

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
UYGULAMALI SANATLAR ANA BİLİM DALI
SERAMİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

SERAMİK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ LİSELERDE SERAMİK ÖĞRETMENLERİNİN
EĞİTİM SORUNLARI
(Ankara İli Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tuğba İLHAN ÇAKMAK

Danışman: Yrd. Doç. Olcay BORATAV

Ankara

Aralık, 2009

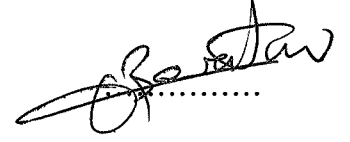
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI

058137105 no'lu Tuğba İLHAN ÇAKMAK'ın Seramik Eğitiminin Verildiği Liselerde Seramik Öğretmenlerinin Eğitim Sorunları (Ankara İli Örneği) başlıklı tezi 23 Kasım 2009 tarihinde, jürimiz tarafından Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Seramik Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı, Soyadı

İmza

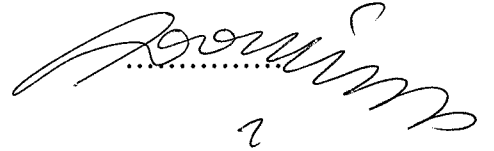
Üye (Tez Danışmanı) : Yrd. Doç. Olcay BORATAV

Üye : Yrd. Doç. Dr. Gülgün ALPAN BANGİR

Üye : Yrd. Doç. Dr. Tutku Dilem ALPASLAN

ÖN SÖZ

Çalışmalarında yardımlarını ve desteğini eksik etmeyen tez danışmanım Yrd. Doç. Olcay BORATAV'a, tezimin düzeltmelerinde yol gösteren, büyük emek sarfeden Yrd. Doç. Dr. Gülgün ALPAN BANGİR'e, tez savunmamda bulunmayı kabul ederek fikirleriyle katkı sağlayan Yrd. Doç. Dr. Tutku Dilem ALPASLAN'a, yüksek lisans tezini Eğitim Bilimleri alanında yapmış, Türkçe Öğretmeni ablam Vahide Tipioğlu'na; yoğun çalışmalarından zaman ayırarak görüşmeye katılan Ankara Olgunlaşma Enstitüsü ve 100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi öğretmenleri ve idarecilerine teşekkür ederim. Düşüncelerini benimle paylaşan ve destek sağlayan eşim Harman'a ve kızım Tanya'ya; eğitim hayatım boyunca maddi manevi desteklerinden dolayı annem, babam ve ablam Cavide Birengel'e teşekkür ederim.

Tuğba İLHAN ÇAKMAK

ÖZET

SERAMİK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ LİSELERDE SERAMİK ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM SORUNLARI (Ankara İli Örneği)

İLHAN ÇAKMAK, Tuğba

Yüksek Lisans, Seramik Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Olcay BORATAV

Aralık-2009,59 sayfa

Bu araştırmanın amacı, seramik eğitiminin verildiği Liselerde seramik öğretmenlerinin eğitim sorunlarını betimlemektir. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan yapılandırılmamış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi ile Ankara Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü'nde halen görev yapmakta olan dokuz Seramik Bölümü öğretmeni oluşturmaktadır. Görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedilmiş, daha sonra içerik çözümlemesi yapılarak bulgulara ulaşılmıştır. Araştırma bulgularına göre, içerik çözümlemesi; Seramik Eğitimi Programları ve Programların Öğrenci Eğitimi ve Eğitimin Kalitesine Yansımaları, Seramik Öğretmenlerinin Sorumlu Oldukları Dersler ve Ders Sürelerinin Teori ve Uygulama Boyutu Olan Seramik Eğitimine ve Seramik Öğretmenlerine Yansımaları, Seramik Öğretmenlerinin Alanla İlgili Yeterlikleri ve Hizmetiçi Eğitimi, Seramik Bölümlerinin Öğretmen İhtiyacı, Seramik Eğitiminde Uygulama Dersleri ve Atölye İhtiyaçları, Seramik Bölümlerine Öğrenci Alımında Aranılan Kriterler ve Eğitim Başarısına Etkileri, Seramik Öğretmenlerinin Göreve Başladıkları Zaman Karşılaştıkları Güçlükler, Seramik Öğretmenlerinin Meslekleriyle ilgili Sorunlarını Değerlendirme başlıkları altında verilmiştir.

Araştırma sonucuna göre, 2004-2009 yılları arasında meslek liselerinin Seramik Bölümlerinden öğrenci mezun etmediği, Seramik Bölümüne olan talep azlığının öğretmenlerin motivasyonlarını olumsuz etkilediği, bazı okullarda öğretmen açığı yaşanmasına rağmen bazılarında ihtiyaç fazlası öğretmenin olduğu ve Seramik Bölümlerinin acilen iyileştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

ABSTRACT

EDUCATIONAL ISSUES OF CERAMIC TEACHERS IN THE CERAMIC EDUCATION WHICH IS GIVEN IN HIGH SCHOOL (Case of Ankara Province)

İLHAN ÇAKMAK, Tuğba

MA, Ceramic Education Department

Thesis Advisor: Yrd. Doç. Olcay BORATAV

December-2009, 59 pages

The purpose of this research is to describe the educational issues of ceramic teachers in high school which ceramic education is given. In this research, unstructured interview technique which is one of the qualitative research methods was used. Nine ceramics teachers who are currently serving in “100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi” and “Ankara Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü” has been created as a working group for this research. Interviews were recorded in audio recording device, then make the content analysis findings were reached by. According to research findings, the content analysis; Ceramic Education Programs and Reflections of these Programs on the Quality of Education and Training Students, The Reflections of the Courses and the Period of both Theoretical and Practical Lessons on Ceramics Education and Ceramics Teachers, Ceramics Teacher Competencies related to the Field and their Service Training, Teacher Requirements, Application Courses and Studio needs in Ceramics Education, Admission Criteria to the School and their effects on Educational Achievement, Difficulties of the Teachers when starting to their Profession, Evaluation of issues related to Ceramics Teacher’s Problems is given under the headings.

According to research, between the years 2004-2009 the Department of Ceramics which is part of vocational high school did not graduates any student, again teachers are dispirited because of insufficient demand, uneven distribution of teachers to the schools and finally improvement of schools urgently needed was concluded.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v

BÖLÜM I

GİRİŞ.....	1
1.1.Problem.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	7
1.3. Araştırmanın Önemi.....	7
1.4. Sınırlılıklar.....	8
1.5. Varsayımlar.....	8
1.6. Tanımlar.....	8
1.7. Kısaltmalar.....	9

BÖLÜM II

2.1. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	10
2.2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	11
2.2.1. Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitim.....	11
2.2.2.Türkiye’de Ortaöğretim Düzeyinde Mesleki ve Teknik Eğitim.....	12
2.2.3. Mesleki Eğitimde Öğretmenlerin Durumu.....	17
2.2.4. Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitimi İle İlgili Sorunlar.....	20
2.2.5. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Eğitim Ortamıyla İlgili Sorunlar.....	21
2.2.6. Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitim Finansmanı.....	22
2.2.7. Seramik Eğitimi ve Programları.....	24
2.2.8. Mesleki ve Teknik Eğitimin Modernizasyonu Projesi (MTEM).....	30

BÖLÜM III

YÖNTEM.....	30
3.1. Araştırmanın Modeli.....	30
3.2. Çalışma Gurubu.....	30
3.3. Verilerin Toplanması.....	33
3.4. Verilerin Analizi.....	34

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUM.....	35
4.1. Yapılandırılmamış Görüşme Yoluyla Elde Edilen Bulgular ve Yorumu.....	35
4.1.1. Seramik Eğitimi Programları ve Programların Öğrenci Eğitimi ve Eğitimin Kalitesine Yansımaları.....	35
4.1.2. Seramik Öğretmelerinin Sorumlu Oldukları Dersler ve Ders Sürelerinin Teori ve Uygulama Boyutu Olan Seramik Eğitime ve Seramik Öğretmenlerine Yansımaları.....	38
4.1.3. Seramik Öğretmenlerinin Alanla İlgili Yeterlikleri ve Hizmetiçi Eğitimi.....	41
4.1.4. Seramik Bölümlerinin Öğretmen İhtiyacı.....	42
4.1.5. Seramik Eğitiminde Uygulama Dersleri ve Atölye İhtiyaçları.....	43
4.1.6. Seramik Bölümlerine Öğrenci Alımında Aranılan Kriterler ve Eğitim Başarısına Etkileri.....	45
4.1.7. Seramik Öğretmenlerinin Göreve Başladıkları Zaman Karşılaştıkları Güçlükler	47
4.1.8. Seramik Öğretmenlerinin Meslekleriyle ilgili Sorunlarını Değerlendirme.....	49

BÖLÜM V

SONUÇ ve ÖNERİLER.....52

5.1. Sonuçlar.....52

5.2. Öneriler.....54

KAYNAKÇA.....57

EKLER.....60

(EK-1) Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüleri61

(EK-2) Görüşme Formu.....62

(EK-3) MEB 2009 Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri Teklif Formu.....65

(EK-4) Yanıtlandırılmış Görüşme Formları.....72

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem

Seramik; genel olarak fırınlanmış kilden yapılan nesneler, teknik açıdan, nesnenin biçimlendirilmesinde plastikliği (yoğrulabilirlik) sağlayan kil ile fırınlama sırasında parçanın kırılmasını ya da çatlamasını önleyen kuvars ve bu ikisini bağlayan ergitici feldspat karışımından oluşan hamurla yapılan nesneleri niteler. (Ecz.San.Ansp.,2003:1634)

Günümüzde seramik kavramını, sanatsal seramik ve kullanım seramiği olarak iki ayrı alanda uygulanmaktadır. İlkel dönemden itibaren seramik yapımı usta-çırak eğitimiyle öğrenilmekteyse de, bugün çağdaş seramik eğitimi gerek örgün eğitim, gerekse Güzel Sanatlar Fakülteleri Seramik Bölümlerinde her geçen gün daha da geliştirilerek eğitim ve öğretimine devam edilmektedir. Bu nedenle; plastik sanatların bir dalı olarak seramik eğitimi, sanat eğitiminin genel çerçevesi içerisinde değerlendirmek de mümkündür.

Seramik sektöründeki gelişmeler, bu sektördeki yetişmiş eleman ihtiyacını gündeme getirmiş bunun sonucunda meslek liselerinde seramik bölümlerinin açılması, sektörün ihtiyacını karşılayacak öğrencilerin yetiştirilmesi ve seramik eğitimi programlarının güncellenmesi sonucunu doğurmuştur. MEB'lığı Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü 1985 yılında meslek liselerine seramik bölümlerinin açılması çalışmalarını başlatmış, seramik sektörünün meslek elamanı ihtiyacını karşılayabilmek için meslek elemanı yetiştiren bu okullarda eğitim verebilecek meslek öğretmenlerinin yetiştirilmesine öncelik verilmiştir. Bugün Türkiye genelinde 9 ilde seramik eğitimi verilmektedir (Bknz.Tablo,2.2.2.1.) Ayrıca Türkiye genelindeki toplam 12 adet Olgunlaşma Enstitüsü bulunmaktadır (Bknz.Ek 1).

Meslek liselerinin öğretmen ihtiyacı Mesleki Eğitim Fakülteleri tarafından karşılanmaktadır. Eğitim fakültelerine öğrenci alımlarında, talepten ziyade kapasiteye göre belirlendiği gözlenmektedir. Bunun doğal sonucu olarak, bazı alan mezunları istihdam edilmezken, bazı alanlarda ise istihdam edilecek öğretmen adayı bulunamamaktadır.

Öğretmen eksiğinin olduğu alanlarda MEB, en yakın alan mezunlarını ya da diğer fakülte mezunlarını kısa süreli formasyon eğitiminden sonra öğretmen olarak istihdam etmektedir. Bu durum güzel sanatlar fakültesi mezunları içinde geçerlidir.

Mesleki Eğitim Fakülteleri meslek öğretmeni yetiştiren okullar olmasına rağmen Güzel Sanatlar Fakültelerinin Seramik Bölümlerinden mezun olanlar da formasyon eğitimi aldıktan sonra öğretmen olabilmektedirler. Hatta bu öğretmenler, ilk atamalarında Mesleki Eğitim Fakültesi mezunlarından farklı olarak teknik öğretmen olarak atanmakta ve derece bakımından üç yıl daha avantajlı olmaktadır.

YÖK, eğitim fakültelerinin öğretmenlik sertifika programları ile ilgili olarak “Herhangi bir alan fakültesinden mezun olan adaylara yönelik olarak düzenlenen öğretmenlik sertifika programları içerik ve süreç açılarından yetersiz kalmış, son yıllarda bu programlar Eğitim Fakülteleri için sadece bir para kazanma yolu olarak görülmeye başlanmıştır” açıklamasını yapmıştır. Yükseköğretim Kurulu: “Yaklaşık 15 yıllık sürede geline nokta, Eğitim Fakültelerinin yanlış yapılanma, temel amaçlardan uzaklaşma ve benzeri sorunlarla karşı karşıya bulunduğu ve ülkenin öğretmen gereksinimini karşılamada gerek nitelik gerekse nicelik olarak yetersiz kaldığı...” düşüncesindedir (YÖK:1998, 2007).

Yüksek öğretim Kurulu (dolayısıyla öğretmen yetiştiren Eğitim Fakülteleri) ile öğretmeni istihdam eden MEB’liği arasında sağlıklı ve verimli bir iletişim ve işbirliği kurulamamış, aynı sorunlar eğitim fakülteleri ile okullar arasında da ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, öğretmen yetiştirme işinde teori-pratik dengesi teori lehine aşırı derecede bozulmuş, fakültelerdeki programlar, endüstri ve iş piyasasına eleman yetiştirecek şekilde hazırlanmadığı için eğitimde kalite boyutu olumsuz etkilenmiştir.

Öğretmen yetiştirmede gerek nitelik ve gerekse nicelik boyutunda yaşanan sorunların çözümü için YÖK, Milli Eğitim Bakanlığı ile iş birliği içinde bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışma kapsamında öğretmen yetiştirme sistemi yeniden düzenlenmiştir. “Yeni düzenleme 1998-1999 öğretim yılında uygulamaya konulmuştur. Ancak, mesleki ve teknik alanlarda öğretmen yetiştirme bu düzenlemenin kapsamı dışında tutulmuştur.” Bu husus, yeni düzenlemenin en önemli eksiklerinden birisi olarak görülmektedir (<http://www.statik.iskur.gov.tr>).

Devletin eğitim ve öğretim alanındaki temel rolü, çağdaş bir eğitim sistemi için üretilen stratejinin ve bu strateji çerçevesinde oluşturulan politikaların hayata geçirilmesini sağlamaktır. Eğitim-öğretim programlarının buna göre düzenlenmesi, izlenmesi, geliştirilmesi ve denetim altında tutulması gerekmektedir. Bu anlayışla hareket eden ülkemizin bilim-teknoloji-sanayi stratejisi ve politikalarıyla eğitim-öğretim, araştırma geliştirme strateji ve politikaları arasında tam bir bütünlük sağlanması gerekir.

Eğitim-öğretim alanındaki yatırımlara öncelik verilmeli, enformasyon ağının kurulması için gerekli donanımlar sağlanmalıdır. Kültür ve sanat eğitimi, genel eğitim programları içinde çağdaş dünya ile bütünleşmeyi sağlayacak ve katılımı özendirecek bir yapıya dönüştürülmelidir. Böylece sanat eğitiminin verildiği okullarda ve özellikle mesleki eğitimde kalifiye eleman açığının kapanması sağlanacağı gibi meslek okullarının hakettiği konumu sağlanacak, bu durumda “Meslek lisesi memleket meselesi” olmaktan çıkacaktır.

Avrupa Komisyonunun 2000 yılında öğretmen eğitimiyle ilgili hazırlattığı raporda öğretmen yetiştirmede karşılaşılan sorunlardan biri de şu şekilde ifade edilmiştir:

“Okullarda öğretilen konularla, üniversitelerde okutulacak konular arasındaki ilişkiler iyi analiz edilmemektedir. Bunun sonucu olarak da karmaşık sonuçlar doğmaktadır. Üniversitelerde öğretilen akademik bilgilerin okullarda öğrenilen konulara transfer edilmesi birçok durumda zor olmakta ve bu durum göz ardı edilmektedir.” (YÖK,2007)

Avrupa komisyonunun hazırladığı rapordan da anlaşılacağı gibi üniversitelerde verilen eğitimle, okullarda öğretilen konuların örtüşmemesi öğretmenleri meslek hayatlarında güç durumlara maruz bırakmaktadır. Bu durum özellikle seramik eğitimi gibi sanat eğitiminin verildiği okullarda daha bariz görünmektedir. Okulların, üniversiteler ve toplum içerisindeki diğer kurumlar arasındaki işbirliğini sürdürecektir bir bağ olmaması sanat eğitimine dayalı programlardan beklenen verimi düşürmektedir.

Bir toplumda işbirliğinin ortaya çıkmasında insanların ya da kurumların tek başlarına çözemedikleri sorunlarla karşılaşmaları belirleyici bir etken olarak gözümüze çarpar. Bu işbirlikleri sayesinde de sorunlara daha pratik çözümler üretilebilmektedir. Dolayısı ile eğitim kurumları da toplum içerisindeki diğer kurumlarla çok yakın ilişkiler içerisinde olmak zorundadır. Çünkü eğitim veren okullarımızın ekonomik gücü yenilikleri zamanında atölyelerine yansıtacak düzeyde değildir. Bu da okul sanayi işbirliğine dayalı mesleki ve teknik eğitim programları geliştirmeyi zorunlu kılmıştır. Bu programları; “öğrenciyi belirli eğitim hedefi yönünde yetiştirmek üzere, programla ilgili grupların karşılıklı işbirliğine dayalı olarak düzenlenmiş bir eğitim sistemi olarak tanımlayabiliriz” (Alkan,1995:112).

Seramik söz konusu olduğunda bu alanın hem sanatsal hem de endüstriyel seramik olarak birbirinden farklı iki boyutunun olması, seramik öğretmenlerinin çağdaş sanat eğitimi içinde yeniden yapılanmalarını gerekli kılmaktadır.

Eğitmcilerin, program kapsamındaki yeni dersleri öğretebilmek, alanın gerektirdiği bilgi ve beceri dışında sanat eğitiminde ilave bilgi ve beceriye ve seramik sektörünün iş piyasasında ihtiyacı olan kalifiye eleman yetiştirilmesine yönelik çalışmalar yapabilecek yapıda ve anlayışta olmalarını gerektirmektedir.

Ülkelerin kalkınmışlığının belirtisi olan sanayinin oluşturulması ve geliştirilmesi çok önemlidir. “Dolayısıyla ülkemizin hizmet ve üretim alanında teknolojik gelişmelerle uyumlu, mesleki ve teknik becerilerle donatılmış insan teknolojiyi ve yöntemlerini bilen, yorumlayan, kullanan, geliştiren ve yeniliklere uyum sağlayan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi, mesleki ve teknik eğitimin görevidir” (Ulusoy,2003:98).

Seramik eğitiminin, genelde Mesleki Eğitim branşları içerisindeki en büyük dezavantajı bu alana yönelik talebin yeterli düzeyde olmayışıdır. Bunun sebeplerinden biri olarak alan mezunlarının iş bulmakta güçlük çekmeleri ve alan dışı iş kollarına yönelmek durumunda kalmaları en önemli sebeplerden sayılabilir. Bu talebin azlığı seramik öğretmenliği mezunlarının alanlarında atamalarının yapılamaması sonucunu da doğurmaktadır.

Halen görev yapmakta olan seramik öğretmenleri, alana olan talebin yetersizliğini, okullarda verilen eğitimin seramik sanayisi iş kollarında ihtiyaç duyulan kalifiye eleman ihtiyacıyla paralellik arz etmemesi olduğunu düşünmemektedirler. Eğer ki; seramik sanayisinin ihtiyacı olan kalifiye elemanın yetiştirilmesinde okullarda verilen eğitimin yeterli olması durumunda bu alandaki açığın kapatılması ve dolayısıyla seramik alanına yönelik talebinde mevcuttakine oranla çok daha artacağı yönündedir.

Okullarda verilen seramik eğitimini programının teoride yeterlikleri söz konusu olmakla birlikte, okulun fiziki kapasitesinin ve yanı sıra atölye, derslik ve öğretim materyallerinde yaşanan eksikler ve yetersizlikler seramik eğitimi ve öğretiminin boyutunu olumsuz yönde etkileyen unsurlardır. Seramik öğretmenleri, bu yetersiz koşullar içerisinde eğitim ve öğretim faaliyetlerini yürütmek durumunda kalmaktadırlar.

Ayrıca seramik alanıyla ilgili talep eksikliğinden kaynaklı, okullarda görev yapan seramik öğretmenleri kendi alanlarının dışında görevlendirilmek (idari yardımcılık, boş derslere girmek veya branşları dışındaki işlerde görevlendirilmek vb.) durumunda kalmaktadırlar. Seramik alanında yaşanan talep yetersizliğinin sonucunda okullarda seramik öğretmeni ihtiyacı doğmamakta ve yeni mezun seramik öğretmeni adaylarının atamaları da yapılamamaktadır.

Seramik alanında yaşanan hızlı yenilikler, eğitimcileri bu alanda yeni seramik eğitimi programları hazırlamaya bu sayede mevcut eğitimin kalitesini arttırmaya yönelmelerini de beraberinde getirmektedir. Bu sayede hazırlanan METGE (Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme) ve MEGEP (Mesleki Eğitim Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi) projeleri seramik eğitiminde kalite boyutunu arttırmayı, seramik sanayisinin ihtiyacı olan kalifiye eleman ihtiyacını karşılamayı amaçlayan projelerdir.

“Projeler hazırlanırken hem sektörden gelen talepler, hem de seramik eğitiminin uygulandığı lisans programlarında görev yapan eğitimcilerin görüşlerine başvurulmuştur.” (MEGEP,2007)

Bugün Ankara merkezde, orta öğretim düzeyinde seramik eğitimi veren iki okul bulunmaktadır. Bunlar; Teknik Öğretim-Olgunlaşma Enstitüsü ve 100. Yıl Anadolu Meslek-Kız Meslek Liseleridir. Teknik Öğretim-Olgunlaşma Enstitüsü’nde üç, 100.Yıl Anadolu Meslek-Kız Meslek Lisesi’nde ise altı olmak üzere toplam dokuz seramik öğretmeni görev yapmaktadır.

Okullarda yapılan araştırmalarda öğretmenler, seramik eğitimiyle ilgili projelerin uygulanabilmesi için okulların fiziki koşullarının yeniden düzenlenmesi ve eksikliklerinin giderilmesi konusunda görüş bildirmişlerdir. Ayrıca bu durum öğretmenlerin yeni programlar çerçevesinde hizmetiçi eğitime olan ihtiyaçlarını da gündeme getirmektedir. Hazırlanan hizmetiçi eğitim planlarında seramik eğitimi ile ilgili herhangi bir hizmetiçi eğitim programına rastlanmamıştır (Bknz.Ek.4). Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde ortalama onbeş yıllık görev süresi olan öğretmenlerin bu güne kadar kendi branşlarında hiçbir şekilde hizmetiçi eğitim almadıkları görüşleri de bu doğrultudadır.

Bütün bunların ışığında seramik eğitimi ve öğretimindeki eksikliklerin sayısal verilerle çözümlenmesi düşünülmemektedir. Bu şekliyle seramik eğitimindeki ihtiyaçların belirlenmesi ve değerlendirilmesi mümkün görünmemektedir. Bu şekilde elde edilecek verilerin seramik öğretmenlerinin eğitim sorunlarının giderilmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesine katkısı ancak bir takım istatistiksel veri elde etmekten öteye gidemeyecektir.

Bu araştırmanın; mesleki eğitim içerisinde seramik öğretmenlerinin sorunlarını belirlemek, bunlardan doğacak sonuçlardan mümkün çözümlenebilir verilere ulaşmak, genelde seramik eğitime özelde ise seramik öğretmenlerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Seramik eğitimi verilen liselerde, seramik öğretmenlerinin eğitim sorunlarının belirlenmesi doğrultusunda, seramik eğitimi sürecinde seramik öğretmenlerinin gerek teorik, gerekse uygulama gerektiren derslerdeki eğitim sorunlarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- 1) Seramik eğitimi programlarının içerikleri öğrenci eğitimi ve kalitesi açısından yeterli midir?
- 2) Uygulama gerektiren atölye derslerinin yoğunluğu düşünülerek, gerek teorik, gerekse uygulama gerektiren derslerde bir seramik öğretmeni kaç saat ders verebilmektedir, bu durumun eğitimin kalitesine yansımaları nasıldır?
- 3) Seramik öğretmenlerinin alanları ile ilgili hizmetiçi eğitimleri ne boyuttadır, aldıkları veya almakta oldukları hizmetiçi eğitim öğretmenler açısından yeterli midir?
- 4) Seramik eğitimi veren okullardaki öğretmen sayıları seramik eğitimi açısından yeterli midir?
- 5) Seramik öğretmenleri uygulama (atölye) derslerinde eğitim sorunları yaşamakta mıdır, eğitim materyalleri bu konuda yeterli gelmekte midir?
- 6) Seramik bölümlerine öğrenci alımlarında ne tür kriterler aranmaktadır, bu kriterler, öğretmenin dersi işleme kolaylığını ve eğitim başarısını nasıl etkilemektedir?
- 7) Bir seramik öğretmenin, göreve başlamadan önce ve göreve başladıktan sonra karşılaştığı sorunlar nelerdir?
- 8) Seramik öğretmenlerinin meslekleriyle ilgili sorunları var mıdır ve varsa bu sorunlarının nedenleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma ile;

Seramik eğitimi verilen liselerde, seramik öğretmenlerinin eğitim sorunları bir bütün halinde ortaya konulabilecektir.

Bu araştırma verilerinin;

- 1) Seramik eğitimi programlarının geliştirilmesinde MEB'na ve ilgili fakültelere ışık tutacağı,
- 2) Seramik eğitimi öğretmenlerinin sorunlarına ve eğitim ihtiyaçlarına dikkati çekeceği ve konuyu gündeme getireceği,
- 3) MEB'nın hizmetiçi eğitim faaliyetlerini düzenlemesinde başvuru kaynağı oluşturabileceği umulmaktadır.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırmanın kapsamı seramik eğitimi verilen liselerde seramik öğretmenlerinin eğitim sorunları olarak düşünülmüş; ancak özel okullar bu araştırmanın içerisinde kapsam dışı bırakılmıştır.

Bu araştırma, bünyesinde seramik bölümü bulunan 100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi ile Ankara Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü okullarıyla, araştırmanın verileri ise tarama yöntemi ve yapılandırılmamış görüşme formu ile sınırlıdır.

1.5. Varsayımlar

Bu çalışmada; görüşme yapılan öğretmenler içtenlikli ve doğru olarak görüşlerini dile getirmişlerdir.

1.6. Tanımlar

Seramik: Genel olarak fırınlanmış kilden yapılan nesneler, teknik açıdan, nesnenin biçimlendirilmesinde plastikliği (yoğrulabilirlik) sağlayan kil ile fırınlama sırasında parçanın kırılmasını ya da çatlamasını önleyen kuvars ve bu ikisini bağlayan ergitici feldspat karışımından oluşan hamurla yapılan nesne (Ecz.San.Ansp.,2003:1634)

Seramik Öğretimi: Seramik alanı altında yer alan dalların yeterliklerini kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilen alandır.

Hizmetiçi Eğitim: İktisadi gelişme içinde zamandan ve eğitim maliyetlerinden tasarruf edilerek bütün sektörlerde, her kademede iş veriminin artırılması, üretilen mal ve hizmetlerin niteliklerinin yükseltilmesi için, ihtiyaç duyulan vasıflı iş gücünü belirli bir süre içinde yetiştirmeyi amaç edinen eğitim faaliyetleridir (Adem, 1981:3).

İşletmelerde Beceri Eğitimi: İşyerlerinde kendi alanlarında yetişmiş olan usta öğreticilerin yardımıyla, öğrencilerin belirli program çerçevesinde, mesleki bilgi ve becerilerini artırıcı her türlü faaliyetler bütünü (Alabay,2008:12)

Mesleki Eğitim: Bireye belli bir meslek ile ilgili bilgi, beceri ve iş alışkanlığı kazandıran ve bireyin yeteneklerini geliştiren eğitim süreci (Alkan, Doğan, Sezgin, 1996:3).

1.7. Kısaltmalar

KML: Kız Meslek Lisesi

ML: Meslek lisesi

AML: Anadolu Meslek Lisesi

KTOGM: Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü

OYEGM: Öğretmen Yetiştirme Eğitimi Genel Müdürlüğü

METGE: Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme

MEGEP: Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Geliştirilmesi Projesi

METARGEM: Mesleki ve Teknik Eğitimi Araştırma Geliştirme Merkezi

ENQA: Yüksek Öğretimde Kalite Güvencesi ile İlgili Avrupa Ağ Sistemi

MTME: Mesleki ve Teknik Eğitimin Modernizasyonu Projesi

TMTE: Temel Mesleki Teknik Eğitim

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR ve KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

ŞAHİN,E.Dilek (1995); “İlkokullarda Sınıf Okutan Branş Öğretmenlerinin,Sınıf Öğretmenliği Alan Ve Meslek Bilgilerinin Yeterlik Düzeyi” adlı araştırmasını, ilkokullara sınıf öğretmeni olarak görevlendirilen öğretmenlerin uygulamadan nasıl etkilendiklerini görmek ve yeterliklerini ortaya koymak amacıyla yapmıştır. Araştırmanın sonuçları arasında ilköğretim öğretmenleri ile branş öğretmenlerinin alan bilgileri arasında farklılıklar bulunmuştur. Ayrıca branş öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçları bulunduğu araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır.

ALABAY,Neslihan (2003); “Kırıkkale İlinde Halk Eğitim Merkezlerinde Görev Yapan Öğretmen ve Usta Öğreticilerin Mezun Oldukları Kaynakları ve Halk Eğitim Merkezi İçerisindeki Sorunları” isimli yüksek lisans tezinde Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan öğretmen ve usta öğreticilerin, uygulanan kurs yönetim sürecine ve mesleki kıdemlerine yönelik, karşılaştıkları sorunlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığı, ayrıca yaşadıkları sorunlarla mezun oldukları kaynak arasındaki ilişki ortaya konmaktadır.

EBERDİYEV,Annaniyaz (2004); “Endüstri Meslek Liselerinde Okul Yöneticilerinin ve Koordinatör Öğretmenlerinin Okul Sanayi İlişkileri İle İlgili Görüşleri” isimli yüksek lisans tezinde okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve işletmelerdeki usta öğreticilerin işletmelerde beceri eğitimine ilişkin görüşleri irdelenmektedir.

ERGENEKON,Yasemin (2004); “İşe Yeni Başlayan Zihin Özürlüler Öğretmenlerinin Meslek Sorunlarının Belirlenmesi ve Bu Sorunları Gidermeye Yönelik Önerilerin Geliştirilmesi” başlıklı doktora tezinde ilk yılını çalışan zihin özürlülerin öğretmenlerinin meslek yaşamlarının ilk yıllarında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerilerinin incelenmesi; bu bulgulardan hareketle, zihin özürlülerin öğretmenlerini ilk yıllarında desteklemek için öneriler geliştirilmiştir.

Bu arařtırmayla ilgili olduđu dűřűnűlen yukarıda adı geçen arařtırmalarda meslek ve/veya branř űğretmenlerinin karřılařtıkları sorunlar farklı çerçevelerden ele alınmıřtır. Bu arařtırmalardan Eberdiyev’e ait “Endűstri Meslek Liselerinde Okul Yűneticilerinin ve Koordinatűr űğretmenlerinin Okul Sanayi İliřkileri İle İlgili Gűrűřleri” isimli yűksek lisans tezinde okul-sanayi iliřkilerinin yetersizliđine deđinen Eberdiyev, űzellikle okullarda verilen eđitimle sanayide beklenen iř gűcűnűn uyurřmazlıđına deđinmiřtir. Okul ve sanayi arasındaki iletiřimi, űđrencilerin sanayide yapacakları staj eđitimini koordine eden űğretmenlerle, bu tezde adı geçen seramik eđitimi űğretmenleri meslek okullarında verilen eđitimin sanayinin beklediđi yetiřmiř eleman ihtiyaını karřılayamadıđı, meslek űğretmenlerinin űzellikle uygulama boyutunda yetersiz kaldıđı ve hizmetiçi eđitimlerin bu alanlarda yetersizliđi noktasında hemfikirdirler. Alabay’ın “Kırıkkale İlinde Halk Eđitim Merkezlerinde Gűrev Yapan űğretmen ve Usta űđreticilerin Mezun Oldukları Kaynakları ve Halk Eđitim Merkezi İçerisindeki Sorunları” ve řahin’in “İlkokullarda Sınıf Okutan Branř űğretmenlerinin, Sınıf űğretmenliđi Alan Ve Meslek Bilgilerinin Yeterlik Dűzeyi” tezlerinde de bu arařtırmaya yakın veriler bulunmuřtur. Bunlar arasında; űğretmenlerin uygulama gerektiren derslerdeki malzeme eksikliđi ve okulların fiziki yapılarının yetersizliđi ve űğretmenlerin kendi meslekleri ile ilgili olarak, mezun olduktan sonra, kendilerini geliřtirmek adına çabalarının asgari dűzeyde kaldıđı bunlara sebep olarak űğretmenlik mesleđinin getirdiđi sosyal ve ekonomik sıkıntılar, atamalarla ilgili sorunlar kaynak gűsterilmiřtir.

2.2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.2.1. Tűrkiye’de Mesleki ve Teknik Eđitim

Tűrkiye’de eđitim sistemi 1973 yılında yűrűrlűđe giren 1739 Sayılı Milli Eđitim Temel Kanunu’na gűre oluřturulmuřtur. Zaman içerisinde bu kanunda bazı deđiřiklikler yapılmıřsa da sistemin ana yapısında ciddi bir farklılařma olmamıřtır. 1739 Sayılı Kanunda mesleki ve teknik űğretimin amacı, űđrencileri “hem mesleđe hem yűksek űđretime veya hayata ve iř alanlarına hazırlamak” olarak belirlenmiřtir. Bu kanunda eđitim sisteminin “űrgűn eđitim” ve “yaygın eđitim” olmak űzere iki ana bűlűmden meydana geleceđi de hűkme bađlanmıřtır. 1986 yılında yűrűrlűđe giren 3308 Sayılı Mesleki Eđitim Kanunu, mesleki ve teknik eđitimi bir sistem bűtűnlűđű içerisinde yeniden dűzenlemiřtir (MEB,2001).

Türkiye’de temel mesleki ve teknik eğitim (TMTE);

- Örgün mesleki ve teknik ortaöğretim,
- Çıraklık eğitimi ve
- Ön lisans programlarını (meslek yüksek okulları) kapsamaktadır.

Türkiye’de TMTE, genelde sekiz yıllık zorunlu temel eğitimden sonra baslar. Öğrenciler 13/14 yaşında zorunlu temel eğitimlerini tamamlamaktadırlar. Örgün mesleki ve teknik liselere giriş yaşı 14/15’tir. Öğrenciler normal şartlarda 16/17 yaşında bu okullardan mezun olmaktadır. Örgün mesleki ve teknik eğitim kurumlarında öğretim süresi 4 yıldır. Bu okullarda mesleki ve teknik eğitim programları uygulanmaktadır. Ayrıca genel ve mesleki eğitim programlarının birlikte sunulduğu çok programlı liseler de mevcuttur. Mesleki ve teknik ortaöğretim okullarını başarıyla tamamlayanlara diploma verilir. Bu diploma iş yaşamına geçiş ve yüksek öğretime devam hakkı sağlar (MEB,2001).

2.2.2. Türkiye’de Ortaöğretim Düzeyinde Mesleki ve Teknik Eğitim

Örgün mesleki ve teknik ortaöğretim, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde oluşturulmuş üç ana hizmet biriminin koordinasyonunda yürütülmektedir. Bunlar:

- * Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü,
- * Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü,
- * Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü’dür.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğrenim süresi 4 yıldır. Bu programda birinci sınıflar ortaktır. 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile mesleki ve teknik ortaöğretim öğrencilerinin beceri eğitimlerini iş yerlerinde tamamlamalarına fırsat tanınmış ve bunun için gerekli alt yapı hazırlanmıştır. Meslek liselerinin son sınıfında beceri eğitimine ayrılan süre genelde haftada 24 saattir. Böylece, öğrencilerin beceri eğitimlerini haftada üç gün süre ile iş yerlerinde yapmalarına fırsat tanınmaktadır (Kocatürk,2006:151).

Mesleki ve teknik liselerde tam zamanlı eğitim yapılmaktadır. Ancak, açık öğretim yoluyla da mesleki ve teknik eğitim hizmetleri sunulmaktadır. Türkiye’de mesleki ve teknik ortaöğretimin iki temel amacı bulunmaktadır.

Bu programlar öğrencileri;

* yüksek öğretime

* hayata ve iş alanlarına, hazırlamaktadır (Kocatürk,2006:152)

Türkiye’de dokuz ilde seramik eğitimi veren okul bulunmaktadır. Bu okullardan üç tanesi AKML (Anadolu Kız Meslek Lisesi), üç tanesi AML (Anadolu Meslek Lisesi), iki tanesi ML (meslek Lisesi), yedi tanesi KML (Kız Meslek Lisesi) olarak eğitim vermektedir. Tüm bu okullarda 2009-2010 eğitim-öğretim yılı itibariyle Seramik Bölümlerinin adı Seramik ve Cam Teknolojisi olarak değiştirilmiştir. Modüler öğretim sisteminin benimsendiği bu okullarda 2007 MEGEP Seramik ve Cam Teknolojisi Eğitimi Çerçeve Öğretim Programı uygulanmaktadır.

Seramik eğitiminin verildiği bu okullarda toplam 593 öğrenci eğitim- öğretim görmektedir. Bu okullarda görev yapan seramik öğretmenlerinin sayısı ise 36 kişidir. Seramik bölümlerine olan talep azlığı nedeniyle okullardaki öğrenci mevcudu oldukça dengesiz seyretmektedir. Bunun sebebi ise bölümle ilgili o bölgede mevcut sanayi kollarının olup olmamasıdır. Örneğin; Bilecik ilindeki okulda 92 öğrenci varken, Ankara ilindeki okulda hiç öğrenci yoktur. Bunun sebebi ise Ankara ili içerisinde seramik sanayisine yönelik iş kollarının olmaması sebep gösterilebilir. Ayrıca okullarda eğitim veren seramik öğretmeni sayısı da oldukça yetersizdir. Kütahya ilindeki okulda 69 kişiye 1 öğretmen düşerken, İstanbul Beşiktaş’taki okulda 33 kişiye 7 öğretmen düşmektedir (Bknz. Tablo, 2.2.2.1).

Seramik eğitiminin verildiği bu okulların amacı her ne kadar öğrencileri bir yüksek öğretim kurumuna veya iş alanlarına hazırlamaksa da bölüm mezunlarının iş bulma sahalarının kısıtlı olması bu bölümlere olan talep azlığı her geçen gün daha da düşürmektedir.

(Tablo 2.2.2.1. Türkiye’de Seramik Eğitiminin verildiği liseler)

İl Adı	İlçe Adı	Okul Adı	Kurum Türü	Alan Adı	Dal Adı	Toplam Öğrenci Mevcudu	Öğretmen Mevcudu
1 Ankara	Çankaya	100. Yıl Kız Teknik, Anad. Kız Meslek ve Kız Meslek Lisesi	AKML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Sır Üstü Dekor, Alçı Model Kalıp, Tornada Form Şekillendirme, Serbest Seramik Şekillendirme	2004 tarihinden beri mezun vermemiştir.	6
2 Bilecik	Bozüyük	Anadolu Seramik Meslek Lisesi ve Meslek Lisesi	AML ML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Sır Üstü Dekor, Alçı Model Kalıp, Serbest Seramik Şekillendirme	92	3
3 Eskişehir	Odunpazarı	Kız Teknik Olgunlaşma Enstitüsü Anadolu KML ve KML Lisesi	KML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Sır Üstü Dekor, Serbest Seramik Şekillendirme	70	4
4 Eskişehir	Odunpazarı	Gazi AML ve Meslek Lisesi	AML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Serbest Seramik Şekillendirme	70	4
5 İstanbul	Beşiktaş	Ortaköy Zübeyde Hanım Kız Tek., Anadolu Kız Meslek ve KML	AKML KML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Sır Üstü Dekor, Serbest Seramik Şekillendirme	33	7
6 İstanbul	Beykoz	Kız Meslek Lisesi	KML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Tezyinat Dalı İndirme Dalı	83	3
7 İstanbul	K.Çekmece	Atatürk And. Mes. ve Kız Mes. Lis.	AML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Serbest Seramik Şekillendirme	50	2
8 İzmir	Konak	Cumhuriyet N.S.İ. And. Mes. L. ve 100. Yıl Kız Tek. Öğr. Olg. Ens.	ML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Serbest Seramik Şekillendirme, Alçı Model Kalıp	80	3
9 Konya	Meram	Atatürk Kız Tek., Anad. Kız Mes. ve Kız Meslek Lisesi	KML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Çinçilik Dalı	16	1
10 Kütahya	Merkez	Anadolu Kız Meslek ve KML	AKML KML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Çinçilik Dalı, Sırtüstü Dekor, Serbest Seramik Şekillendirme	69	1
11 Ordu	Merkez	Anadolu Kız Meslek ve KML	KML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Serbest Seramik Şekillendirme	8	1
12 Samsun	İlkadım	Kız Tek. Öğr. Olg. Enst. ve Kız Meslek Lisesi	KML	Seramik ve Cam Teknolojisi	Alçı Model Kalıp, Sır Üstü Dekor, Serbest Seramik Şekillendirme	22	1

Yukarıdaki tabloda belirtilen bu okullarda uygulanan müfredat programları ise şu şekildedir:

Müfredat Programları:

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının müfredat programları ilgili sektör temsilcileri ile işbirliği içinde Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili genel müdürlüklerince hazırlanmaktadır. Hazırlanan programlar, Talim ve Terbiye Kurulu'nun onayından sonra uygulamaya konulmaktadır. Uygulama, ilgili genel müdürlüğün koordinasyonunda eğitim kurumlarınca yürütülmektedir. Programların revize edilmesinde, önceden belirlenmiş bir zaman aralığı bulunmamaktadır. Revize çalışması yapılacak programlar, okullardan ve iş çevrelerinden gelen talepler dikkate alınarak Bakanlığın koordinasyonunda yapılmaktadır (Kocatürk,2006:182)

Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı Anadolu kız meslek liseleri dersleri;

- * Ortak dersler,
 - * Ortak alan dersleri,
 - * Teorik/uygulamalı meslek dersleri ve
 - * Seçmeli dersler
- olmak üzere dört grupta toplanmaktadır.

Ortak alan dersleri, aynı alan kapsamındaki programı izleyen öğrencilerin ortak olarak okudukları derslerdir. Bu ders grubuna ayrılan süre alanlara göre farklılık göstermektedir. Teorik-uygulamalı meslek dersleri, bir meslek dalı için hazırlanan derslerden oluşur. Bu gruptaki dersler; zorunlu ve seçmeli olmak üzere iki gruba ayrılır. Zorunlu dersleri o programı izleyen tüm öğrenciler alır. (Kocatürk,2006:182).

Müfredat programlarının uygulanmasındaki en büyük kolaylık öğretmenlerin modüler uygulama çerçevesinde bulundukları bölgenin ihtiyaçlarına göre uygun modülü seçme ve uygulama çalışmalarını yapabilme kolaylığının tanınmış olmasıdır.

Teorik eğitimin değerlendirilmesi:

MTE kurumlarında verilen teorik eğitimin değerlendirilmesi "Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme Yönetmeliği"ne göre eğitim

kurumlarınca yapılmaktadır. Öğrencinin başarısı; dersin özelliğine göre yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlar; ödev, projeler ile işletmelerde beceri eğitimi, ders içi ve ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetleri değerlendirilerek tespit edilmektedir .

Bir dersin dönem notu, o döneme ait yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlarla varsa ödev ve projelere verilen puanların aritmetik ortalaması alınarak ve nota çevrilerek belirlenmektedir. Bir dersin yıl sonu notu birinci ve ikinci dönem notlarının aritmetik ortalamasıdır. Her dönem sonunda öğrencilere, velilerine duyurulmak üzere başarı, gelişme ve devam durumlarını gösteren bir karne verilmektedir. Bir okulda aynı programı uygulayan öğretmenlerin ortak değerlendirme yapabilmelerine olanak vermek üzere her dönemde yazılı sınavların en az biri birlikte düzenlenmektedir. Aynı eğitim bölgesindeki okullarda uygulanan aynı ders programları için de ortak değerlendirme yapılabilir (Kocatürk,2006:161-162).

Okullarda uygulama gerektiren derslerde ve sınavlarda yapılan işler okulların döner sermaye işletmelerinde satışa sunularak okullara maddi gelir imkanı sağlanmakta ve bu yolla okullar için önemli sayılabilecek gelir elde edilmektedir.

İşletmelerde verilen beceri eğitiminin değerlendirilmesi:

İşletmelerde verilen beceri eğitimin değerlendirilmesi Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliğine göre yapılmaktadır. İşletmedeki eğitim süresince usta öğretici veya eğitim personeli tarafından proje, iş, deney ve hizmet değerlendirilmesi sonucu verilen puanlar birinci ve ikinci dönem olmak üzere eğitim kurumuna bildirilir. İşletmelerde beceri eğitimi gören öğrenciler alınan beceri eğitiminin değerlendirilmesi amacıyla ders yılının sonunda yıl sonu beceri sınavına alınırlar. Yıl sonu beceri sınavları, işletmenin eğitim sorumlusu, eğitim kurumunun alan öğretmenleri ile yerleşim bölgesinde ilgili alanda faaliyet gösteren işveren kuruluşu temsilcilerinin yer aldığı bir komisyonca yapılmaktadır (Kocatürk,2006:161-162).

Bazı okulların bulunduğu illerde alanla ilgili işletmelerin bulunmadığı durumlarda öğrenciler, alanla ilgili işletmelerin olduğu illere giderek işletmelerde verilen beceri eğitimini tamamlamaktadırlar.

Belgelendirme:

Mesleki ve teknik orta öğretim okullarını başarıyla tamamlayanlara “diploma” verilir. Bu diplomaya sahip olanlar bir işletmede çalışmaya başlayabilecekleri gibi yüksek öğretim kurumlarına da devam edebilirler.

Milli Eğitim Bakanlığının 2006-2007 eğitim öğretim yılından itibaren meslek liselerinin dört yıla çıkarılması ile mesleki ve teknik okul ve kurumlarından mezun olanlara diploma ile birlikte “İş Yeri Açma Belgesi” de verilmesi kararlaştırılmıştır. Yetki ve sorumluluklar açısından, bu belge ustalık belgesine denktir. Ustalık yeterliliğini kazandıktan sonra iş pedagoji kurslarına katılan ve bu kursları başarıyla tamamlayanlara “Usta Öğreticilik Belgesi” verilir. Bu belgeye sahip olanlar, çırakların ve meslek lisesi öğrencilerinin iş yerlerinde yaptıkları pratik eğitim sorumluluğunu üstlenebilme yetkisi kazanmış olurlar (Kocatürk,2006:164-165).

İstihdam Edilme:

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumu mezunlarından öncelikle beklenen, istihdama girmeleridir. Mesleki ve teknik eğitim kurumlarından mezun olanların istihdama geçişleri hakkında doğru yorum yapabilmek için, mezunları sürekli biçimde izleyen sağlıklı ve güvenilir araştırmalara ihtiyaç vardır. Türkiye’de mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu mezunlarını izleme araştırmaları sistematik biçimde yürütülememektedir. Bu konuda METARGEM tarafından mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından mezun olanlara ilişkin ayrıca izleme çalışmaları yürütülmüştür. Mezunlara ilişkin sürekli, güncel ve güvenilir bilgi sağlanması bakımından MEB tarafından başlatılan “Mesleki ve Teknik Eğitim Mezunlarını İzleme Projesi” önemli bir gelişme olarak görülmektedir (Kocatürk,2006:164-165).

2.2.3. Mesleki Eğitimde Öğretmenlerin Durumu

Genel eğitimde olduğu gibi, mesleki ve teknik öğretimde de kalite, büyük ölçüde bu hizmetleri yürüten eğitim personelinin nitelik ve niceliğine bağlıdır. Mesleki ve teknik öğretmenlerin her geçen gün daha da karmaşılaşan görevleri ve karşılamak zorunda oldukları beklentilerdeki değişim, bu personelin yetiştirilmesini, istihdamını ve çalışma ortamlarının düzeltilmesini daha da önemli hale getirmiştir.

Türkiye’de mesleki ve teknik öğretim için öğretmen yetiştirme 1930’lu yıllarda sistematik biçimde ele alınmış ve bu amaçla okullar kurulmuştur. 1982 yılına kadar yüksek öğretim dışında kalan her tür ve kademedeki okullara öğretmen yetiştirme görevini Milli Eğitim Bakanlığı üstlenmiştir.

Bu çerçevede, mesleki ve teknik öğretim kurumlarında hizmet verecek öğretmenler de Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı yüksek öğretim kurumlarında yetiştirilmiştir. Öğretmenlerin hemen hemen tamamı Milli Eğitim Bakanlığı’nca istihdam edildiğinden, bu uygulamada öğretmen arz ve talebinin dengelenmesi hususunda ciddi sayılabilecek sorunlar yaşanmamıştır. 1982 yılında yapılan yasal düzenleme ile yüksek öğretime ilişkin tüm görev ve sorumluluklar, oluşturulan Yüksek Öğretim Kurulu çatısı altında toplanmıştır daha önce Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumları da eğitim fakültelerine dönüştürülerek üniversitelere bağlanmıştır. Böylece mesleki ve teknik öğretim kurumlarına öğretmen yetiştirme YÖK çatısı altındaki üniversitelere bırakılmıştır. Türkiye’de örgün ve yaygın mesleki ve teknik öğretim 3308 Sayılı Kanun ile düzenlenmiştir. (Kocatürk,2006:148).

Örgün mesleki ve teknik öğretim okullarında teorik ve pratik dersler mesleki teknik öğretmenlerce verilmektedir. Bu okullarda okuyan öğrencilerin işletmelerdeki beceri eğitimleri ise, iş yerlerinde çalışan usta öğreticilerin gözetiminde gerçekleştirilmektedir. Çıraklık eğitiminde teorik dersler, mesleki ve teknik öğretmenler tarafından verilirken; pratik eğitim, işletmelerde usta öğreticilerin gözetiminde yapılmaktadır. Yaygın eğitim kapsamında düzenlenen kurslarda görev yapan öğretmenlerin büyük bölümü de yine mesleki ve teknik öğretmenlerdir. Gerek örgün ve gerekse yaygın eğitimde, öğretmeni olmayan alanlarda usta öğreticilerden yararlanılmaktadır. Mesleki ve teknik öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler, eğitim fakültelerinde yetiştirilmektedir. Bu alana öğretmen yetiştiren başlıca üç tür eğitim fakültesi vardır. Bunlar;

- * Teknik eğitim fakülteleri,
- * Mesleki eğitim fakülteleri,
- * Ticaret ve turizm eğitimi fakültesidir.

Yukarıda sayılan eğitim fakültelerinde uygulanan programlar, Milli Eğitim Bakanlığı'nın örgütlenmesine paralel bir yapı göstermektedir. Genel anlamda;

- * Teknik eğitim fakültelerinin, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne,
- * Mesleki eğitim fakültelerinin, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne,
- * Ticaret ve turizm eğitimi fakültesinin ise Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü'ne, bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarına öğretmen yetiştirdikleri söylenebilir. Meslek yüksek okullarının öğretmen ihtiyaçlarının büyük bir bölümü, yukarıda sözü edilen fakültelerden mezun olduktan sonra mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarında hizmet vererek deneyim kazanmış öğretmenlerden karşılanmaktadır (<http://ktogm.meb.gov.tr>).

Mesleki ve teknik eğitimde görev yapan öğretmenler, maaş karşılığı belirli saat derse girmek zorundadırlar. Mesleki ve teknik eğitim fakültesi mezunu olan öğretmenler 20 saat; ticaret ve turizm eğitimi fakültesi mezunları 15 saat maaş karşılığı ders vermek zorundadırlar. Maaş karşılığı ders saati genel liselerde 15 saattir. Öğretmenler, ihtiyaç olması halinde isteğe bağlı ücretli ders de verebilmektedirler. Maaş bakımından genel liseler ile mesleki öğretimde görev yapan öğretmenler arasında kayda değer bir fark bulunmamaktadır. Fakat meslek dersi öğretmenlerinin, gerek çalışma süreleri gerekse çalışma koşulları bakımından (atölye çalışmaları olduğu için) genel alan öğretmenlerine kıyasla dezavantajları olduğu yönünde görüşler bulunmaktadır.

Öğretmenler, devletin bütün memurlarına sağladığı emeklilik ve sosyal haklardan yararlanmaktadırlar. Diğer devlet memurlarından ayrıcalıklı olarak öğretmenler, iki sömestr arasında 15 gün ve okulların kapalı olduğu dönemlerde ücretli izinli sayılmaktadırlar.

Görev yapan öğretmenler için iki tür denetim ve değerlendirme söz konusudur. Birincisi, okul müdürü tarafından yapılan denetimdir ve bu kapsamda öğretmenin okula geliş-gidiş saatleri, ders programına uyup uymadığı, öğrenci ve velilerle ilişkisi vb. konular yer almaktadır. İkincisi ise, Bakanlık müfettişleri tarafından yapılan denetim ve değerlendirmedir.

MEB müfettişleri, belirli bir program çerçevesinde okullara giderek denetim yapmakta; öğretmenlerin derslerine konuk olarak onları değerlendirmektedirler (<http://yayim.meb.gov.tr>)

2.2.4. Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitimi İle İlgili Sorunlar

Hizmet içi eğitim, programların öğretiminde bilgi, beceri eksikleri tamamlama, yeni teknolojiyi öğretme ve geliştirme, uygulamalı olarak öğretme amacıyla verilmektedir. Hizmetiçi eğitim, öğretmenler ile eğitim kurumlarında görev yapan diğer eğitici ve idari personelin mesleki gelişimlerini, yeterlilik ve niteliklerini artırmak amacıyla yapılan her türlü etkinliği kapsamaktadır. Öğretmen ve diğer eğitim personelinin değişen koşullar ve farklılaşan ihtiyaçlar çerçevesinde bilgilerini ve kendilerini sürekli olarak geliştirmeleri gerekliliği, hizmetiçi eğitimi gündeme getirmektedir.

Son yıllarda ekonomik sıkıntılar nedeniyle var olan hizmet içi kurslar olabildiğince azaltılmıştır. Öğretmenler de var olanlardan yeterince yararlanılamamış, öğretmenlerin ilgi ve ihtiyaçları belirlenmeden planlanan bu kurslara öğretmenlerin ilgisi azalmıştır. Ayrıca kurslara katılan öğretmenler dönüşte aldığı bilgileri diğer öğretmenlere aktaramamış, bilgiler kişi sayısı ile sınırlı kalmıştır. Kurslarda alınan belgelerin öğretmene ek bir katkı sağlamayışı hizmet içi eğitime olan ilgiyi düşürmüştür(<http://egitimsen.org.tr>)

Öğretmenler 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabidirler. Devlet Memurları Kanunu'na göre, sınavı kazanan kişiler, aday memur olarak atanırlar. Aday memurlar, bu süre içinde iki tür eğitime tabi tutulmaktadırlar. Birincisi tüm aday memurların katıldığı, genel devlet memurluğu vasıflarının kazandırıldığı eğitimidir. İkicisi ise, adayları hizmet konularına hazırlayan eğitimidir. Bu eğitimlerde başarılı olan adaylar devlet memuru olmaya hak kazanırlar. Bu kapsamda verilen eğitimlerin içerikleri, MEB Aday Memurların Yetiştirilmesine Dair Yönetmelik'te belirlenmiştir. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimi konusuna ilişkin ikinci yasal düzenleme ise 1973 yılında çıkarılan 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'dur. Kanunun 48. maddesinde, öğretmenlerin hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla yaz ve akşam

okullarının açılması, kurs ve seminerlerin düzenlenmesi ve verilen eğitimin belgelendirilmesi öngörülmektedir (<http://memurlar.net.gov.tr>).

2.2.5. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Eğitim Ortamıyla İlgili Sorunlar

Okullarımızda öğretmenlere yardım edecek destek birimleri yeterli düzeyde kurulmamıştır, Bir çok okulda hala rehber öğretmen, yeterli sayıda branş öğretmeni, araç gereç, spor salonu, çok amaçlı salonlar, bilgisayar odası, laboratuvar, kütüphane, bulunmamaktadır.

Öğretmenler çok sınırlı araç gereçlerle ders işlemek zorunda kalmakta, okulda verilen eğitim çevrece desteklenmediğinde ise çok sınırlı kalarak amaca ulaşmayı güçleştirmektedir. Beklenen düzeyde amaçların gerçekleşmeyişi öğretmeni psikolojik yönden de etkilemektedir.

Ekonomik sorunlar:

Ülkemizde yaşanan ekonomik sıkıntılar her mesleği olduğu gibi öğretmenlik mesleğini de etkilemektedir. Ek ders ücretleri ise öğretmenlerin diğer memurlar arasında bir adım öne çıkmalarına neden olmaktadır. Diğer mesleklerden farklı olarak öğretmenlerin sürekli kendilerini yenilemesi, geliştirmesi, güncel yayınları izlemesi, bilgisayar ve interneti kullanması gerekmektedir.

“Maaşların düşük oluşu, birçok öğretmenin tek maaşla bir aileye bakmak zorunda kalması, çocuklarının eğitime öncelik vermesi, kendi eğitimine ve gelişmesine yeterli maddi kaynak ayıramaması ekonomik sorunlar içinde sayılabilir” (Külahoğlu;1997:18).

Özellikle meslek dersi öğretmenlerinin diğer öğretmenlere göre ücret bakımından daha avatajlı olduğu yönünde görüşler bulunmasına karşın, meslek öğretmenlerinin uygulama derslerinden ötürü iş güçlerinin, diğer branş öğretmenlerinin yanında daha ağır olduğu unutulmamalıdır.

Sosyal sorunlar:

Öğretmenlik mesleğinin toplumda hala düşük statüsü ve herkes tarafından yapılabilecek meslek olarak görülmesi, yapılan işin alınan maaşla kıyaslanması,

velilerin çoğunluğunun verilen eğitimi sorgulayacak eğitim düzeyinde olmayışı, öğretmenlerin yeterince örgütlenemeyip birey olarak kendilerini yalnız hissetmeleri var olan sosyal sorunlar arasında sayılabilir.

Kişisel sorunlar:

Öğretmenlerin “değişik kaynaklardan atanması, farklı alanlarda yetişmesi, eğitim formasyonu derslerinde uygulamaya yeterince yer verilemeyişi, var olan bilgilerin hızla eskimesi, göreve yeni başlayan öğretmenin emekli oluncaya dek kendini yetiştirmeden mesleğini sürdürmesi, ödül ve cezaların yeterince ve adil uygulanmayışı” okul yönetiminin de öğretmenlere objektif ve adil olmayan farklı ölçütlerle yaklaşımı onları meslekten uzaklaştırmaktadır. “Öğretmenler genelde görevlerini okul, sınıf laboratuvar, atölye gibi ortamlarda çoğu kez diğer öğretmenlerden bağımsız olarak tek başlarına, kapalı kapılar ardında yerine getirir.” Öğretmenin yaptığı işin okul müdürü, öğrenciler ve müfettişlerin denetimi dışında başka kişiler tarafından gözlenmesi çoğu kez söz konusu değildir. Dolayısıyla “her öğretmen görevini yerine getirirken vicdanıyla baş başadır.

Genelde eğitimin, özelde ise öğretmenin yaptığı işin sonuçlarını değerlendirmek, etkililiğini belirlemek son derece güç olduğundan bu durum öğretmene önemli bir sorumluluk yüklemektedir”. Ekonomik, sosyal ve kültürel birçok faktöre bağlı eğitim meselesinde karşılaşılan güçlükler ilk, orta ve yüksek öğretim için farklı özellikler arz etmektedir. “Bir öğretim kademesindeki en büyük sorun, diğer öğretim kademesinde sorun olarak bile kabul edilmeyebilir. Bu güçlükler bölgelere hatta illere göre de farklı olabilir”(Eser,1987:110-111) .

2.2.6. Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitim Finansmanı

Ülkemizde mesleki ve teknik eğitim devlet tarafından finanse edilmektedir. Devletin genel ve katma bütçe dışında Mesleki ve Teknik Eğitim’e finansman yaratabilmek için bazı düzenlemeler yaptığı görülmektedir. Mesleki ve Teknik Eğitim’de finans kaynaklarını yaratabilmek için yapılan düzenlemeler listesi aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

MEB'lığı Genel Eğitim, Mesleki Eğitim, Teknik Eğitim sekizinci beş yıllık kalkınma planı özel ihtisas komisyonu raporuna göre:

- 1) Devlet bütçesinden sağlanan kaynaklar.
- 2) 3308 sayılı yasa ile kurulan ÇMTE Fonundan sağlanan gelirler.
- 3) 3418 sayılı eğitim sağlık ve spor hizmetlerinde kullanılmak üzere bazı vergi kanunlarında değişiklik yapılmasına ilişkin kanun ile elde edilen gelirler.
- 4) Diğer fonlardan eğitime aktarılan gelirler.
- 5) Dış proje kredilerinden yararlanılarak eğitime aktarılan paylar.
- 6) Halk katkılarını organize ederek elde edilen gelirler.
- 7) MEB ile bakanlıklara bağlı okullardaki döner sermaye işletmelerinden elde edilen gelirler.
- 8) TOBB'ca tahsis edilmiş eğitim fonlarının % 50 sinden elde edilen gelirler.
- 9) Sendika ve konfederasyonlardan eğitim için ayrılmış fonların % 25'i.
- 10) Diploma harçları.
- 11) Çıraklık ve Yaygın Eğitim Fonuna ait mallardan elde edilen gelirler.
- 12) Bağışlar ve diğer gelirler (MEB,2001)

Çetin, Türkiye'de mesleki ve teknik eğitim finansmanı konusunu şöyle ifade etmektedir (Çetin,2002:21):

Mesleki ve teknik eğitim pahalı olmasına rağmen, bu kesime MEB bütçesi içinde ayrılan pay oldukça yetersizdir. Mesleki ve teknik eğitimde yapılan kısıntının ürünün niteliğine yansıtacağı unutulmamalıdır. Çünkü; Mesleki ve teknik eğitim daha fazla araç-gereç ve donanım gerektirmektedir.

Mesleki ve teknik liselerin çoğu finansman yetersizliği sonucu çok eski teknolojiyi yansıtan araç ve gereçleri kullanmaktadırlar. Buna karşılık teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişmeler atölyedeki araçların sürekli yenilenmesini gerektirmektedir. Yeterli atölye donanımına sahip olmayan okullarda yetişen öğrenciler iş hayatında başarılı olamamakta hatta kabul görmemektedirler.

MEB bütçesi içinden mesleki ve teknik eğitime ayrılan payın yetersizliği, hem mesleki ve teknik öğretim kurumlarının günün teknolojisine göre kendilerini yenileyememeleri hem de öğrencilerin beceri eksikliği ve eski teknolojiyi izlemeleri sorununu beraberinde getirmektedir.

Bugün bu okullarda okutulan “İşletmelerde beceri eğitimi” dersinde öğrenciler okudukları alanın iş ortamlarını yakından izlemek ve iş tecrübesi elde etmek için anlaşmalı işletmelerde staj eğitimine tabidirler. Fakat okullarda aldıkları derslerle işletmelerdeki bir işin üretimine yönelik uygulamaların birbiriyle örtüşmeyen yönleri bulunmaktadır.

Örneğin; seramik bölümünde okuyan bir öğrenci seramiği şekillendirirken elle ya da torna ile şekillendirmeyi öğrenmekte fakat bir seramik fabrikasına gittiğinde orada seramiğin farklı bir yöntemini, örneğin presle şekillendirmeyi görmektedir. Okulda bu yöntemle ilgili önceden edindiği bir deneyimi olmadığı için bu ve benzeri uygulama yöntemlerine yabancı kalmakta, staj süresi de bu uygulama yöntemini öğrenebilmesi için yeterli gelmemektedir. İşletmelerde, yapılan işle ilgili iş tecrübesi aranmasından kaynaklı olarak bu öğrencileri genellikle geri planda gözlemci olarak tutmaktadırlar.

Mesleki ve teknik eğitimin finansmanında bir diğer önemli unsurda okul ve kurumların döner sermayelerinden sağlanan gelirlerdir. Mesleki ve teknik okullarda, öğrencilere gerçek iş tecrübesi kazandırmak, okulun teknolojik gelişmelere uyumlu olarak donatılmasını sağlamak okul ile yeni teknolojileri çevreye tanıtmak ve çevrenin bu yolla kalkınmasına yardım etmek amacı ile 3423 sayılı kanun ile mesleki ve teknik okullarda döner sermaye kurulmuştur.

Mesleki ve Teknik Eğitim’de kurumların, yapmış oldukları döner sermaye çalışmalarının, işletme idari masraflar kaleminden araç-gereç alımının yanı sıra öğrenciler üretim içerisinde çalışmakta ve eğitimin kalitesi artmaktadır. Ayrıca burada oluşan kaynaklardan öğrenci, öğretmen ve yöneticiler maddi gelir elde etmektedirler. Mesleki ve teknik eğitim kurum ve okullarında faaliyet gösteren döner sermaye işletmelerinin öğrenciler, okullar ve yöneticiler açısından önemli katkıları vardır.

2.2.7. Seramik Eğitimi ve Programları

Seramik alanının kapsam genişliği, Türkiye’de bu alanla ilgili fabrika, atölye gibi teknik anlamda da iş kollarının olması seramik dünyasına sanatçı yetiştirmenin dışında teknik eleman sağlama ihtiyacını doğurmuştur.

Bu ihtiyaç çerçevesinde kurulan seramik bölümlerinde seramik sektörünün ihtiyacını karşılayacak teknik elemanların yetiştirilmesi doğrultusunda program geliştirilmesi amaç edinilmiştir.1986 yılında yayınlanarak yürürlüğe giren 3308 Sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu, Mesleki ve Teknik Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Merkezi'nin (Metergem) kurulması hükmünü getirmiştir.

Metergem'in görev alanı altı bölümde toplanmıştır (MEB,1998):

1) Program Geliştirme: Teknolojideki en son gelişmeleri temel alan programları geliştirmek, uygulamak ve değerlendirmek. Öğretmenlerin yeni programları öğretebilmeleri için hizmetçi eğitim programları geliştirmek

2) Araştırma ve Planlama: Topladığı istatistiki verileri değerlendirerek sanayinin nitelikli işgücü konusunda ihtiyaçlarını belirlemek ve bu bilgilere dayanan ve beş yıllık kalkınma planlarında yer alacak ana başlıklar konusunda DPT'ye tavsiyelerde bulunmak.

3) Tasarım Geliştirilmesi: Mesleki ve teknik okul öğrencileri için maliyet analizleri ile malzeme, araç-gereç ve laboratuvar şartnamelerini de içeren projeler hazırlamak.

4) Ölçme ve Değerlendirme: Standart yetenek, başarı ve mesleki yetenek testlerini geliştirmek, uygulamak ve değerlendirmek. Bu testlerin idaresi ve geliştirilmesi konularında yetiştirme kursları düzenlemek. Sanayi kesimiyle işbirliği yaparak ustalık belgeleme sistemini kurmak.

5) Teknik Yayınlar: Onaylanmış, teknik mahiyetteki süreli yayınların, kitapların ve öğretime ilişkin diğer materyallerin çevirisini, basımını ve yurt çapında dağıtımını yaptırmak.

6) Eğitim Teknolojisi: Sınıflarda modern teknolojinin uygulanması için gerekli malzemeyi hazırlamak ve yöntemleri değerlendirmek. Eğitim teknolojisi konusunda yetiştirme kursları vermek ve seminerler düzenlemek.

Sanayi ve hizmet sektörlerinde nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi için Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, mesleki ve teknik eğitim kurumlarını çağdaş bir yapıya kavuşturmak amacıyla, Nisan 1993 tarihinde Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme (METGE) Projesi'ni başlatmıştır.

METGE Projesinin en önemli amacı kadının bölgesel iş ortamına hazırlanmasıdır. Başlangıçta 7 ildeki pilot okulda uygulanan proje, 33 ilde toplam 57 okulda 2000-2001 öğretim yılından başlayarak Kız Teknik Öğretim okullarında bu program anlayışı yaygınlaştırılmıştır.

Metge projesinin amaçları şu şekilde özetlenebilir;

- 1) Yerel ihtiyaçlara duyarlı okul yapısı ve öğretim sistemi geliştirmek.
- 2) Çevrenin katılım ve işbirliğini (Okul ve meslek danışma kurulları, kurum ve kuruluşlarla ortaklaşa faaliyetler) sağlamak.
- 3) Belirlenen ihtiyaçlara yönelik modüler öğretim programları geliştirmek.
- 4) Eğitim sisteminde çağdaş teknolojiyi (bilgisayar vs.) uygulayabilmek.
- 5) Mesleğe yönelik standartları öğretime taşımak.
- 6) Kaynak materyaller (modül, bilgisayar destekli öğretim için yazılım) hazırlamak.
- 7) Öğrencileri iş hayatı ve istihdam olanakları hakkında bilinçlendirmek.
- 8) Ürün, hizmet ve eğitim satarak kaynak yaratmak.
- 9) Okulların kapasite ve donanımını arttırmak (METGE,2002)

Hükümetimiz ile Avrupa Birliği arasında imzalanarak, 30 Eylül 2002 tarihinde çalışmalar başlamıştır. Türkiye’de Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP), eğitim sistemimizin çağdaş bir yapıya kavuşması açısından oldukça önemli bir çalışmadır. Proje kapsamında mesleki ve teknik eğitim her yönüyle ele alınmakta, eğitim sistemi, öğretim programları, öğretim materyalleri, eğitim kurumları ve uygulamalara yönelik olarak çok çeşitli çalışmalar yürütülmektedir.

MEGEP Projesi çerçevesinde; mesleki ve teknik öğretim programlarını geliştirme ve modüler öğretim materyallerini (Modül) hazırlama çalışmaları; Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı ile Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı koordinesinde, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Erkek Teknik Öğretim

Genel Müdürlüğü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, Ticaret ve Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğü ile Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü katılımları ile oluşan “Ulusal Öğretim Programlarını Geliştirme Grubu” tarafından yürütülmektedir.

Projede; program geliştirme, modül yazma ve diğer tüm çalışmalar, mesleki teknik öğretimden sorumlu genel müdürlüklere bağlı eğitim kurumlarındaki öğretmenler, sosyal ortaklardan temsilciler, üniversitelerden öğretim görevlileri, sektörden meslek elemanları, yerli ve yabancı uzmanlar ile iş birliği içinde gerçekleştirilmiştir

Projenin genel hedefi; ülkemiz ekonomisinin ihtiyaç duyduğu yüksek nitelikli ve performanslı ara kademe teknik insan gücünü yetiştirebilen, teknoloji geliştirilmesine ve üretimine yatkın bir mesleki ve teknik eğitim sisteminin güçlendirilerek etkili bir şekilde uygulanmasını desteklemektir. Bu bağlamda öğrencilere ilgi, istek ve yeteneklerine uygun alan ve dalda eğitim ve öğretim imkanı sağlanması, sektörel gelişme ve taleplerin öğretim programlarına yansıtılması amacıyla mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarında 9. sınıflar ortak olmak üzere dört (4) yıl süreli modüler program esasına dayalı eğitim ve öğretime başlanmıştır.

METGE ve MEGEP projeleri modüler eğitime dayanmaktadır. Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü’nün modüler sistemi tercih etmesinin nedenlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- * Modüler sistemin ekonomik olması.
- * Sosyal açıdan daha geniş kitleleri kapsamaması.
- * Bireysel talepleri karşılayabilmesi.
- * Bölgesel farklılıklara cevap verir nitelikte olması.
- * Yerel yönetimler ve tüm taraflarca uygulanabilir olması.

MEGEP projesinde “modül” tanımına şu şekilde açıklık getirilmiştir:

Modül, bireysel öğretime dayalı, başlangıcı ve sonu olan, kendi içinde bütünlük gösteren, bir sistematik çerçevede düzenlenmiş öğretim yaşantılarından oluşmaktadır. Öğrencilerin, belirli hedefe ulaşmasını sağlamaya yönelik olarak her modül, birbiri ile uyumlu çalışan belirli parçalardan oluşmaktadır.

Modül, öğrencinin kendi hızında ilerlemesine ve kaydettiği başarının, kendisine anında bildirilmesine olanak sağlamaktadır. Geleneksel yaklaşımda içerik, konu, ünite, ders olarak gruplaşırken, modüller yaklaşımda ise içerik, modüller çerçevesinde oluşmaktadır (MEGEP,2006).

MEGEP projesinde yer alan seramik ve cam teknolojisi alanı programında; Çinicilik, Sır üstü dekorlama, Alçı model kalıp, Tornada form şekillendirme, Serbest seramik şekillendirme, Cam şekillendirme, Tezyinat, İndirme, Vitray dalları yer almaktadır. Örneğin; Serbest Seramik Şekillendirme Dalı'nda 24 tane modül bulunmaktadır.

Bunlar; çığ hamur üzerine dekorlama, izleme tekniği, kazıma tekniği, parça eklemeli dekor, ajur tekniği, rölyef tekniği, astarlama tekniği, sır, sırların renklendirilmesinde kullanılan oksitler, sır pişirimi, sırlama yöntemleri, seramik sanat tarihi, antik form tasarımı, yöresel form tasarımı, takı tasarımı, serbest pano tasarımı, heykel mask tasarımı, tasarımları açık-kotu resmetme, tasarımı renklendirme, tasarımı şekillendirme, yarı mamulleri dekorlama, yarı mamulleri kurutma, yarı mamulleri pişirme, yarı mamulleri sırlamadır (<http://megep.meb.gov.tr>).

Bu modüllerin bazıları birbirinin ön koşulu şeklinde düzenlenmiştir ve bazı modüller de kendi içlerinde bir ya da iki modüle ayrılmaktadır. Örneğin; takı tasarımı modülünün altında, takı parçalarını şekillendirme modülü bulunmaktadır. Öğrencinin, takı parçalarını şekillendirme modülünü alabilmesi için takı tasarımı modülünü alması önkoşuldur.

METGE ve MEGEP projeleri arasında niteliksel bir fark bulunmamaktadır. Her iki projede de modüler eğitim anlayışı benimsenmiştir. Sadece MEGEP'te bu modüllerin kapsamı biraz daha genişletilmiş ve seramik eğitiminin verildiği okulların bölgesel koşulları ve seramik sektöründen gelen talepler doğrultusunda, okullara modülleri kendilerine uyan koşullara göre seçme olanağının verilmiş olmasıdır. MEGEP projesinde okullar, bulunduğu bölgesel yapının, bölgenin ihtiyacı ve alanın talepleri doğrultusunda ve okulların fiziksel yapısı göz önünde bulundurularak uygun bulduğu dalı seçmektedirler.

Örneğin; Kütahya'daki bir okul bölgenin ihtiyacı ve talebi doğrultusunda Çinicilik dalını seçerken, İstanbul'daki bir okul Cam Şekillendirme dalını, bir diğeri Serbest Seramik Şekillendirme Dalını seçebilmektedir.

Seramik eğitiminin verildiği okullarda öğretmenler, sene başında zümre öğretmenler toplantısında o yıl okutulacak modülleri seçmektedirler. Okutulacak modüllerin seçimi ve bunların süresi de öğretmenlere bağlıdır.

Megep projesindeki modülleri seçmeye dayalı uygulama elbette ki okullara önemli bir kolaylık sağlamıştır. Fakat bu uygulamanın önemli bir dezavantajı da öğrencilerin seramik eğitimi programlarında yer alan bir çok dersten de mahrum kalmalarıdır. Örneğin; Ankara'daki seramik bölümlerinin bulunduğu iki okulda da çinicilik dalı bulunmamaktadır. Bu durumda elbette ki şöyle bir soru gündeme gelebilir “Çinicilik dalının eksikliği bir dezavantaj mıdır?”.

Bu sorunun cevabına gelince, evet bir dezavantajdır. Çünkü; maalesef ki seramik bölümü mezunları alanları ile ilgili iş bulma sıkıntısı yaşamaktadırlar. Seçili modüllerden bazılarını alıp, bazılarını ise almadan mezun olan öğrenciler eğitimini almadıkları modüllerle ilgili iş sahalarından faydalanamamak gibi bir sorunla karşı karşıya kalacaklardır.

Özetle; Ankara'daki seramik bölümü bulunan bir okuldaki mezun öğrenci Kütahya'daki bir seramik fabrikasına iş müracaatında bulunurken seramikle ilgili tüm dersleri alamadığı için belli sıkıntılar yaşayacaktır. Modüler eğitimde avantaj gibi görünen bu uygulamalar seramik eğitimi konusunda ciddi kısıtlamalar getirmektedir.

2009-2010 eğitim-öğretim yılı itibariyle seramik bölümlerinin adı “Seramik ve Cam Teknolojisi” olarak değiştirilmiştir. Bölümün adı değiştirilirken MEGEP projesindeki uygulamalara sadık kalınmış, projenin olumlu-olumsuz dönütleri için iki yıllık süre yeterli görülmüş, okullardaki alt yapı ihtiyaçları ve eksikliklerinin iyileştirilmesi veya öğretmenlerin yapılan değişikliklerle ilgili eğitim ihtiyaçlarının

giderilmesine yönelik herhangi bir ibare projelerde yer almamaktadır. Bu durumun en bariz yanıtı MEB'lığı 2009 yılı hizmetiçi eğitim planı teklif formunda seramik eğitimi ile ilgili hizmetiçi eğitim faaliyetleri olmamasından da anlaşılmaktadır (Bknz.Ek 4)

2.2.8. Mesleki ve Teknik Eğitimin Modernizasyonu Projesi (MTEM)

MTEM Projesi mesleki ve teknik eğitim alanında, üyelik süreci öncesinde Türkiye'de AB tarafından desteklenen iki büyük projeden biridir.

Kocatürk MTEM projesi ile ilgili şu ifadeleri kullanmıştır:

MTEM projesi, çağdaş ve etkin bir öğretmen eğitimi sisteminin düzenlenmesi ve geliştirilmesine yönelik kapasitenin artırılmasını ve mesleki ve teknik eğitim fakülteleri, meslek yüksek okulları, sosyal taraflar, mesleki ve teknik eğitim vakıfları, kurum ve kuruluşları arasında kurulacak bölgesel ortaklıkların teşvik edilmesini amaçlayan, Mali anlaşması TC Hükümeti ve Avrupa Birliği Komisyonu arasında 25 Temmuz 1997 tarihinde, Ek sözleşmesi de 12 Aralık 2001 tarihinde imzalanmış ve başlama tarihi 07 Temmuz 2003 ve süresi 42 ay olan bir projedir (Kocatürk,2006 :232).

Genel Amaç:

Meslek dersleri öğretmen eğitiminin niteliğini yükseltmeye yönelik çabaları desteklemek ve Avrupa Birliği'ndeki gelişmelere uyumuna destek olmaktır.

Alt Hedefler:

- * Meslek dersleri öğretmen yeterliliklerini belirlemek,
- * Bu yeterliliklere dayalı beş set hizmet öncesi ve üç set hizmet içi modüller öğretim programı geliştirmek,
- * ENQA (Yüksek Öğretimde Kalite Güvencesi ile ilgili Avrupa Ağ Sistemi) koşullarına uygun ortak kalite güvencesi çerçevesi geliştirmek
- * Kurumsal kapasite ve insan kaynaklarının geliştirilmesine yönelik politika ve stratejileri belirlemek.

Öngörülen Çıktılar:

İşbirliği Ortamı;

- * MEB, YÖK, Meslek ve Teknik Eğitim Fakülteleri, sosyal taraflar ve endüstri arasında yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde etkin iş birliği.

Kurumsal Kapasite ve İnsan Kaynaklarını Geliştirme Politika ve Stratejileri;

- * Değerlendirme ve akreditasyon da dahil olmak üzere meslek dersleri öğretmen eğitiminin günlük işleyişinden sorumlu “Yetkili Kurum” un belirlenmesi,
- * Meslek dersleri öğretmen eğitimi politika ve stratejileri ile ilgili taslak “Beyaz Belge” verilmesi.

Yüksek Nitelikli Mesleki ve Teknik Eğitim Sistemi;

- * Yeterliliklere dayalı ve modüler yapıda,
- * Uluslar arası standartlara uygun,
- * Kredi transfer sistemlerini içeren,
- * Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslar arası ihtiyaçlara cevap veren,
- * Özellikle AB ülkelerindeki en iyi uygulamalarla uyumlu,
- * Sürdürülebilir mesleki ve teknik eğitim sistemi.(Kocatürk,2006:232)

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma modeli, çalışma gurubu, bilgi toplama yöntemleri, verilerin toplanması ve yorumlanmasına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Geçmişte ya da günümüzde mevcut olan bir durumu olduğu sekliyle betimlemeyi amaçlayan, araştırma konusu olan, kişi veya nesne içinde bulunduğu olay koşul içerisinde olduğu gibi tanımlayan yaklaşımlara “tarama modeli” denir.

Tarama modellerinde amaçların ifade edilişi genellikle soru cümleleriyle olur. Bu sorular “Ne ile ilgilidir?, Ne idi?, Nedir?, Nelerden oluşmaktadır?” gibi sorulardır. Tarama modellerinde önemli olan var olanı değiştirmeden uygun bir biçimde gözlemleyip belirlemektir.(Karasar,2005:75)

Bu araştırmada tarama modeli ve nitel araştırma kapsamında yapılandırılmamış görüşme yöntemi uygulanmıştır. Araştırma genellikle görüşmeye dayanan veriler üzerinden yürütülmektedir.

3.2. Çalışma Gurubu

Bu araştırma da çalışma gurubu; 100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi ve Ankara Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Seramik Bölümü öğretmenlerinden oluşmaktadır.

Çalışma gurubunu oluşturan öğretmenlerin profilleri adı (kodlanarak), görevi, eğitim durumu, görev süresi ve görev yeri olarak aşağıdaki grafikte şu şekilde gösterilmiştir:

(Tablo 3.2.2. Çalışma Grubu Profili Tablo)

Adı	Görevi	Eğitim Durumu	Görev Süresi (yıl)	Görev Yeri
1 S.P	Öğretmen	Lisans	14	Olgunlaşma Enstitüsü
2 İ.K.	Öğretmen	Lisans	17	Olgunlaşma Enstitüsü
3 Y.D.	Öğretmen	Y. Lisans	14	Olgunlaşma Enstitüsü
4 H.S.	Öğretmen	Lisans	16	Olgunlaşma Enstitüsü
5 N.T.	Öğretmen	Y. Lisans	16	100. Yıl AKML ve ML
6 B.E	Öğretmen	Lisans	16	100. Yıl AKML ve ML
7 Ş.Ü	Öğretmen	Lisans	17	100. Yıl AKML ve ML
8 G.T.	Öğretmen	Lisans	14	100. Yıl AKML ve ML
9 S.B	Öğretmen	Lisans	14	100. Yıl AKML ve ML

3.3. Verilerin Toplanması

Lise düzeyinde seramik eğitimi veren okullarda seramik öğretmenlerinin eğitim sorunları ve uygulanan seramik eğitimi programları konusundaki öğretmenlerin görüşlerini, uygulanan eğitimlerin başarı düzeylerini, belirlemek ve birinci veri toplama yöntemiyle elde edilen bulguları karşılaştırmak amacıyla halen bölümde görev yapmakta olan öğretmenler derinlemesine görüşmeler yapılmıştır.

Yıldırım-Şimşek, görüşme yöntemini tanımlarken şu ifadelerde bulunmuşlardır:

Görüşme, nitel araştırmada en sık kullanılan veri toplama aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Görüşmenin etkili ve verimli bir veri toplama yöntemi olarak kullanılabilmesi için bu yöntemin temel özelliklerini, güçlü ve zayıf yönlerini iyi anlamak, nitel veriye ulaşmayı kolaylaştıracak bir görüşme formu hazırlamada ve görüşmeyi gerçekleştirme sürecinde dikkate alınması önerilen ilkeleri özümseyerek işe koşmak gerekmektedir (Yıldırım-Şimşek, 2008:119).

Görüşmede yapılandırılmamış görüşme formu kullanılmıştır (Bknz.Ek 2). Görüşmeye toplam 9 kişi katılmıştır. Hazırlanan yapılandırılmamış görüşme formu konuyla ilgili öğretim elemanlarının ve seramik bölümü öğretmenlerinin görüşlerine sunulmuştur. Böylece uzman görüşü alınması yoluyla veri toplama aracının kapsam yeterliliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Yapılandırılmamış görüşme formunun hazırlanmasında seramik eğitimi ve seramik öğretmenlerinin sorunlarının neler olabileceğine ilişkin kaynak taraması yapılmış, okulların bulunduğu bölgelere önceden gidilerek bir ön keşifte bulunulmuş ve sorular elde edilen bulgular ışığında öğretmenlerin daha samimi olarak sorulara cevap verebilmeleri için açık uçlu olacak şekilde hazırlanmıştır.

Görüşme formları iki sayfa halindedir. Birincisinde öğretmenlerin demografik özelliklerine yönelik sorular hazırlanmıştır. Bu özellikler çalışma gurubu profilinde tablo olarak gösterilmiştir (Bknz. 3.2.2.) İkincisinde ise öğretmenlerin seramik eğitimi ve programları ile ilgili karşılaştıkları sorunlara yer verilmiştir.

Yapılandırılmamış görüşme formunda yer alan sorular çerçevesinde, seramik bölümlerinde ders veren öğretmenlerle yapılan görüşmeler ses kayıt cihazıyla kaydedilmiş daha sonra çözümlenmesi yapılarak yazılı hale getirilmiştir. Toplam iki sayfadan oluşan görüşme dokümanı, araştırmanın üçüncü bölümünde yer alan “Görüşme Yöntemi ile Elde Edilen Bulgular ve Yorumu” bölümünde duyarlı hale getirilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmanın amaçları doğrultusunda araştırmaya katkı sağlayacak her türlü yazılı materyal tarama modeli kullanılarak incelenmiştir. Birinci veri toplama yöntemiyle elde edilen bulguları karşılaştırmak amacıyla seramik öğretmenleri ile yapılan görüşmelerde nitel araştırma yöntemlerinden yapılandırılmamış görüşme yöntemi ile elde edilen veriler içerik analizi yapılarak görüşme aracındaki sorulara göre gruplandırılarak duyarlı hale getirilmiştir.

Dokümanların tarama modeli ile incelenmesi ve yapılandırılmamış görüşme yöntemi ile elde edilen bulgular birleştirilerek araştırma problemine yanıt oluşturacak şekilde yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde nitel araştırma yöntemlerinden yapılandırılmamış görüşme yöntemi ile elde edilen bulgular ve yorumu ele alınmıştır.

4.1. Yapılandırılmamış Görüşme Yoluyla Elde Edilen Bulgular ve Yorumu.

Yapılandırılmamış görüşme “keşfe yönelik” bir görüşme süreci gibidir. Araştırmacı, görüşülen kişilerle belirli konuları keşfetmeye çalışır. Görüşme sırasında çalıştığı problemle ilgili belirli özel alanlar keşfederse, daha ayrıntılı sorularla o alanları daha derinliğine irdelemeyi deneyebilir. Bu tür görüşme büyük ölçüde açık uçlu sorulara dayanır (Yıldırım-Şimşek,2008:120).

Bu bölümde, Ek 2’de sunulan ve yapılandırılmamış görüşme formu ile elde edilen bulgular, seramik öğretmenlerinin eğitim sorunlarını niteleyen ve araştırmanın amacıyla yer alan alt başlıklar altında ele alınmıştır.

4.1.1. Seramik Eğitimi Programları ve Programların Öğrenci Eğitimi ve Eğitimin Kalitesine Yansımaları

Seramik Eğitimi Veren Liselerde Seramik Öğretmenlerinin Eğitim İhtiyaçları konulu Ankara ili ile sınırlı bu çalışmada bölgede bulunan okul listeleri taranmış ve bu alanda sadece iki okul bulunduğu tespit edilmiştir.

Bunlardan biri 100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi, diğeri Ankara Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü’dür. Olgunlaşma Enstitüsü’ne de bu çalışmada yer verilmesinin nedeni her iki okulun da Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü’ne bağlı olması, aynı müfredat programının her iki okulda da uygulanması ve burada görev yapan öğretmenlerin aynı statüde olmalarıdır. Olgunlaşma Enstitüsü’nün bu yıl itibarıyla hazırlığına başladığı MYO çalışmalarının dışında her iki okul arasında niceliksel bir fark bulunmamaktadır.

Seramik eğitiminde plan ve programlar MEB'na bağlı Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü bünyesinde bulunan (Metargem) Mesleki ve Teknik Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Merkezi tarafından hazırlanan programlar belirlenen pilot okullarda uygulandıktan sonra bu okullardan gelen geri bildirimler doğrultusunda tüm okullarda uygulanmaya konulmaktadır.

Programlar hazırlanırken alanla ilgili olarak;

“...Seramik fabrikaları, seramik atölyeleri, güzel sanatlar seramik bölümleri, seramik yüksek okulları öğretim üyeleri ile işbirliğiÇeşitli meslek eğitimi elamanlarıyla iletişim kurulması ve bu kişilerin programlara katılması” gibi alanın içinde bulunduğu tüm kurumlarla iletişim kurulması sağlanmıştır (MEGEP,2007)

Görüşme yöntemiyle elde edilen bulgularda seramik öğretmenleri programların öğrenci eğitimi ve kalitesi açısından yeterli olduğu görüşünü savunmaktadırlar. Ancak seramik bölümünün bu yıl “Seramik ve Cam Teknolojisi” olarak değiştirilmesinden kaynaklı olarak karşılaştıkları zorluklara değinmişlerdir. Bunlar arasında;

- * Cam alanıyla ilgili eğitimlerinin olmaması
 - * Atölye koşullarının cam eğitime göre düzenlenmemiş olması
 - * Seramik eğitimi ve cam konusunda hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarının olması
- gibi zorlukları dile getirmişlerdir.

Olgunlaşma Enstitüsü Seramik Bölümü öğretmeni İ.K. program içerikleri konusundaki sorunu şu sözlerle ifade etmiştir:

“Program içeriklerinde şöyle bir sıkıntıdan bahsedeceğim. Seramik ve Cam Teknolojisi olarak geçiyor. Biz cam dersi almadık. Cam konusunda eğitim almadık. Hizmetiçi eğitim aslında bu konuda devreye girecek. Bakanlığa başvuru yaparsanız ona göre hizmetiçi eğitim programı açarız dediler....”

100. Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi öğretmenlerinden B.E. ise program içeriklerine yönelik olarak, mevcut programların endüstriyel üretimle örtüşmediği konusunu şu sözlerle dile getirmiştir:

Bugün bu bölümlerin kurulmasındaki amaç bu dal mezunlarının atölyelerde veya sanayiye üretimde bulunmasını amaçlamak tartışılan konulardan birisi de bu mesela. Ama şunu söyleyeyim çok da endüstri üretimine yönelik bir alan değil buradaki alan daha çok elle şekillendirmeye dayalı bir alan. Bunlar sanayiye endüstriyel anlamda uygulanacak yöntemler değil. Programlar sanayideki iş alanlarıyla örtüşmüyor.

Seramik ve Cam Teknolojisi alanı MEGEP projesi kapsamında geliştirilen bir programdır. Bu programın uygulanmasındaki en büyük kolaylık alan içerisinde belirlenen derslerin okulun fiziksel yapısı ve bulunduğu bölgenin koşullarına göre öğretmene dersi seçme kolaylığını sağlamış olmasıdır.

Her bir ders bir modül olarak hazırlanmaktadır. Bu modüller havuz denilen ortak bir programda toplanır ve okullar zümre öğretmenler vasıtasıyla okutulacak modülleri seçmekte ve bu modüllere göre kendi ders programlarını hazırlamaktadırlar. Ancak alanın bölgesel anlamda sektör olarak verimsiz olması, alanla ilgili fabrika ya da atölyelerin bulunmaması da programların dönütleri konusunda olumsuz sonuçlar doğurmaktadır.

Olgunlaşma Enstitüsü Keramik Bölümü öğretmenlerinden Y.D. program içeriklerinin eğitimin kalitesine yansımalarını, alanla ilgili iş sahalarının kısıtlı olması ve alana olan talep yetersizliğinden kaynaklı olduğuna değinmiş ve konuyu şu sözlerle ifade etmiştir:

Daha önce de dediğim gibi iş sahalarının kısıtlı olması en önemli sebep. Ankara'da bu imkan neredeyse hiç yok. Belki bir İstanbul'da, Uşak'ta, Kütahya'da aileler çocuklarını bu alanlara yönlendirebiliyor. Biz de ise hiç talep olmuyor. Son 3-4 yıldır hiç öğrenci mezun etmedik. Üniversite mezunu bile bu alanda çok fazla ve iş bulamıyor.

100. Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi öğretmenlerinden B.E ise modüler sistemden önceki normal müfredatın daha iyi olduğunu belirtmiş ve şu sözlerle devam etmiştir:

Önceki sistemde çok daha iyiydi. METGE'den de önceki. Şu an MEGEP'i kullanıyoruz. Daha önce öğrenci bütün dersleri alıyordu METGE'de alanlara ayrıldı. Her okul bulunduğu yerdeki koşullara göre alanlar seçti. Örneğin; Kütahya mesela. Kütahya'da çinicilik var, çiniciliği seçti. Onun eksikleri oluyor tabi. Alçıyı öğrenmeden, elde şekillendirmeyi öğrenmeden mezun oluyor öğrenci. Bence öğrenci bunların hepsini alsın, daha sonra çalıştığı ortamda kendi tercihini yapsın. Daha doğru gibi geliyor bana.

Seramik bölümü programlarının öğrenci ve eğitimin kalitesine yansımaları konusunda öğretmenler, programların özellikle seramikle ilgili iş sahalarında yeterli olmadığı konusunda hemfikirdirler. Çünkü; birincisi, MEGEP kapsamında “Seramik ve Cam Teknolojisi” olarak öğretmenler alan dersleriyle ilgili olarak yeterli bilgiye sahip olmadıklarını bu konuda hizmetiçi eğitim taleplerinin karşılanması gerektiğini belirtmişlerdir.

İkincisi, MEGEP'te olan modüllerin okulun bulunduğu bölgenin koşullarına göre seçilmesi öğrencinin diğer modülleri öğrenmeden mezun olmalarına sebep olmaktadır. Bu da modüllerin seçici olmasının dezavantajıdır. Üçüncüsü, seramik alanıyla ilgili iş kollarının belli bölgelerde konuşlandırılmasıdır. Yani sonuç olarak seramik bölümü mezunu öğrenciler eğer bulundukları bölgede seramikle ilgili iş sahaları (seramik fabrikası, atölye) yoksa iş bulma imkanları da yoktur.

4.1.2. Seramik Öğretmelerinin Sorumlu Oldukları Dersler ve Ders Sürelerinin Teori ve Uygulama Boyutu Olan Seramik Eğitime ve Seramik Öğretmenlerine Yansımaları

Seramik bölümlerinde bir öğretmen haftada 40 saate kadar derse girebilmektedir. Bu dersler meslek dersleri ve uygulama dersleri olarak iki bölüme ayrılır.

Meslek derslerinde; Seramik Teknolojisi, Seramik Tarihi, Seramik Kimyası, Temel Sanat Eğitimi gibi dersler iken, uygulama derslerinde; Seramik Şekillendirme, Alçı Şekillendirme, Dekorlama, Çark Torna gibi atölye dersler bulunmaktadır.

MEGEP projesinde artık modüler uygulamaya geçildiği için öğretmenler dönem başlarında zümre öğretmenler toplantısı yaparak hangi dersleri ne süreyle vereceklerini kendileri belirlemektedirler. Ancak bu derslerin gerek teori, gerekse uygulama boyutu birlikte düşünüldüğünde bir öğretmene düşen iş yükü oldukça artmaktadır.

Olgunlaşma Enstitüsü Seramik Bölümü öğretmenlerinde Y.D. gerek teorik gerekse uygulama gerektiren seramik derslerinin iki farklı boyutunun olması bir seramik öğretmene iş yükü açısından oldukça fazla sorumluluk yüklediğini şu sözlerle ifade etmiştir:

Seramikle ilgili tüm derslere biz giriyoruz mesela bu konuda şikayetçiyiz. Kimyaya biz giriyoruz. Seramik Teknolojisi'ne biz giriyoruz, Desen dersine biz giriyoruz her şeye parçalanıyoruz yani. Bir kimyacı arkadaştan ya da bir resimciden desen dersi için yardım alamıyoruz. Öyle olunca da yeterli gelemiyoruz tabiki. Atölye dersinde tornaya ağırlık verelim diyemiyoruz mesela hepsini vermek zorundayız. 7 değişik derse giriyorum ve çok zorlanıyorum.

Y.D. konuyla ilgili çözüm önerisi olarak sözlerine şu şekilde devam etmiştir:

Ben kendi adıma 33 saat derse giriyorum. Diğer arkadaşımda. Bu süre çok fazla. Hem teori hem atölye dersine giriyorum. Bununla ilgili mesela bir sınıflama yapılabilir. Bir öğretmen mesela sadece atölye veya sadece teori gerektiren dersten sorumlu olabilir. Ders saatinin çokluğundan değil ama ders programları ve derslerin sayısı olarak daha çok yoğunluk yaşıyoruz.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi Seramik Bölümü atölye şefi S.B. ise özellikle uygulama gerektiren derslerin daha yorucu olduğunu ifade ederken teorik ve uygulama derslerinin paylaşımlarını kendi aralarında yaptıklarını, teorik derlerde daha yeterli olan öğretmenleri teorik derslere, uygulama derslerini de uygulamada daha yeterli olan öğretmenlere vererek çözüm bulduklarını ifade ederken şu sözlerle değinmiştir:

Uygulamalı dersler verdiğimiz için 5 gün üst üste yorucu oluyor tabi. Öğretmen kadrosu olarak biz yeterli durumdayız zaten o yüzden böyle bir sıkıntı yaşamıyoruz. Teorik ve uygulama derslerinde paylaşım yapabiliyoruz.....ama dediğim gibi bedensel olarak yorgunluk oluyor tabi. Bizde bir öğretmen haftada 23 saat derse giriyor 1 günde nöbet için okula geliyor. Ben atölye şefi olduğum için haftanın 5 günü buradayım. Öğretmenlerimiz arasında teknolojiye daha iyi olanı teknolojiye, atölyeye iyi olanı atölyeye veriyoruz. Bu da bizim için kolaylık oluyor.

Seramik bölümlerinin gerek teorik (seramik teknolojisi, seramik kimyası gibi), gerekse uygulama gerektiren atölye derslerinde ders süresinin uygun olduğunu, fakat ders sayılarının fazla olması ve bir seramik öğretmenin bu derslerin hepsinden sorumlu olması öğretmenlerin performansını olumsuz yönde etkilemektedir.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi'nde altı öğretmenin olması sonucu öğretmenler teorik ve uygulama derslerini kendi aralarında paylaştıklarını ifade etmişlerdir, fakat Olgunlaşma Enstitüsü'nde üç öğretmenin olmasından kaynaklı olarak aynı paylaşım söz konusu olamamaktadır.

Bu da öğretmen ihtiyacını tekrar gündeme getirmektedir. Gerçi her iki okulda 2005 yılında beri seramik bölümü olarak öğrenci mezun etmemiştir. Fakat bundan sonrası için aynı durum söz konusu olmayabilir. Ayrıca, meslek liselerinde okutulan seramik derslerinin seramik bölümü lisans dersleriyle de eş güdümlü olması duru da söz konusu olmaktadır.

Meslek liselerinde 2009 yılından itibaren bölüm "Seramik ve Cam Teknolojisi" olarak değiştirilmiştir. Bundan sonraki yıllar içerisinde de benzer değişimler ya da yeni uygulamalar söz konusu olabilir ve bu durumda öğretmenlerin alan dersleriyle ilgili ihtiyaçlarını sadece hizmetiçi eğitimle çözmek yeterli olmayacaktır. Bu durumda da meslek liselerinin lisansla devamı olan bölümlerinde (seramik eğitimi gibi) birbiriyle eş uyumlu derslerinin seçilmesinde ve yürütülmesinde fayda vardır.

Ayrıca seramik bölümü olan meslek liselerine öğretmen atamalarında sadece seramik bölümü lisans mezunu atanması şartı örneğin bu bölümde okutulan desen, temel

sanat eğitimi veya kimya vb. derslerinde aynı öğretmen tarafından verilmesine sebep olmaktadır. Seramik bölümünün lisans programlarında bu derslerin eğitimi yeterli değildir. Seramik eğitimi lisans programında “desen” dersi birinci sınıfta iki dönem gösterilirken, resim bölümü lisans programında dört dönem verilebilmektedir.

Özetle seramik bölümü gibi meslek liselerine yakın dallardan yapılacak öğretmen atamaları meslek lisesi öğretmenlerinin iş yükünü hafifletebileceği gibi derslerle ilgili daha yeterli olabilecek öğretmenler tarafından karşılanacaktır.

4.1.3. Seramik Öğretmenlerinin Alanla İlgili Yeterlikleri ve Hizmetiçi Eğitimi

Seramik eğitimi ile ilgili Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü 2009 yılı içinde düzenlenmesi planlanan hizmetiçi eğitim faaliyetleri teklif formunu incelediğimizde de bu alanla ilgili hizmetiçi eğitimi bulunmadığı görülmektedir (Bknz.Ek4).Görüşme yöntemiyle elde edilen bulgularda seramik öğretmenlerinin alanlarıyla ilgili hizmetiçi eğitim almadıkları bulgusuna ulaşılmıştır.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi seramik bölümü öğretmeni Ş.Ü. hizmetiçi eğitim konusunu şu sözlerle yorumlamıştır:

17. yılımı çalışıyorum hiçbir şekilde hizmetiçi eğitim almadım. Seramiğe yönelik hizmetiçi eğitim programları yok ama onun dışında çok seminer aldım. Minyatür olsun, resim olsun direk olmamakla beraber alanda yeterlikte aldık ama seramik olarak hiç hizmetiçi eğitim almadık. Örneğin Seramik Teknolojisi, Seramikte Kimya, Sır Teknolojisi bunlar olarak almadık. Şu an özellikle Cam için çok ihtiyacımız var. Bölümün adı değişti ama bizim camla ilgili hiçbir bilgimiz yok.

Olgunlaşma Enstitüsü seramik bölümü bölüm şefi S.P. ise aynı konuyla ilgili olarak şu yorumu yapmıştır:

Teknoloji geliyor alanınla ilgili bilgi sahibi olmak zorundasın. Kişisel olarak ne kadar takip edebiliyorsan o kadar bence bizim tüm seramik öğretmenleri olarak hizmetiçi eğitim programlarımız olsa bir araya gelerek sorunlarımız tespit etsek neler almak istediğimizle ilgili istekte bulunabilsek benim en çok istekte bulunduğum şey bu.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi seramik bölümü öğretmeni N.T. ise hizmetiçi eğitimi konusuna şu yorumu getirmiştir:

Her zaman hizmetiçi eğitime ihtiyaç duyuyorum, seramikle ilgili almadım ama yan dallardan aldım onun da katkıları oldu tabi...bölümümüze cam teknolojisi de eklenmiş camla ilgili hizmetiçi eğitime ihtiyaç olacaktır. Cam bölümü olduk ama okullarda camla ilgili atölyeler yok sadece kağıt üzerinde...ihtiyaç varda biz öğrenmedik olmadı...Öğrenci yok zaten. Seramik atölyesinin kendi içinde ayrılması lazım her şeyden önce, branşlaşması lazım o yüzden cam orda lüks bile kalıyor.

Seramik bölümü gibi alanla ilgili çok çeşitli derslerin olabildiği, teknolojinin gelişmesiyle birlikte sürekli değişen ve yenilenen bir alanda bu güne kadar hizmetiçi eğitim verilmemiş olması yadırgatıcı bir durumdur. Hizmetiçi eğitimin bu alanda hiç açılmamış olmasının iki sebebi olabilir. Birincisi; Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü seramik bölümü öğretmenlerini bu alanda yeterli görmektedir. İkincisi; bu güne kadar seramik bölümü öğretmenlerinin böyle bir ihtiyacı doğmamıştır. İkinci önermenin yanlışlığı öğretmen görüşlerinden anlaşılmaktadır. Öğretmenler hizmetiçi eğitim almalarının gerekliliği konusunda hemfikirdirler.

4.1.4. Seramik Bölümlerinin Öğretmen İhtiyacı

Ankara ili ile sınırlı olan tez araştırmasında, seramik eğitiminin verildiği iki okulda yapılan araştırma sonucu elde edilen bulgulara, bu alanda görev yapmakta olan toplam 9 öğretmen olduğu tespit edilmiştir. Ancak okullarda yapılan inceleme sonucunda örgün eğitimde kayıtlı hiçbir seramik öğrencisinin olmadığı, sadece yaygın eğitim olarak her iki okulda da seramik kurslarının verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sebeple bu okullarda öğretmen ihtiyacı yeterli gelmektedir.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi öğretmenlerinden G.T. okullardaki öğretmen ihtiyacının yeterli olduğuna değinmiş ve şu sözlerle devam etmiştir:

Yeterli şu an fazla bile duruyor. Çünkü öğrencimiz yok.

Olgunlaşma Enstitüsü'nden Y.D ise konuyla ilgili olarak normalde yeterli gelmediğini bu yıl öğrenci olmadığı ve kurs çalışmalarının devam ettiğini belirtmiş ve şu sözlerle devam etmiştir:

Şu an için evet yeterli çünkü sadece kurs devam ediyor. Bu yıl öğrenci almadık ama normalde yeterli değil. Bir ya da iki öğretmen daha olsaydı yeterli olabilirdi. Yarın cam teknolojisi de eklendiğinde daha zor olacak.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi öğretmenlerinden B.E. ise öğretmen ihtiyacı konusuna şu sözlerle değinmiştir:

Bizim öğretmen sayımız çok öğrenci sayımız hiç yok Böyle olunca da bu konuda bir sıkıntı yaşadığımızı söyleyemeyeceğim.

Yapılan araştırmada her iki okulda da öğrenci olmadığı için öğretmen sayısının yeterli olduğu noktasında öğretmenler görüş birliğindedirler.

4.1.5. Seramik Eğitiminde Uygulama Dersleri ve Atölye İhtiyaçları

Seramik; çamura form verildikten sonra yüksek sıcaklıkta pişirilmesi sonucu oluşur ve seramiğin uygulama boyutu buradan gelmektedir. Seramik ancak alanla ilgili gerekli ekipmanların sağlanması sonucu oluşan ve atölye gerektiren bir alandır.

Seramiği bir form haline getirebilmenin bir çok aşaması vardır. Yoğurma, şekillendirme, sırlama ve pişirme en basit aşamalarıdır. Bu aşamalar seramikle ilgili pek çok bilgi gerektirir. Bu bilgiler hem teorik hem de uygulama gerektiren bilgilerdir. Seramik kimyası bilgisi olmadan sırlama, seramik teknolojisi bilgisi olmadan fırınlama yapılamaz. Bu sebeple seramik alanıyla ilgili eğitimin verildiği alanlarda atölye koşulları çok önemlidir. Bu koşulların insan sağlığını tehlikeye sokacak boyutlarının çok iyi çözümlenmesi gerekir. Aynı zamanda gerekli ekipmanların (seramik yapım aletleri) yeterli düzeyde sağlanması ve bunlara da aynı derecede önem verilmesi gerekmektedir.

Atölye koşulları düzenlenirken dersin gereklerini yeterli düzeyde sağlamak, atölyede bulunan malzemelerin düzenli bakımını yapmak, sorunlu olanların onarımını

yaptırmak ve gelişen teknolojiyle birlikte alanın gereklerini, öğrenci eğitimi ve üretimin kalitesi açısından doğru düzenlemek gerekmektedir. Görüşme yöntemiyle elde edilen bulgulara atölye koşullarının seramik eğitimi ve öğrenci-öğretmen ihtiyacını karşılayamadığı bulgularına ulaşılmıştır;

Olgunlaşma Enstitüsü seramik bölümü bölüm şefi S.P. atölye derslerinde sorunlar yaşadıklarına değinmiş ve şu sözlerle devam etmiştir:

Uygulama aşamasında atölyelerde ciddi sorunlar yaşıyoruz....bir fırından yeterli randıman alamıyorum. Sır mesela bir sırlama kabinimiz yok. Pencere kenarında sırlama yaptırıyorum. Her şeye rağmen düzgün bir şeyler çıkarmaya sergiler açmaya çalışıyoruz.

Yine Olgunlaşma Enstitüsü öğretmenlerinden Y.D. ise derslerle ilgili malzeme ve laboratuvar ihtiyaçlarının olduğunu belirtirken konuşmasına şu sözlerle devam etmiştir:

Malzeme eksikimiz çok fazla bir laboratuvarımız yok, olsa sır denemeleri yaptırabilirim öğrencilerime. Deneme fırınımız yok sır denemeleri için bu çok önemli....bir çatalla desen verebilirsiniz, bir bıçakla sistire yapabilirsiniz zaten de öyle oluyor kıt imkanlarla bir şeyler üretmeye çalışıyoruz.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi seramik bölümü öğretmeni N.T.ise endüstriyel anlamdaki eğitimin önemine değinirken konuya şu şekilde açıklık getirmiştir:

Asıl hedefimiz teknik eleman yetiştirmek olduğu için endüstriyel anlamda eğitim vermemiz gerekiyor. Atölyelerimiz bunu karşılayacak durumda değil. Laboratuvar ortamı olması gerekiyor. Ciddi alçı atölyeleri, seramik atölyeleri ayrı olması gerekiyor. O yüzden seramik atölyelerini bir resim gibi küçük alanlara sıkıştırılamazsınız.

Olgunlaşma Enstitüsü seramik bölümü öğretmeni İ.K ise çalışma koşullarındaki eksiklikleri şu sözlerle ifade etmiştir:

Uygulama aşamasında endüstriyel anlamda bir eğitim veremiyoruz. Seri üretime yönelik işler anlamında atölyeler yetersiz. Sadece elle şekillendirme yapıyoruz... Çalışma koşullarımız gördüğünüz gibi çok sınırlı.

Malzeme teminimiz tek bir yerden... öğrencimizi buraya yönlendiriyoruz. Çok ilkel koşullarda çalıştığımızı söyleyebilirim.

Öğretmenlerin görüşlerinden de anlaşılaçağı üzere atölye koşulları seramik eğitiminin verilebilmesi açısından son derece yetersizdir. Endüstriyel anlamda üretim yapamamanın yanında her iki okulda da laboratuvar olmaması uygula gerektiren derslerde oldukça ciddi bir sorun yaratmaktadır. Bölüm derslerine ayrıca cam teknolojisinin eklendiğı düşünülürse bu durumun müsebbiplerinin atölye koşullarının yeniden düzenlenmesi ve iyileştirilmesi için acil çözüm üretmeleri gerekmektedir.

4.1.6. Seramik Bölümlerine Öğrenci Alımında Aranılan Kriterler ve Eğitim Başarısına Etkileri

Mesleki eğitimde seramik bölümlerine öğrenci kayıtları, ilköğretim kademesini bitirdikten sonra OKS (Orta Öğretim Kurumları Sınavı) sonucuna göre yapılmaktadır. Ancak bu sınav Anadolu Meslek Liseleri için geçerlidir.

Okullarda yapılan araştırmada seramik alanının hem Anadolu Meslek Lisesi kısmında, hem de genel lise kısmında bölümü bulunmaktadır. Seramik bölümlerine talep azlığı nedeniyle okullar genel lise kısmını da açık tutmaktadırlar.

Olgunlaşma Enstitüsü'ne gelindiğinde ise durum biraz daha farklıdır. Aynı seramik programını uygulamalarına rağmen bu bölümlere öğrenci alımında herhangi bir sınav uygulanmamaktadır. Olgunlaşmalar hem yaygın, hem de örgün eğitimin verildiğı kurumlardır. Meslek liselerinden farkı ise Olgunlaşmalarda aynı programın 2 yıllık sıkıştırılmış haliyle verilmesidir.

En az ilköğretim okulunu bitiren öğrencilerin, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirerek meslek sahibi olmalarına imkan sağlayan Enstitülerin amacı; geleneksel Türk giyim ve el sanatları alanlarında; araştırma, geliştirme, değerlendirme, arşivleme ve üretim çalışmaları yapan el sanatlarının yaşatılmasını sağlamaktır.

Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüleri; eğitim öğretimin yanı sıra; kültürel değerlerimizden kaybolmaya yüz tutmuş Türk el sanatlarını koruyan....bu alanda sanatsal ağırlıklı eğitim ve üretim çalışmalarını birlikte sürdüren tek eğitim kurumudur....Enstitünün Bakanlıkça belirlenen bazı bölümlerinde en az lise ve meslek lisesi mezunları alınmaktadır (<http://ktogm.meb.gov.tr>).

Görüşme yöntemiyle elde edilen bulgularda; seramik bölümlerine başvuruların yeterli sayıda olmaması nedeniyle seramik eğitimiyle ilgili program açamadıklarına değinmişlerdir. Bu sebeple her iki okul yönetimi de bölümlerin varlıklarını sürdürebilmeleri ve bölümde görev yapan öğretmenlerin atıl durumda kalmalarına sebep vermemek için kurs faaliyetleri yürüttüklerini belirtmişlerdir.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi seramik bölümü öğretmeni G.T. modüler eğitim sisteminin altı yıldır uygulandığına değinmiş ve öğrenci olmamasının sebebine şu sözlerle açıklık getirmiştir:

Altı yıldır uygulanan bir program ama biz de yeterli sayıda müracaat olmuyor. Öğrenci OKS'den sonra tercihle geliyor, 2-3 tercih oluyor bununla da program açamıyoruz. Biz de en az 12 kişi olması gerekiyor bölüm açılabilmesi için.

Olgunlaşma Enstitüsü seramik bölümü bölüm şefi S.P. ise öğrencileri sınavla almadıklarını belirtirken konuşmasına şu sözlerle devam etmiştir:

Bizde sınavla girmiyor. Zaten öğrenci sayısı çok az, başvuru olmuyor pek. Önüne geçeni kayıt yapmak durumunda kalıyor ve sonrasında biz çok zorlanıyoruz. Bölümü ayakta tutma çabamız ağır basıyor.

Olgunlaşma Enstitüsü seramik bölümü öğretmeni İ.K ise eğitimin kalitesi açısından bir takım kriterlerin aranması gerektiğine değinirken şu ifadeleri kullanmıştır:

Eğitimin kalitesi açısından bir takım kriterlerin aranması önemli tabi. Biz bunu burada yapamıyoruz maalesef çünkü öğretmen arkadaşlarımda söylemiştir, buraya talep çok az bu sebeple burayı ayakta tutmak öncelikli koşulumuz.

Seramik bölümlerine talep azlığı eğitimin kalitesi verimliliğini önemli ölçüde etkilemektedir. Öğretmenler bu bölümlerin talep azlığını; seramik bölümlerinin tanıtımlarının yeterli düzeyde yapılamaması ve bu alanda iş olanaklarının sınırlı olması olarak yorumlamaktadırlar.

Olgunlaşma Enstitüsü seramik bölümü öğretmeni YD. seramik eğitiminin ekonomik boyutuna değinirken konuşmasına şu sözlerle devam etmiştir:

Seramik ekonomik boyutu olan bir alan. Bu sebeple kişi mezun olduktan sonra atölye açabilmesi zor. Zaten staj yapmak için bile çalışacak atölye, fabrika vs. tarzı yerler Ankara'da yok. Seramiğin tanıtımı da çok önemli tabi, bu alanda cazibe yaratabilmek gerekiyor. Mezun olan lisans öğrencilerinin durumu da çok kötü mesela. Bizler biraz daha şanslıydık, öğretmen olduk ama şu an büyük bir sıkıntıda öğrenciler. Mezun olunca ne yapacaklar?

Öğretmenlerin görüşlerinden de anlaşılacağı üzere seramik bölümüne talebin yetersiz olması, son yıllarda bölümden öğrenci mezun edilememesi sonucunu doğurmuştur. Öğretmenler talep yetersizliğini öğrencilerin mezun olduktan sonra alanlarında iş bulamama sıkıntısına bağlamışlardır. Seramik bölümü lisans mezunlarına da değinen öğretmenler, kendilerinin ataması yapılan şanslı azınlıklar olarak yorumlarken, yeni mezunların kaderlerinin muğlaklığını da bir kere daha gündeme getirmişlerdir.

Seramik alanının tanıtımının yeterli olmadığına değinen öğretmenler, bu alanın daha cazip hale getirilmesi alana yönelik talebi arttıracaklarını belirtmişlerdir. Tabi ki ekonomik boyutu külfetli olan seramik eğitiminde bu cazibeyi arttırmanın ekonomiyle doğrudan ilişkisi vardır. Okullardaki yetersiz alt yapı sorunu eğitimin gerektiği gibi verilmesinde zorluklar çıkarmakta, öğretmenlerin bireysel çabaları bu zorlukları aşmada yetersiz kalmaktadır.

4.1.7. Seramik Öğretmenlerinin Göreve Başladıkları Zaman Karşılaştıkları Güçlükler

Görüşme yöntemi sonucu elde edilen bulgularda Seramik öğretmenlerinin ilk görev yıllarında kendi branşlarında atamalarının yapılmadığını, branşında atama

yapılanların ise alanlarında ders vermek yerine idari birimlerde görevlendirildikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Bu durumla karşılaşan öğretmenler; meslekten uzak kalmak ve bunun sonucunda yeterli verimi gösterememek gibi durumlarla karşı karşıya kaldıklarını belirtmişlerdir.

Olgunlaşma Enstitüsü seramik bölümü öğretmeni Y.D. atamalarla ilgili istihdam sorununa değinmiş ve konu ile ilgili şu yorumu yapmıştır:

Sınıf öğretmeni olarak başladım sonra çok programlı bir liseye gittiğimde orada bölüm şefi olarak atadılar ama giyim bölümü şefi olarak atadılar....Alanım dışında çok şeyle uğraştım. Buraya geldiğimde de kadro doluydu ben 2 yıl Ulus Endüstri Meslek Lisesinde bir boşluk olur da atanırım diye bekledim....buraya geldiğimde ben 10 yıllık öğretmendir ve mezun olduğumdan beri çamura hiç dokunmamıştım. Bu 10 yıl aradan sonra yapabilir miyim diye çok endişe duydum. Tekrara deneyim kazanmak bile 2 yılını aldı....kimyasıydı, teknolojisiydi yeniden onlarla uğraştım.

Olgunlaşma Enstitüsü seramik bölümü öğretmeni İ.K. ise alanları ile ilgili derler yerine idari işlerle ilgilenmek durumunda kaldıklarını şu sözlerle ifade etmiştir:

Kendi branşımızda atamam yapıldı zaten biz ilk mezunlardık ama branşımızda derse giremedik. İdarecilik, idari yardım, boş derslere girdik.

Görüşmede elde edilen bulgularda öğretmenlerin göreve ilk başladıkları yıllarda dahil olmak üzere alanları ile ilgili istihdam sorunu yaşadıkları, kendi branşlarında derse girmek yerine idarecilik ve idari yardımcılık yapmak ya da boş derslere girmek gibi sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Bunun sebebi seramik alanı ile ilgili atamaların yapılmaması ya da çok az yapılması gösterilebilir. Bir dönem MEB'lığı seramik bölümü mezunlarını iş eğitimi alanından atamalarını yapmış olsa da şu an böyle bir uygulama söz konusu değildir. Seramik öğretmenlerinin kendi branşlarında atamaları yapılmış bile olsa okullarda öğrenci olmaması ciddi bir sorun teşkil etmektedir.

Talep yetersizliğinin en büyük sebebi ise alanla ilgili iş bulamama sorunudur. Peki devlet seramik gibi çok yönlü olan böyle bir alanda alan mezunlarının istihdam sorununu neden değerlendirmemektedir ya da MEB'lığı Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, bünyesinde seramik bölümü olan meslek okullarının alt yapı sorunlarını

çözümlemeden bölümün adını “Seramik ve Cam Teknolojisi” olarak neden değiştirmiştir? Bu sorunun yanıtı öğretmenlerce de belirsiz kalmaktadır.

4.1.8. Seramik Öğretmenlerinin Meslekleriyle ilgili Sorunlarını Değerlendirme

Görüşme yöntemiyle elde edilen bulgularda öğretmenler; alanla ilgili sorunları değerlendirirken üzerinde en çok durdukları nokta olarak “iş imkanlarının kısıtlı olması” ve “öğrencilerin doğru yönlendirilmedikleri” tespitlerinde bulunmuşlardır.

Bu alanda okuyan öğrencilerin bölüme ilk geldiklerinde seramikle ilgili hiçbir ön bilgiye sahip olmadıklarını, bilerek ve isteyerek bölüme gelen öğrencilerin bile alanları ile ilgili staj yapamadıklarını, mezun olduklarında alanlarında çalışma olanaklarının bulunmadığı görüşünde bulunmuşlardır.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi seramik bölümü öğretmeni G.T. seramik eğitiminde genel sorunlara değinirken şu yorumu kullanmıştır:

Daha önce de dediğim gibi mezunların istihdam edilmesi gerekiyor....daha çok tanıtıcı programlar hazırlanabilir....altyapı yetersizliği tamamlanabilir. Programlar güzel ama uygulama koşulları sağlanamadıktan sonra bir anlam ifade etmiyor...

...Her yıl öğrenci başvurabilir düşüncesi ile kayıtlar açık tutuluyor ama başvuru olmuyor....daha çok meslek tanıtımları yapılabilseydi ama bu birazda velilerle alakalı çocuklar bu konuda bilinçli değiller. Biliyorsunuz lise 1 ortak. Burada Meslek Tanıtımı diye bir dersimiz var öğrenci buna göre sene kaybı yaşamadan istediği bölüme geçiş yapabiliyor....ama bu çok geç kalınmış bir ders bunun ortaokuldayken verilmesi çok daha uygun olurdu.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi seramik bölümü öğretmeni N.T. ise teknik eleman yetiştiren meslek okullarının seramikle ilgili işletmelerle anlaşmaya gidilmesi gerekliliğine değinmiş ve şu sözlerle ifade etmiştir:

Türkiye’de ara eleman, teknik eleman yetiştirilmesi gereken okullar burası. Ama bizde üniversite eğitimi zorunlu....Avrupa’da böyle değil. Bizde ya üniversite mezunu olacaksın ya da vasıfsız eleman gözüyle bakılıyor. Bence okulların bu fabrikalarla, işletmelerle ciddi bir anlaşma yapması gerekiyor bu anlamda. Çünkü firmalar hala vasıfsız elemanı tercih ediyor ve bizler mezun ettiğimiz öğrencilerimizi bir yere yerleştiremiyoruz.

100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi seramik bölümü öğretmeni B.E. ise alanla ilgili iş imkanlarının olmamasına değinirken, iş imkanı olan alanlara yapılan öğrenci taleplerinde fazlalık olduğunda öğrencinin seramik alanına kaydırıldığına, sonucunda da alana ilgisi olmayan öğrencilerin bu bölümlerde okuduğuna değinirken şu ifadeleri kullanmıştır:

Gerçekten bu işi yapmak isteyip gelen öğrenci 3-5 yılda, 1-2 öğrenciyi geçmez. Hiçbir şey olamamış çocuklar bu alana yönlendiriliyor. Zaten bölüme gelene kadar Seramiği bilmiyor. Burada okulda Çocuk Gelişimi puanla alıyor, Grafik puanla alıyor talep fazlalığı olduğu için Grafiğe ayrıca sınav yapılıyor. ...Seramikte böyle bir şey yok çünkü Ankara’da bununla ilgili iş imkanı yok, iş imkanı bulabileceği alanlara tercih yapılıyor. Diğer alanlarda kapasiteyi aşınca geriye bir tek seramik kalıyor, o zaman da hiçbir şey olamayınca Seramik okusun bari deniyor.

Yapılan görüşmede Mesleki ve Teknik öğretmen ayırımına da değinen öğretmenler, bu ayırımın bir prosedür olduğunu, nitelik bakımından aralarında bir fark bulunmadığını, ücret ve kıdem bakımından kendilerinin Teknik öğretmenlere kıyasla dezavantajlı olduklarını belirtmişlerdir.

Olgunlaşma Enstitüsü seramik bölümü öğretmeni Y.D. seramik bölümü mezunları ile ilgili olarak seramik eğitimi mezunlarının teknik öğretmen sıfatından faydalanmadığını fakat güzel sanatlar seramik mezunlarından sonradan formasyon alıp öğretmen olanların teknik öğretmen olarak atandığını belirtmiş bu durumun çelişmesine değinirken şu yorumu getirmiştir:

Biz Gazi Mesleki Eğitim Seramik Anasanat Dalından mezun olduk ama ne oldu öğretmen olduk fakat teknik sayılmadık. Hacettepe’yi bitiren eğitim dersi alıp ya da Eskişehir’i bitiren bir öğretmen adayı teknik öğretmen sayıldı mesela. Aynı dersi veriyoruz, aynı işleri yapıyoruz ama onlar Teknik öğretmen biz sayılmıyoruz....Ben rektörlüğe, dekanlığa kadar gittim. Fakülte sekreteri ve rektör yardımcısıyla da görüştüm. “Bu önerinizi böyle bir şey varsa tabi ki dikkate alacağız” denildi ama olumlu bir şey gelişmedi....böylece biraz ücretlerimizde fark ediyordu bir de derecemizde. Biz 9/1’den başladık, o zaman 8/1’den başlayacağız ki bir 3 yıl kazanmış olacağız.

Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde, seramik öğretmenleri sorunlarını, seramik eğitimi ile ilgili sorunlardan bağımsız tutmamaktadırlar.

Eğitimin yapı taşlarını oluşturan öğretmenlerimizin her biri kendilerine yöneltilen tüm soruları büyük bir içtenlikle yanıtlamışlardır. Görüşmelerde tüm öğretmenler sorunlara büyük bir ciddiyetle eğilirken, görüşmelerin samimi bir sohbet ortamında yürütülmesinde özenli davranmışlardır.

Bu araştırmada karşılaşılan ilk sorun, her iki okulda da seramik öğrencisinin olmamasıdır. Ankara’da seramik eğitimi veren bu iki okul 2004-2005 eğitim öğretim yılından beri mezun vermemiştir. Ankara Teknik Eğitim Olgunlaşma Enstitüsü ve 100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi okullarında seramik eğitimi verilen fakat seramikte öğrencisi olmayan okullardır. 2009-2010 eğitim öğretim yılından itibaren öğrencisi olmayan bu okullarda Seramik Bölümü’nün adı Seramik ve Cam Teknolojisi olarak değişmiştir.

Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde öğretmenlerin hepsi de “Cam Teknolojisi” ile ilgili bilgilerinin olmadığını belirtmişlerdir. Bu yeni yapılanmada okullardaki alt yapı yetersizliğine de değinen öğretmenler MEB’liğinin bu yapılanma karşısında okullardaki eksikliklerin giderilmesi, öğretmenlerin yeni olan bu durumla ilgili hizmetiçi eğitim alması veya yeni olan bu yapılanmayla ilgili herhangi somut bir adım atmadıkları konusunda hemfikirdirler.

Buna ek olarak Seramik Bölümü’ne olan talebin az oluşu, buna sebep bu bölüm mezunlarının iş bulma imkanlarının kısıtlı olması olarak gösterilmektedir. Çünkü; okullarda verilen seramik eğitimi seramik endüstrisinin kalifiye eleman ihtiyacını karşılamamaktadır. Seramiğin, ekonomik olarak maliyetinin yüksek olmasından dolayı mezun öğrenciler bağısız olarak atölye açamamakta sonuç olarak da işsizler ordusuna eklenen yeni elemanlar olmaktan öteye gidememektedirler.

Meslek liselerinin seramik bölümlerinden mezun öğrencilerin 1/3 lisans eğitimine devam etmektedir. Seramik eğitimi veren lisans programlarından mezun öğrencilerin akıbeti de aynı sorunlardan kaynaklı olarak atamaları yapılamadığı için, pek de parlak değildir.

BÖLÜM V

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde nitel araştırma yöntemlerinden yapılandırılmamış görüşme yöntemiyle elde edilen bulgulardan ulaşılan sonuçlar özetlenmiş ve sonuçlara dayalı bazı öneriler geliştirilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Ankara ili ile sınırlı söz konusu araştırmada Seramik programlarının okutulduğu iki okul belirlenmiştir. Bunlar: 100. Yıl Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi ve Ankara Olgunlaşma Enstitüsüdür.

Seramik bölümleri 2008-2009 eğitim öğretim yılı itibariyle “Seramik ve Cam Teknolojisi” olarak değiştirilmiştir ve bu bölümde görevine devam etmekte olan öğretmenlerin Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Seramik Eğitimi Programından mezun oldukları belirlenmiştir.

Seramik Bölümü’nün, Seramik ve Cam Teknolojisi olarak değiştirilmesi, buna bağlı olarak ders programlarının ve ders içeriklerinin çeşitlenmesi öğretmenlerin hizmetiçi eğitim alma ihtiyacının önemine, bunun yanı sıra okulların değişen yeni program çerçevesinde alt yapılarının yeniden düzenlenmesi, çağdaş eğitim öğretim ortamlarının acil olarak belirlenip yenilenmesi ihtiyacını doğurduğu belirlenmiştir.

Görüşme yöntemi ile elde edilen bulgulara dayanarak bölümde görev alan öğretmenlerin alanları ile ilgili bu güne kadar hizmetiçi eğitim almadıklarını belirtmişlerdir.

Araştırma yapılan okullarda 2004 yılı itibariyle, seramik eğitimi örgün eğitim programından öğrenci mezun etmedikleri belirlenmiştir.

Bu okullarda görev süresi ortalama 15 yıl olan öğretmenler, görevleri süresi içinde yaklaşık 4 kez mezun verdikleri görüşünü bildirmişlerdir.

Okullarda yapılan araştırmada bölümde görev alan öğretmenler Seramik Programlarına talep olmadığını, bölümlerin kapatılmaması için bölümlerin açık tutulduğunu, ancak okullara her yıl yapılan başvurularda yeterli sayıya ulaşamadığı için, bölümün ve bölümde görevli öğretmenlerin aktif çalışmalarının devamının sağlanabilmesi için seramik kursu çalışmalarını sürdürdüklerini ifade etmişlerdir.

Seramik bölümlerinde aktif olarak derslerin yürütülebilmesi için yeterli sayı 12 kişidir. Okullar bu sayının altında kalındığında öğrenciler, okulda bulunan mevcut diğer alanlara yönlendirilmektedir.

Seramik bölümünde öğrenci olmaması sebebiyle öğretmenlerin idari çalışmalara yardımcı olmak veya boş olan derslere girmek gibi tamamen meslekleri dışında sahalarda çalışmalarda bulundukları gözlenmiştir.

Seramik eğitiminde modüler yaklaşımın teorik anlamda pek çok avantajının olduğu ancak, seramik sektörünün ihtiyacı olan teknik eleman ihtiyacını pratikte karşılayamadığı, çünkü; okullardaki atölye ve laboratuvarların endüstriyel üretime yönelik eğitimi karşılamakta yetersiz olduğu belirlenmiştir.

İşletmelerde beceri eğitimi dersinde son sınıf öğrencilerinin işletmelerde staj yaparak endüstriyel alandaki bu eksikliklerini telafi etmeye çalıştıklarını belirten öğretmenler, bu çalışmaların öğrenciler mezun olduktan sonra da istikrarlı bir şekilde devam etmesini ve okulların bu sektörlerle anlaşmalı çalışmaları gerektiğini vurgulamışlardır.

Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde seramik öğretmenlerinin ilk atamaları yapılırken eğitim fakültesi mezunu oldukları için “meslek öğretmeni” olarak

atamalarının yapıldığını, fakat güzel sanatlar fakültelerinin seramik bölümü mezunlarının sonradan formasyon alıp öğretmen olarak atandıklarında “teknik öğretmen” olarak atandıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenler “teknik öğretmen” ve “meslek öğretmeni” arasında iş yükü ve sorumluluğu açısından bir fark olmadığını, derece ve yıl olarak teknik öğretmenin, meslek öğretmenine göre derece ve yıl bakımından daha avantajlı olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca, görüşme yöntemiyle elde edilen bulgularda alanla ilgili temel sıkıntıların giderilmesinin öğretmenlerin bireysel çabalarıyla çözümlenmeye çalışıldığı gözlenmiştir. Yapılan görüşmede öğretmenlerin bireysel çabalarının sorunların çözümünde etkisiz ve yetersiz kaldığı, sorunların çözümünde MEB’lığı başta olmak üzere ilgili meslek odaları, sendikalar ve diğer dernek ve kuruluşların bu meslek okulları için geliştireceği yapıcı, somut, işlevsel eğitim politikalarıyla çözümlenebileceği bulgusuna ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

1) MEB’lığına bağlı Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü’nce belirlenen Seramik ve Cam Teknolojisi ders programının ve alanla ilgili proje çalışmalarının bu alanda ders vermekte olan öğretmenlerin yetiştirilmesi konusunda ilgili fakültelerle ve YÖK’yla işbirliğine gidilmesi ve yapılacak program değişikliklerinden haberdar edilmesi buna paralel olarak da fakültelerde okutulan ders programlarının yapılacak olan değişikliklere göre düzenlenmesi gerekliliği düşünülmektedir.

2) Değişen ders programlarına paralel olarak öğretmenlerin mesleki eksikliklerinin tamamlanabilmesi için hizmetiçi eğitim çalışmalarına önem verilmesi, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü’nün hizmetiçi eğitim planlarını hazırlarken bu planların değişen programlarla paralellik arz etmesi gerekliliğini göz önünde bulundurmaları gerekmektedir.

3) Seramik öğretmenlerinin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi konusunda yapılan bu araştırmada öncelikle bölümlerin tekrar aktif hale gelebilmesi, öğrencilerin bu

bölümleri tercih edebilmelerinin sağlanması için meslek tanıtımına önem verilmesi gerekmektedir. Meslek tanıtımı derslerinin ilköğretim kademesinden itibaren verilmeye başlanması öğrencilerin meslek seçimiyle ilgili ön bilgileri edinmiş olarak tercihlerini yapmaları mesleğini seven, mesleğinde üretken ve başarılı insanların yetiştirilmesinde dolayısıyla ülkenin kalkınmasında, işsizlik sorunları başta olmak üzere, vasıflı ve yetiştirilmiş eleman sağlanması konusunda önemli olduğu düşünülmektedir.

4) Meslek okullarındaki staj derslerine önem verilmeli, sadece öğrencilerin değil öğretmenlerinde alanlarıyla ilgili bilimsel ve teknolojik gelişmeleri daha yakından takip edebilmeleri için staj çalışmalarının yapıldığı işletmelerde birlikte katılımın sağlanması yolunda düzenlemeler yapılması gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca seramik gibi seri üretime dayalı bu tür işletmelerde insan kaynakları istihdamının sağlanabilmesi için okul-sektör işbirliğinin sağlanması, sektörün meslek elemanı ihtiyacının karşılanabilmesi için MEB'lığı başta olmak üzere ilgili kurum ve meslek odalarının bu tür işletmelerle bağlantıya geçerek meslek okullarından mezun öğrencilere iş imkanlarının sağlanması yolunda girişimlerde bulunmaları gerektiği düşünülmektedir.

Görüşme yöntemiyle elde edilen bulgulara göre ders programlarının sektörün talepleri doğrultusunda yeniden belirlenmesi, okuldaki derslik, atölye ve laboratuvar gibi birimlerin bu programa göre düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

5) Görüşme yöntemiyle elde edilen bulgular doğrultusunda Mesleki Eğitim Fakültelerinden mezun olan öğretmenlerle, Teknik okullardan mezun öğretmenler arasındaki ayrımın kaldırılması gerekliliği düşünülmektedir. Bilindiği gibi Güzel Sanatlar Fakültelerinin ilgili alan mezunları da sonradan formasyon almak suretiyle öğretmen olabilmekte ve atamalarda teknik öğretmen kadrosuyla atanmaları yapılmaktadır.

Aynı şartlarda ve aynı koşullarda görev yapmalarına rağmen Teknik Öğretmen kadrosunda görev yapan öğretmenler gerek derece, gerekse ücret bakımından aynı derslere girdikleri fakat Mesleki Eğitim Fakültesi mezunu meslektaşlarından daha

avantajlı durumda oldukları tespit edilmiştir. Bu durumun ilgili mevzuatlar göz önünde bulundurularak Yüksek Öğretim Kurulunca ve MEB’lığının atamalarla ilgili mevzuat hükümlerinin yeniden düzenlenmesi gerekliliği düşünülmektedir.

6) MEB’lığı, eğitim programları ve seramik eğitimi gibi meslek eğitiminin verildiği projelerde revizyona giderken meslek odaları, sendikalar, ilgili dernek ve kuruluşlardan öneri ve maddi yardımlar almaktadırlar. Megep projesinde bu kaynaklardan bahsedilmiştir. Kaynakların bölümler arasında dengeli dağılımlarının yapılabilmesi, sadece talep olan bölümlere değil, özellikle maddi sıkıntılardan kaynaklı talep yetersizliği olan bölümlere de gereken desteğin verilmesi ve bu konuda özellikle öğretmenler ile işbirliğine gidilmesi düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

ADEM, Mahmut. (1981). **“Eğitim Planlaması”**. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi. Yayın No:1. Ankara.

ALABAY, Neslihan.(2003). **“Kırıkkale İlinde Halk Eğitim Merkezlerinde Görev Yapan Öğretmen Ve Usta Öğreticilerin Mezun Oldukları Kaynakları ve Halk Eğitim Merkezleri İçerisindeki Sorunları”**. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara.

ALABAY,Z. (2008). **“Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlerinin Mesleksel Sorunları”** Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara.

ALKAN, C., Doğan, H., Sezgin, İ.(1996). **“Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları”**. Ankara. Gazi Büro Kitap Evi.

ALKAN, Cevat.(1995). **“Eğitim Teknolojisi”**. Ankara: Atilla Kitapevi

ÇETİN,Ş. (2002), Milli eğitim Dergisi. **“Mesleki ve Teknik Eğitim Finansmanı.”**Yaz-Güz Sayı.155-156

Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi (2003) Yem Yayınevi, Ankara

ERGENEKON,Y.(2004) **“İşe Yeni Başlayan Zihin Özürlüler Öğretmenlerinin Meslek Sorunlarının Belirlenmesi ve Bu Sorunları Gidermeye Yönelik Önerilerin Geliştirilmesi”** Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış doktora tezi)

ESER, Ş.(1987) **Kalkınmada Öncelikli İllerde Eğitim (1984-1986)**.Ankara:
Devlet Planlama Teşkilatı Planlama Dairesi Yayınları

EYEBERDİYEV; Annaniyaz. (2004). **“Endüstri Meslek Liselerinde Okul Yöneticilerinin ve Koordinatör Öğretmenlerinin Okul Sanayi İlişkileri ile İlgili Görüşleri”** Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi). Ankara

KARASAR, N.(2005),**Bilimsel Arastırma Yöntemi**,Nobel Yayınevi.
Ankara,14.Baskı

KOCATÜRK,F.(2006) **“AB Ülkelerinde Mesleki Eğitim Sistemlerine İlişkin Yaklaşımlar ve Türkiye İçin Uyum Analizi”** Yüksek Lisans Tezi

KÜLAHOĞLU, Ş.(1997) **“Yenilikçi Öğretmenin Yeni Kavramları.”** Eğitim ve Yaşam

ŞAHİN, E. Dilek. (2007). **“Öğretmenlerin Mesleki Tükenmişlik Düzeyleri”**Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara.

ULUSOY, A. (2003). **“Çağdaş Eğitim Sisteminde Öğretmen Yetiştirme Ulusal Sempozyumu”**. Eğitimde Yansımalar. Ankara

Prof.Dr.YILDIRIM,A-Prof.Dr.ŞİMŞEK,H.(2008) **“Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri”** Seçkin Yayıncılık,Ankara

MEB (2007) MEGEP Seramik ve Cam Teknolojisi Alanı Çerçeve Öğretim Programı,Ankara

MEB (2002) METGE Seramik Alanı Derslerinin Çerçeve Öğretim Programı,Ankara

MEB (1998) AKM ve ML Tasarım ve Teknolojisi Alanı Çerçeve Öğretim Programı,Ankara

MEB (2001) Genel Eğitim Mesleki Eğitim,Teknik Eğitim Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı.Özel İhtisas Komisyonu Raporu.Ankara

MEGEP (2006) Seramik ve Cam Teknolojisi Çerçeve Öğretim Programı, Ankara

MEB,MEGEP (Ocak 2007) Öğretim Programları ve Modüler Öğretim Uygulamaları Klavuzu.Ankara

YÖK (Temmuz 2007) Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri.Yükseköğretim Kurulu Yayını,Ankara,Sayı:5

YÖK (1998) Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi. YÖK'ün eğitim fakültelerine gönderdiği çoğaltma. Ankara,Sayı:17

<http://megep.meb.gov.tr>

<http://www.yayim.meb.gov.tr>

<http://statik.iskur.gov.tr>

<http://www.ktogm.meb.gov.tr>

<http://www.memurlar.net.gov.tr>

<http://egitimsen.org.tr>

EKLER

(Ek 1)

TÜRKİYE GENELİNDE KIZ TEKNİK OLGUNLAŞMA ENSTİTÜLERİ

S.NO	OKULUN ADI	AÇILDIĞI YIL
1.	ADANA Seyhan Anadolu Kız Meslek Lisesi ve Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü	1972
2.	ANKARA Altındağ Kız Teknik Öğretim Ankara Olgunlaşma Enstitüsü (Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi kademeli olarak 2005-2006 kaldırılmıştır.)	1958
3.	ANTALYA İsmet İnönü KT, Anadolu Meslek, Meslek Lisesi ve Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü	1987
4.	BURSA Osmangazi Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü	1996
5.	DİYARBAKIR Merkez Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü ve Kız Meslek Lisesi	1989
6.	ESKİŞEHİR Merkez Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü ve Kız Meslek Lisesi	1959
7.	İSTANBUL Üsküdar Beylerbeyi Sabancı Kız Teknik Öğretim Olg. Enstitüsü	1988
8.	İSTANBUL Beyoğlu Refia Övüç Kız Teknik Öğretim Olg. Enstitüsü	1945
9.	İZMİR Konak Cumhuriyet-N.S. İşgören Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi ve 100.Yıl Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü	1961
10.	KAYSERİ Kocasinan Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü	1988
11.	SAMSUN Merkez Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü ve Kız Meslek Lisesi	1960
12.	TRABZON Merkez Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü ve Kız Meslek Lisesi	1988

(EK 2)

GÖRÜŞME FORMU

Görüşme yapılacak öğretmenlerle sorulara geçmeden önce bir ön bilgi sözlü olarak verilmiştir. Bu ön bilgi Yıldırım-Şimşek'in ifade ettiği şekliyle sadece isim ve üniversite adı boşlukları tamamlayacak şekilde aşağıdaki örnekte olduğu gibi doldurulmuştur :

Merhaba, benim adım Tuğba Çakmak ve Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Seramik Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisiyim. Seramik eğitiminin verildiği liselerde öğretmenlerinin eğitim sorunları üzerine bir araştırma yapıyorum ve sizinle bir seramik öğretmeni olarak genelde seramik eğitimi ve okulunuzda uygulanan seramik eğitimi ile ilgili sorular sormak, seramik öğretmeni olarak sorunlarınız nelerdir bunlar üzerine konuşmak istiyorum. Bu görüşmede amacım seramik öğretmenlerinin sorunları ile ilgili görüşlerini açığa çıkarmaktır. Bu araştırmada ortaya çıkacak sonuçların, seramik öğretmenlerinin sorunlarını ortaya çıkaracağını ve bu sorunların iyileştirilmesine yönelik çalışmalara katkı sunacağını ümit ediyorum. Bu nedenle bir seramik öğretmeni olarak düşünceleriniz ve beklentilerinizi öğrenmek istiyorum. Bu görüşme sürecinde söyleyeceklerinizin tümü gizlidir. Bu bilgileri araştırmacıların dışında herhangi bir kimsenin görmesi mümkün değildir. Başlamadan önce, bu söylediklerimle ilgili belirtmek veya söylemek istediğiniz bir düşünce veya sormak istediğiniz bir soru var mı? Görüşmeyi izin verirseniz kaydetmek istiyorum? (Yıldırım-Şimşek,2008:138).

(GÖRÜŞME FORMU İÇİN HAZIRLANAN SORULAR)**A-Demografik Özellikler**

1- Adınız?

2- Branşınız?

3- Eğitim durumunuz?

4- Kaç yıldır görev yapıyorsunuz?

5- Daha önce hangi okullarda çalıştınız?

6- Göreve ilk başladığınızda kişisel olarak bir güçlükle karşılaştınız mı?

7- Branşınızla ilgili hizmet içi eğitim alma ihtiyacı duyuyor musunuz?

B- Seramik Eğitimi Programını Uygulamada Karşılaşılan Zorluklar

- 1- Teori ve uygulama boyutu olan seramik eğitiminde öğrenciler hangi dersleri almaktadır; bu dersler ve süreleri sizce yeterli midir?
- 2- Programların içeriklerini öğrenci eğitiminin kalitesi ve yeterliği açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 3- Seramik alanında eğitim veren bir öğretmen okulun özgün koşulları da düşünülürse kaç dersten (ne süreyle) sorumlu olmalıdır?
- 4- Okulunuzda seramik eğitimi veren öğretmen sayısı sizce yeterli midir?
- 5- Seramik bölümüne öğrenci alımında aranılan kriterler nelerdir? Eğitim başarısı açısından bu kriterleri yeterli buluyor musunuz?
- 6- Uygulanan eğitim başarısı konusunda ne düşünüyorsunuz?(Lisans tamamlama, fabrika ya da atölyelere istihdam edilme vs.)
- 7- Seramik eğitiminin uygulama aşamasında (atölye çalışmalarında) ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?
- 8- Seramik eğitimiyle ilgili ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

(Ek 3)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
KIZ TEKNİK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2009 YILI İÇİNDE DÜZENLENMESİ PLÂNLANAN HİZMETİÇİ
EĞİTİM FAALİYETLERİ TEKLİF FORM

KURSA NO	FAALİYETİN ADI	AÇILACAĞI YER	TARİHİ	SÜRE	ÇAĞ. SAYISI	FAALİYETİN GEREKÇESİ	KURSA KATILACAKLAR
1	Proje Yönetimi Semineri	Esenköy Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü YALOVA	16-20 Mart 2009	5 gün	40	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan öğretmenleri proje yönetimi konusunda eğitmek	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan öğretmenler
2	Grafik Animasyon Kursu (II.Kademe)	Kütahya Merkez Anadolulu Kız Meslek ve Kız Meslek Lisesi Yatma Yeri:Kütahya Öğretmenevi	23 Mart 03 Nisan 2009	12 gün	20	Gelişen Teknolojiye paralel olarak Atölye donanımları gerçekleştirilen ve I.Kademe eğitimlerinin gerçekleştirilmesi	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan Grafik ve Resim Öğretmenlerinden 2008 yılında I.Kademe kursunu alanlar
3	Modüllerin Güncellenmesi Semineri (Geri Bildirimlerinin Alınması)	Erzurum Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü	30 Mart 03 Nisan 2009	5 gün	40	KTÖGM bağlı okullarda uygulanan Mesleki ve Teknik Öğretim programlarına ait modüllerin uygulanmasında karşılaşılan sorun ve öneriler, Bilim, dil ve grafik tasarım açısından incelenmesi	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan alan öğretmenlerinden seçilecekler
4	Stratejik Planlama Eğitimi Semineri	Çorum Öğretmenevi	06-10 Nisan 2009	5 gün	50	5018 Sayılı Kanun gereği kamu kurumlarında başlatılan stratejik planlama süreciyle eş zamanlı olarak Kız Teknik Öğretim okul/kurumlarında stratejik planlamanın başlatılacak olması	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okul/kurumlarında görevli müdür,müdür yardımcıları ve öğretmenler

KURS NO	FAALİYETİN ADI	AÇILACAĞI YER	TARİHİ	SÜRE	ÇAĞ. SAYISI	FAALİYETİN GEREKÇESİ	KURSA KATILACAKLAR
5	Tasarımı Eğitimi II.Kademe Kursu (AUTOCAD)	Ankara Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Yatma Yeri:Ankara Yunus Emre Anadolu Meslek Lisesi	06-17 Nisan 2009	12 gün	25	Autocad Paket Programı ile Tasarım Uygulamaları	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan 2008 yılında Tasarım Eğitimi Kursunu alan öğretmenler
6	Kalite Güvence Sisteminin Yaygınlaştırılması Semineri	Van Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü	13-17 Nisan 2009	5 gün	40	Mesleki eğitimde kaliteli eğitim için sistemin okullara yerleştirilmesi/yaygınlaştırılması	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan okul müdürleri
7	Bilgisayarlı Nakış Tasarım Kursu	İstanbul Zeytinburnu İMKB, KT ve ML Yatma Yeri:İstanbul Zeytinburnu Öğretmenevi	27 Nisan 08 Mayıs 2009	12 gün	45	Gelişen Teknolojiye paralel olarak Atölye donanımları gerçekleştirilen okullardaki öğretmenlerin programı aktif olarak kullanabilmeleri ve öğrencilere aktarabilmeleri	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan aynı okulun Nakış , Grafik / Resim öğretmenleri birlikte müracaat edeceklerdir.

KURS NO	FAALİYETİN ADI	AÇILACAĞI YER	TARİHİ	SÜRE	ÇAĞ. SAYISI	FAALİYETİN GEREKÇESİ	KURSA KATILACAKLAR
8	Tekstil Laborantlığı ve Mekatroniği Semineri	Tekirdağ Çerkezköy Türk Tekstil Vakfı METEM	4-8 Mayıs 2009	5 gün	20	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan iplik, dokuma, örme, tekstil, terbiye, tekstil laborantlığı öğretmenlerinin alanlarında ve bilgisayar,makine,elektrik,elektronik öğretmenlerinin onik,öğretmenlerinin tekstil,mekatroniğinde yetiştirilmesi ve teknolojik gelişimlerini sağlamak	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan iplik, dokuma, örme, tekstil, terbiye öğretmenleri laborantlık için bilgisayar,makine,elektrik, elektronik öğretmenleride mekatronik için müracaat edeceklerdir.
9	Grafik Animasyon Kursu (III.Kademe)	Kütahya Merkez Anadolu Kız Meslek ve Kız Meslek Lisesi Yatma Yeri:Kütahya Öğretmenevi	04-15 Mayıs 2009	12 gün	20	Gelişen Teknolojiye paralel olarak Atölye donanımları gerçekleştirilen ve II.Kademe eğitimini alan öğretmenlerin III.Kademe eğitimlerinin gerçekleştirilmesi	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan Grafik ve Resim Öğretmenlerinden I. ve II.Kademe kursunu alanlar
10	Yönetim Becerilerini Geliştirme Semineri	Erzurum Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü	11-15 Mayıs 2009	5 gün	40	Yöneticilerin; beraberinde çalışanlarını görevlendirme, performanslarını değerlendirme, yaratıcılık ve fikir üretimini artırma gibi konularda yetkinliklerini artırmak	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan müdür yardımcılar

KURS NO	FAALİYETİN ADI	AÇILACAĞI YER	TARİHİ	SÜRE	ÇAĞ. SAYISI	FAALİYETİN GEREKÇESİ	KURSA KATILACAKLAR
11	Tekstil Laborantlığı ve Mekatroniği Semineri	Adana Türk Tekstil Vakfı METEM	25-29 Mayıs 2009	5 gün	20	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan terbiye, dokuma, örne, tekstil, terbiye öğretmenlerinin alanlarında ve bilgisayar, makine, elektrik, elektronik, öğretmenlerinin tekstil, mekatroniğinde yetiştirilmesi ve teknolojik gelişimlerini sağlamak	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan iplik, dokuma, örne, tekstil, terbiye öğretmenleri laborantlık için bilgisayar, makine, elektrik, elektronik öğretmenleride mekatronik için müracaat edeceklerdir.
12	Yöresel Mutfaklar Kursu (Ege Mutfağı)	İzmir Cumhuriyet N.S.İşören Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi Yatma Yeri:İzmir Konak Hasan Sağlam Öğretmenevi	25 Mayıs 05 Haziran 2009	12 gün	30	Ağırlama ve Gıda Teknolojisi alanı öğretmenlerinin yöresel mutfakları tanıma ve yeterliliklerini artırarak uygulamaya dönüştürme becerilerini geliştirmek	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan Ağırlama ve Gıda Teknolojisi öğretmenleri
13	Stratejik Planlama Eğitimi Semineri	Çayeli Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü RİZE	08-12 Haziran 2009	5 gün	50	5018 Sayılı Kanun gereği kamu kurumlarında başlatılan stratejik planlama süreciyle eş zamanlı olarak Kız Teknik Öğretim okul/kurumlarında stratejik planlamanın başlatılacak olması	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okul/kurumlarında görevli müdür, müdür yardımcısı ve öğretmenler

KURS NO	FAALİYETİN ADI	AÇILACAĞI YER	TARİHİ	SÜRE	ÇAĞ. SAYISI	FAALİYETİN GEREKÇESİ	KURSA KATILACAKLAR
14	Bilgisayarlı Destekli Çizim Kursu (AUTOCAD I.Kademe)	Ankara Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Yatma Yeri:Ankara Yunus Emre Anadolu Meslek Lisesi	15-26 Haziran 2009	12 gün	25	Teknik Resim ve Autocad eğitiminde tasarım derslerine girecek olan öğretmenlerin yetiştirilmesi	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan öncelikle Resim/Grafik ve diğer alan öğretmenleri
15	Bilgisayarlı Grafik Tasarım Kursu (Corel Draw II.Kademe)	İzmir Bornova Kız Teknik, Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi Yatma Yeri:Bornova Öğretmenevi	22 Haziran 03 Temmuz 2009	12 gün	30	Gelişen Teknolojiye Atölye donanımları gerçekleştirilen ve I.Kademe eğitimini alan öğretmenlerin II.Kademe eğitimlerinin gerçekleştirilmesi	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan (Corel Draw I.Kademe) kursunu alan Grafik/Resim öğretmenleri
16	Bilgisayarlı Grafik Tasarım Kursu (Photo Shop II.Kademe)	Zonguldak Kız Teknik Anadolu Kız Meslek ve Kız Meslek Lisesi Yatma Yeri:Zonguldak Öğretmenevi	22 Haziran 03 Temmuz 2009	12 gün	30	Atölye donanımları gerçekleştirilen ve I.Kademe eğitimini alan öğretmenlerin II.Kademe eğitimlerinin gerçekleştirilmesi	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan (Photo Shop I.Kademe) kursunu alan Grafik/Resim öğretmenleri
17	Modüllerin Güncellenmesi Semineri (Geri Bildirimlerinin Alınması)	Erzurum Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü	06-10 Temmuz 2009	5 gün	40	KTÖGM bağlı okullarda uygulanan Mesleki ve Teknik Öğretim programlarına ait modüllerin uygulanmasında karşılaşılan sorun ve öneriler, Bilim, dil ve grafik tasarım açısından incelenmesi	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan alan öğretmenlerinden seçilecekler

KURS NO	FAALİYETİN ADI	AÇILACAĞI YER	TARİHİ	SÜRE	ÇAĞ. SAYISI	FAALİYETİN GEREKÇESİ	KURSA KATILACAKLAR
18	Pansiyon Yönetimi Semineri	Erzurum Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü	12-16 Ekim 2009	5 gün	70	KTÖGM Pansiyonlu Okullarda görevli Müdür ve Müdür Yardımcılarını pansiyon mevzuatı konusunda yetiştirmek (kanun,yönetmelik,bütçe)	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı pansiyonlu okulların pansiyondan sorumlu müdür yardımcıları
19	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kursu(Drama)	Ankara Yunus Emre Anadolu Kız Meslek Lisesi	02-13 Kasım 2009	12 gün	30	Kız Teknik Öğretim okullarında görevli çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmenlerinin alanlarındaki yeni gelişmeleri öğrenmelerini sağlamak	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan Çocuk Gelişimi ve Eğitimi öğretmenleri

YANITLANDIRILMIŞ GÖRÜŞME FORMLARI

GÖRÜŞME FORMU

A-Kişisel Bilgiler

1-Adınız? Burçak Ertan

2-Branşınız? Seramik

3-Eğitim durumunuz?

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Seramik Anasınıfı dolı
meslumdum.

4-Kaç yıldır görev yapıyorsunuz?

16 yıldır görev yapıyorum.

5-Daha önce hangi okullarda çalıştınız?

Daha önce İzmit Kız Meslek lisesinde 2 yıl kadar çalıştım. İlk mesleğe
başladığım orada.

6-Göreve ilk başladığınızda kişisel olarak bir güçlükle karşılaştınız mı? Bir okulda formasyon

derstelerinizde öğretmen 40 dk'lık dersi anlatırdı ve bu 40 dk'dan galınamaz diye mesun
olurdu ama ilk 2 net dersini anlatırken müdürüm tarafından çok ciddi anlamda eleştiril-
dim ilk 25 dk'dan sonra geldi dersime ve "neden beni beklemedim, bu ne büyük hakaret" diye
iddi bir şekilde azarladım. Benim ilk göreve başladığımda karşılaştığım en büyük güçlüğü
m oldu 16 yıllık görev hayatımda, bu anımı hiç unutmadım bundan sonrada hiçbir
kayıp unuttuğum bir şey değil.

7-Branşınızla ilgili hizmet içi eğitim alma ihtiyacı duyuyor musunuz?

Aslında kendimi geliştirmek anlamında teknolojik anlamda bu çok iyi olur ama
bir burada bunları öğrenmeye veremeyele karşılık bulamadıktan sonra bu
jeo. öğreni olan bunun bir karşılığı olacak ama öğreni olmadıktan sonra
bunun faydası tartışılır tabii. Ben 14 yıldır bu okuldaysam 4 ya da 5
defa öğreni benim ettiler arada çok boşluk oldu tabii.

5-Seramik bölümüne öğrenci alımında aranılan kriterler nelerdir? Eğitim başarısı açısından

bu kriterleri yeterli buluyor musunuz? Bizde biliyorsunuz hiç bir kriter aranmıyor.

Bir yetenek sınavına tabii tutmuyoruz. Bu ciddi bir sorun. İyi ve yetenek birbirinden ayrılmaz bir bütün. Öğrencinin yeteneği olsa bile ilgisi olmayabiliyor. Aile baskısıyla ilköğretimde başarı gösterenmiş ya da sınavda iyi bir okula girermiş (ailein görüşüyle) öğrenci meslek lisesine gitsin biranda el becerisi varsa burayı tercih ediyorlar. Bizde bu öğrencilerden kesinlikle verim almıyoruz. Gerçekten bu işi yapmak isteyip de gelen öğrenci 3-5 yılda 1-2 öğrenciyi geçmez. Hla bir şey olmuş çocuklar bu alana yönlendiriliyor. Zaten bölüme gelene kadar Seramiği bilmiyor. Burada okulda çocuk gelişimi puanı alıyor, bilgisayar grafik puanı alıyor talep fazla olduğu için grafiğe ayrıca sınav yapılıyor ama seramikte böyle bir şey yok çünkü Ankara'da bununla ilgili iş imkanı yok. Bu da Seramiği atıl duruma düşürüyor. Meslek olarak tercihler Ankara'da iş imkanı bulabilecekleri alanlara tercih yapılıyor. Diğer alanlarda kapasiteyi aşınca geriye bir tek Seramik kalıyor o zamanda hiçbir şey olmayacak Seramik okun-
6-Uygulanan eğitim başarısı konusunda ne düşünüyorsunuz?(Lisans tamamlama, fabrika ya da atölyelere istihdam edilme vs.) Sayı olarak çok az mezun veriyoruz. Geçen yıllarda

mezun verdiğimiz çocukların 2 tanesi 2 yıllığa gittiler gene 2 çocuğumuz Garî'ye gitti ama malar aralıklı olduğunda sayıca çok az. 10 tane mezun veriyorsak eğer bunlardan 5 tanesi fabrikalara 5 tanesi de üniversitelere gidebilmeli ki o zaman verimli olabilirsin. Bu rakamla ulaşılabildiği her hiçbir zaman düşünmüyorum. 15 tane öğrenci mezun etmişsek bunun belki 3-5 tanesi bu alanda devam edebilecekler bu da sayıca çok az.

7- Seramik eğitiminin uygulama aşamasında (atölye çalışmalarında) ne tür sorunlar

yaşıyorsunuz? Malzeme açısından sorun yaşamıyoruz, burada Ankara'da seramik

malzemesi temin edebileceğimiz yerler var. Ama uygulama aşamasında endüstriyel anlamda bir eğitim veremiyoruz, seri üretime yönelik işler anlamında atölyeler yetersiz. Sadere elle şekillendirme yapabiliyoruz elle şekillendirme de atölyeler yeterli geliyor. Gerçi sanayide kullanılan yöntemlerin burada atölyelerde kullanılabilmeside tartışmalı denebilir böyle bir deneyimimiz oldu ve bizler bu anlamda da eğitim verebildik iş anlamında bunun gelişebileceği yerler yok başarılı bulamadıktan sonra o da sonumuz kalıyor.

8-Seramik eğitimiyle ilgili ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

— Pekli önemli bir de Cam teknolojisi etkledi brcam o zaman ne olacak?

Tabii aynı sorun orada da var işin benlik tarafı camla ilgili bizim hiçbir şey bilmiyoruz olmamız bu konuda eğitim olmadık çünkü.

— Camda da seramikte olduğu gibi birçok teknik var tüzeyde şekillendirme,

cam üfleme ya da elle şekillendirme vs?

Atölyenin şöyle bir donanımı yok seramikte yaşanan sorunlar burada da var. Seramikte iş bulmuyor öğrenci, tercih edilmeme nedenlerinden biri de bu aynı şey cam için de geçerli.

Bu işin eğitimini almaya gelen öğrenciye ne verirsiniz önemli donanım olarakta eğitim olarakta bir hiçiydi.

— Son olarak etmek istediğiniz birşey var mı? Neler yapabilirsiniz?

Herşeyden önce ben mesela daha önce İzmit'te. Yarımca porcelanda çalıştığım süreçte kapandı geçici ama çok emniyetli olamamakla birlikte, oraya medce projesi kapsamında anket uygulandı, gittiğinde orada şöyle bir sorun vardı. Reel politika bakanın yönetim politikalarından orası bir tükenişe girmişti orda mesela çalışan bulamadığından yakınıyordu. Branşı kısıtlayarak sekilde işçilerinin mezurun gelmediğinden yakınıyordu. O bölgede o zaman İzmit'te mesela Seramik Meslek lisesi vardı ama okulda işçileri eğitimi yeterli eğitimi almadan gidiyordu. O zaman Seramik Federasyonu'nun İstanbulda Seramikle ilgili bir Meslek lisesi açma çalışmalarını başlattığını söylüyordu. Arz talep dengesizliği var çok ciddi İstanbul'da. Burada fabrikalar eleman bulamadığından yakınıyor bizde burada mezun ettiriyoruz iş bulamıyor diye yakınıyoruz. Bunun nedenleri oradaki fabrikaların düzeyinde bu eğitimi almamış işçileri bu birinci neden, bir ikincisi de yani mezun ettiriyoruz işçilerinin bölgelere göre iş imkanının belirlenmesi gerekiyor, yani İstanbul'da Seramik bakanının olmasının çok da bir anlamı yok. Bir İstanbul'da işçileri daha iyi olurdu. Bir işletmeye bir Meslek lisesinin birbiriyle bağlantısının mutlaka olması gerekiyor. O işletmeye dıyacak sen ne istiyorsun? O da işletmenin talepleri doğrultusunda programını belirlemeli öğretmenini eğitmeli. Ben okulda bunun eğitimini almadım mesela görselde bunların çoğu teorik bilgiler olarak gördüm 16 yıl önceki bilgiyle ne kalır bende. Yani bunların hepsi masal hepsi bilgeye. Bilmem adını defettiriyorsunuz ama öğretmenimize bu konuda eğitim vermemişsiniz.

— Okulda önemli konulara değiniliriz haama teriminde de bunu bu şekilde sunacağız. Programın sadece kitap üzerinde kalması, iş sektörleri ve eğitim programlarının birbiriyle ilişimemesi bunlar önemli konular. Verdiğimiz bilgiler için teşekkür ederim.

GÖRÜŞME FORMU

A-Kişisel Bilgiler

1-Adınız? Şükran Ünal.

2-Branşınız? Seramik Öğretmenliği

3-Eğitim durumunuz?
Gazi Mesleki Eğitim Fakültesi

4-Kaç yıldır görev yapıyorsunuz?

17 'ye girdim.

5-Daha önce hangi okullarda çalıştınız?

5-Daha önce hangi okullarda çalıştınız?
Samsun Olgunlaşma okulu, Zonguldak'ta sınıf öğretmenliği 3 yıl kadar
99'den beride buldum.

6-Göreve ilk başladığınızda kişisel olarak bir güçlükle karşılaştınız mı?

6-Göreve ilk başladığınızda kişisel olarak bir güçlükle karşılaştınız mı?
Şehir değiştirmenin dışında bir sıkıntıyla karşılaşmadım. Meslek olarak soruyorsanız tabiri okuldan sonra direkt uygulamaya geçmek sıkıntı yaratıyor. Okulunuzde öğrenilmeye oturma için atölye olarak mazeret olarak hiçbir sıkıntınız yoktu ben o okulda ki düzeni başka hiçbir okulda göremedim.

7-Bransınızla ilgili hizmet içi eğitim alma ihtiyacı duyuyor musunuz?

Suçlarda duyurular daha serinde eksiklerimiz vardı tıbbi kimya konusunda teknoloji konusunda olduğu gibi diğerleri de uygulamada yeterli gelmiyor tabiki. Şu an Seramik ve Cam Teknolojisi okulu bitirmiş olan çocuklar ilgili çok eksikler var. Özellikle kimyevi teknolojilerde çok Seramik konusunda hiç hizmetleri yok. Kimyevi teknolojilerde kimyevi araştırmalar çok seviyede aldılar. Minyatür okur, okum okum direkt okumalla beraber okumla kullanılabilir okutabilirler. Seramik okutabilirler. Kimyevi teknolojilerde okutabilirler. Seramik teknolojisi,

Şu anki teknoloji, sır teknolojisi başka şeye almadık. Şu anki teknoloji
şu anki sır teknolojisi var. Bilmeyen adı dışarıya verince ama bizim
cazibe ilgili hiçbir bilgimiz yok. Hatta arkadaşlarla konuşuyoruz. Bu konuyu
İstanbul'a gidip ama hiçbir şeyi öğrenemiyoruz. Ondan bize
bir bilgi gelebilirse çok daha iyidir.

Süleyman
Unal

~~Atatürk~~
Balgın

B- SERAMİK PROGRAMI UYGULAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN

ZORLUKLAR

1-Teori ve uygulama boyutu olan seramik eğitiminde öğrenciler hangi dersleri almaktadır; bu dersler ve süreleri sizce yeterli midir?

Hen atölye hen teorik derslerimiz var. Kırıya kısılmıyoruz yok, biz daha çok elde şekillendirme yapıyoruz. Sürelerimizi yapıyoruz. Zaten süreni öğrenci yok tavsiyelerimiz var. Atölyelerimiz daha büyük olmalıydı daha çok talep olabiliyordu. Ama lise öğrencisiyle çalıştığımız zaman teknoloji ve deneyimi daha farklı vermek durumundayız bu konuda atölye yeterli kalıyor.

—Eğer dersler giriyorsunuz hocam?

Bu yıl pratiklerle geliştirmiş için (yetistinkilerle) öğrencimiz yok. Bu yıl Anadolu'da çalışıyordu ama talep olmadığı için çalışmadı. Yeri değil benim bilgimin en 3 yıldır yok.

2-Programların içeriklerini öğrenci eğitiminin kalitesi ve yeterliği açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Birde bütün acılabilmesi için 12 kişinin olması gerekiyor. Sınava Anadolu'da okuyanlar ama yeterli sayıya tutulamadıkları için burada başka bölümlere kaydedildi. Bu da bir öğrenciye göre değil.

→ Kursiyelerimiz bu an modüler sistemde eğitim veriyoruz burada sınıfta bir de bir başka modül mesele 3 modülü almak istediğinizde 1 ve 2. yi alıyorsunuz için onu alıyorsunuz. Lise öğrencileri olmaydı bu an olarak uygun değil. Daha önceki sistemde çok daha uygun medce'den de önceki zaman meşepi kullanırdık. Daha önce öğrenci bütün dersleri alıyordu medce'de alınlara ayırdı.

3-Seramik alanında eğitim veren bir öğretmenin okulun özgün koşulları da düşünülürse kaç dersten (ne süreyle) sorumlu olmalıdır?

Bu kadar ve her okul bulunduğumuz yerdeki koşullara göre olabilir. Seramik Kütahya mesela Kütahya'da sınırlı sınırlı seramik okuyan öğrencileri oluyor. Tabii bir atölye öğrencilerden elde şekillendirme yapıyorlar zaman alıyor öğrenci. Bence okullarda öğrenci bulmaya çalışın daha sonra çalıştığı atölyelerde çalışmasını yapın daha öğrenme gibi geliyor bana.

4- Okulunuzda seramik eğitimi veren öğretmen sayısı sizce yeterli midir?

→ Bizim öğretmen sayımız çok öğrenci sayımız da yok. Böyle oluncada bu konuda bir sınırlı yasadığımızı söyleyemeyiz ama burada öğretmenlerin olan beklentisi o okullarda dersler öğretmenlerin daha az olduğu öğrenci düşünülüyor.

→ Yeterli

—Hocam bu öğretmen biraz belirsiz zamanı yeti çalışmaları için öğrenciye göre değil mi? Bu da bir başka tavsiye mi veriyorsunuz?

Kurslar yetistirenlere yönelik ve haftada 1 gün. Mesela bizim seramikçi'nin kursu var 8:30'dan 16:30'a kadar kursiyerlerle birlikte çalışıyoruz. Oki idaresi sporcisi olduğun için bir sporcisi buldiki olanların çalışabilecekleri adına böyle bir formül vardı. Kurslarımız okullarla beraber açılıp kapanıyor. Sene sonunda, bütün sertifikalarını alıyorlar. Modüller sisteminde eğitim verdiğimiz için şu an tam emin değilim ama 8 tane modülümüz var. 8 tane belge veriyoruz. Bazen sene 1 belge veriyorduk bu yıl sporcisi seviyesinde girdiklerine "yöntemlerle çalışması mesela bunu belgesinde yazıyoruz. Bu yöntemi sporcisi diye.

— Bu belge sporcilere ne gibi bir avantaj sağlıyor?
Kurs sonrasında atölye açma olanakları var tabii şu anki sporcilerimiz bunu düşünüyor. Ama hobi amaçlı olduğu için 3 yıl 5 yıl hatta 10 yıldır gelen var mesela.

— Kurslar ücretli mi peki?

İşçisi 1 işçi 100 ytl yolda 200 ytl veriyorlar.

— Sporcisi bulamadığınızın sebebi nedir?

Ankara'da seramik alanında iş bulamadıkları için bu alanı tercih etmiyorlar. Bunun yanında, bir grafik yolda seramik gelişimi bakanlarına da haddinden fazla talep var. Seramik dışında tüm bakanların sporcisi yok.

5-Seramik bölümüne öğrenci alımında aranılan kriterler nelerdir? Eğitim başarısı açısından bu kriterleri yeterli buluyor musunuz?

6-Uygulanan eğitim başarısı konusunda ne düşünüyorsunuz?(Lisans tamamlama, fabrika ya da atölyelere istihdam edilme vs.)

7- Seramik eğitiminin uygulama aşamasında (atölye çalışmalarında) ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

Atölye çok küçük, 10 kişiden fazlasını alamıyoruz.

8-Seramik eğitimiyle ilgili ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

Biz bu işi sadece öğrencilerimiz için değil, toplumun yararına da yapıyoruz. Ama toplumun bu işi çok farklı olarak görmesi, seramik sorunlarıyla ilgili, sorunlarımızla ilgili neler var?

Biz de toplumun yararına çalışıyoruz. Biz de bir süre sonra biraz daha ilerliyoruz. Her yıl yeni sınıfları vermek durumunda kalıyoruz. Ama lise öğrencileri de çok iyi bir şekilde seramikle ilgileniyorlar. Araştırmaları yapıyorlar, yapıyorlar ama bu işiyle bir ilgisi yok.

— İki tane sarımsak, tuzla kararla 20 dakika kadar getirilirdi.
 İki tane kap tıvaşla kısı kısıya 2 dakika sarımsak
 çıkarabilir miyiz?

Birinci oturumun işi sayılıyorsa her yıl ayrı ayrı konuşulabilir
kurumlarla toplantılar çok düzenliyse ama biraraya olmuyor. Bunun
nedeni Ankara'da iş sektörünün olmaması bir İstanbul, İzmir olsaydı
mesela iş ortakları bakımından talep olabilirdi kulaklarına, işi mesela
daha çok meslek tanıtımları yapılabilirdi ama bu birarada verilerek
olabilir sonuçlar bu konuda bilimsel değil.

Biliyorsunuz ise 1 ornek burada meslek lise olan da bir dastanin
 var spenseri buna gore sene kaybi yasanmadan istediği bilime girebiliyor,
 bilimler atasi gecip yapabiliyor. Ama, bu sat gec kalmasi bir
 ders lumen istetukluyken calismasi daha uygun olurdu.

— Mark an spore aligner?

OKS olduğu zaman orada mevcut liselerdeki farklı yapıları
yokları bu yıl nasıl olacak bilmiyorum aynı zamanda bizim
yaptığımız işler bizim için iyi. Seramik bakanlığının bu
Anadolu'da ne var bu liselerde var. Çok fazla Anadolu'da
-frenk- e gel her yıl okuyor gibi aynı sporcular geliyor
aynı dersleri alıyor hiçbir fark yok.

- Hissatın sonuçta sığır ailesinde serbest kalımlarına göre aykırı bir sonuç uygulanması

Şeytan ayetle bir insanı aygınlığa ve şerriyeğe
kandırır. İhsanî tecrübe etmiş bir spensci zaten elemeğe şaytan
düz ilahîti bir spensciye daha basarılı oluyorsa. Ama alelelde
bu konulara bilmeyi değil zannediliği ki basarsız olanlar meslek
işlerine gider gibi bi insan var. Sonuçta meslek işleri var eleme
işleri var. Şeytan ayetle aygınlığa ve şerriyeğe kandırır. İhsanî
tecrübe etmiş bir spensci zaten elemeğe şaytan düz ilahîti bir
spensciye daha basarılı oluyorsa. Ama alelelde bu konulara bilmeyi
değil zannediliği ki basarsız olanlar meslek işlerine gider gibi bi
insan var. Sonuçta meslek işleri var eleme işleri var. Şeytan ayetle
aygınlığa ve şerriyeğe kandırır. İhsanî tecrübe etmiş bir spensci
zaten elemeğe şaytan düz ilahîti bir spensciye daha basarılı oluyorsa.
Ama alelelde bu konulara bilmeyi değil zannediliği ki basarsız olanlar
meslek işlerine gider gibi bi insan var. Sonuçta meslek işleri var eleme
işleri var. Şeytan ayetle aygınlığa ve şerriyeğe kandırır. İhsanî
tecrübe etmiş bir spensci zaten elemeğe şaytan düz ilahîti bir
spensciye daha basarılı oluyorsa. Ama alelelde bu konulara bilmeyi
değil zannediliği ki basarsız olanlar meslek işlerine gider gibi bi
insan var. Sonuçta meslek işleri var eleme işleri var. Şeytan ayetle
aygınlığa ve şerriyeğe kandırır. İhsanî tecrübe etmiş bir spensci
zaten elemeğe şaytan düz ilahîti bir spensciye daha basarılı oluyorsa.

7- Branşınızla ilgili hizmet içi eğitim alma ihtiyacı duyuyor musunuz? ☒ Evet
burada açık var diye duyuldu. Bakanlıkta açık yok demisti. Bakanlıkta
bu tür seyler olamaz tabiki. Ben buraya baktımdan ve buraya geldiğimde
ben 10 yıllık öğretmenim ve merhum olduğumdan beri diğer öğretmenler
dokunmuştu. 94'ten beri. Adanmış bir insan olarak görev yaptım.
mıyım diye sor endişe duydum. Tekrar düşünün lütfen. Bile ki bu
alde en azından. Kıyasıydı. Tekrar düşünün. Ya da belki de
ders için. Giresun'dan bir kurye geldi. Bir kurye geldi. Bir kurye geldi.
ders için. Giresun'dan bir kurye geldi. Bir kurye geldi. Bir kurye geldi.

bu aralığın 2 yıldır seramik sergisine gittiğim.

20

7. sorunun yanıtı:

Tebiki ihtiyaç duyuyorum. Ben yüksek lisans yaptım ders programı üzerine tez hazırladım beste. hizmet içi eğitim programları üzerine tez hazırlasaydım dedim. Çünkü teknoloji gelişiyor alanda ilgili bilgi sahibi olmak zorundasın, kişisel olarak ne kadar takip edebiliyorsan o kadar önce bizim tüm seramik öğretmenleri olarak hizmet içi eğitim programlarımız olsun bir araya gelerek sorunlarımızı tespit etsek neler almak istediğimizle ilgili istekte bulunabiliriz benim en çok istekte bulunduğum şey bu.

—Peti hocam Seramikle ilgili yayınları takip edebiliyorsanız sergiler vs.

—Seramik dergisine aygırız 3 ayda bir geliyor. Diğer bir meslek lisesinde çalışıyor olsaydık ha belli standartları var ya teknikleri öğretirsin iş yaptırırsın. Biz burada üretim atölyesinde olduğumuz için onlara göre biraz da farklı çalışıyoruz. Daha çok araştırma yapmak zorunda kalıyoruz. ~~Bir günün bir günü~~ ~~sergilerdeyim~~. Araştırma yaparsan bilgilerini yenileersen kısır bir düşünce giriyorsun önce. ~~Birkesin~~

Seramik sergileri 2 yıldır evet biraz yapılmakta ilk defa önce önce İstanbul'a bir sergiye gittik. Ankara'da da geçen seneye önce biraz daha fazla sergiler açılıyor.

—Sergilerden etkilenimleriniz oluyor mu bunu sınırlarınızla paylaşıyor musunuz?

—Tabiki oluyor. Mesela geçen sene Hacettepe'nin bir sergisine gittim. Orada seramikle cam birleştirilmiştii. Ben de gelip o tebliğlerde sınırlarınızla paylaştım. Birbir aygırı oluyor gibi belki sin düşüncesi farklı farklı, etkilenimlerin oluyor.

B SERAMİK PROGRAMI UYGULAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN

ZORLUKLAR

1-Teori ve uygulama boyutu olan seramik eğitiminde öğrenciler hangi dersleri almaktadır; bu dersler ve süreleri sizce yeterli midir?

Bu soruya bir düşünüyorum. Mesela kapsamında bunu uyguladık bitti şimdi de 4 yıllık eğitimde bu dersler uygunda uygulanabilir belki ben daha önce ne yapıyordum bir şey diyemeyeyim çünkü 4 yıllık 2 yıllığı sıkıştırılan bir dönemde geldim çünkü. Lise 1, lise 2, lise 3 te nasıl uygulanırdı karşılaştırmaya-
capım. Ama bu 2 yıllıkta sıkıştırılmış bir program olarak geliyor, burada sınırlı olduğunu düşünüyorum herşeye yetilmediği zorundayız sınırlanması gerektiğini düşünüyorum. O yapıya gidildi zaten uygulama dersleri fazla olsun, teori dersleri fazla olsun ama uygulamanın henüz geçilmediği için bir şey diyemeyeyim ---

2-Programların içeriklerini öğrenci eğitiminin kalitesi ve yeterliği açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Biraz önce de dedikim gibi bizler uyguladığımız sıkıştırılmış bir programı uyguladık durumunda kalıyoruz. Bu sebeple herkes herşeyden biraz şüpheli. Bununla ilgili çalışmaktayız şimdi 3 yıllık olması konusunda o zaman daha verimli olabileceğini düşünüyorum. Program içerikleri genel anlamıyla genel anlamda teorisiz de etlendi biliyorsunuz o da uygulamanın kurulduğunda daha iyi olacağını düşünüyorum.

3-Seramik alanında eğitim veren bir öğretmen okulun özgün koşulları da düşünülürse kaç dersten (ne süreyle) sorumlu olmalıdır?

Ben kendi adınma 33 saat ders giriyorum. Bu kadar zamanda hem bu süre çok fazla hem teori hem de teori dersine giriyorum. Bununla ilgili mesela bir sınıflara yapılabilir bir öğretmen sadece uygulama veya sadece teori gerektiren dersten sorumlu olabilir. Ders saatleri sınıftan değil ama ders programları, derslerin sayısı olarak daha çok yapılabilir yazıyor.

4- Okulunuzda seramik eğitimi veren öğretmen sayısı sizce yeterli midir?

Bu soru için evet yeterli çünkü sadece bu sınıfları ediyor bu yıl açtık ama normalde yeterli değil. Bir ya da iki öğretmen daha olsaydı daha iyi olabilirdi. İki öğretmen de olabilir ama daha da zorlaşır.

5-Seramik bölümüne öğrenci alımında aranılan kriterler nelerdir? Eğitim başarısı açısından bu kriterleri yeterli buluyor musunuz?

Eğitimin kalitesi açısından bu takım kriterlerin aranması önemli tabi. Bir burda bunu yapıyoruz maalesef çünkü öğretmen istihdamı azdır. Bir yere talep çok az bu sebeple bolumu ayakta tutmak zorlukla karşılarız. Ama mesela burada bu alanda desen derslerinin desen bilgisinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bu dersin sadece 1. sınıfta değil tüm eğitim-öğretim süresi boyunca önemli tutulmalı bu konuda çok eksiklikler var.

6-Uygulanan eğitim başarısı konusunda ne düşünüyorsunuz?(Lisans tamamlama, fabrika ya da atölyelere istihdam edilme vs.)

Seramik ekonomik boyutu olan bir alan bu sebeple kişi mezun olduktan sonra atölye çalışması zor. Zaten staj yapmak için bile çalışılacak atölye, fabrika vs. fazla yer Ankara'da yok. Seramiğin tanıtımında çok önemli tabi bu alanda çaba yaratılmalı gerekiyor. Mesela lisans öğrencilerinin dikkatini çok çekti mesela. Bizler bizim gibi sanatsal öğrencilerle çalışarak su an büyük bir sitede öğrenciler mezun oluncaya kadar çalışıyoruz.

7-Seramik eğitiminin uygulama aşamasında (atölye çalışmalarında) ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

Materyal olarak çok fazla bir laboratuvarımız yok mesela olsa da dersleri yapabilmeye öğrencilere bir elverişli ortamı çok sordukları için bu çok önemli seramik bolumlarında çok önemli bir katkıda bulunabilirler, bir bütçeyle sistire yapabilirler zaten de öyle oluyor ki imkanlarla bir şeyler üretmeye adanıyoruz.

8-Seramik eğitimiyle ilgili ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

Bu alanda ne yapmak istiyoruz? San olarak ne yapmak istiyoruz? İhtiyaçlarımız ne yapılmalı, nasıl olmalı?

Daha önce dediğim gibi merkezin istihdam edilmesi gerekiyor ya da bu merkez çok alan yapılmayacak yapılmıyorsa yeni iş alanları açılmalı. Daha çok farklı programlar tanıtılabilir. Bir burda daha çok potansiyeli yaratma noktasında çalışmalıyız bu bir yolda sayıları artırabilir. Artı her yıl farklı dönemler var. Programlar geliştirilerek uygulanabilir. Uygulama koşulları geliştirildikten sonra bir sonuçta elde edilebilir.

İkinci yarının devamı :

Bir şey söylendikçe nigrim. Şimdi biz öğretmen olarak ilk atandığınız
anda teknik öğretmen olarak ~~atandı~~ sayılmadık mesele. Mesleki eğitim
verdiğimiz teknik öğretmen sayılmamız için teknik ibaresinin geçmesi
gerekliyormuş. Biz ^{Gazi} Mesleki eğitim fakültesi uygulaması sınavlar seranik ana sınav
olduktan sonra olduk. Ana ne oldu öğretmen oldu ana teknik sayıldık.
Hacettepe'yi bitiren eğitim dersi alıp ya da bir Eskişehir'i bitiren bir
öğretmen olduğu teknik öğretmen sayıldı mesele. Aynı dersi veriyoruz aynı
olarak yapıyoruz ama onlar teknik öğretmen biz sayılmıyoruz böyle bir
bocalama var mesele. Ben bocalamada bolumda dendiğinde tekrar şöyle-
dim mesele öğretmenlerime Deniz Ayta vardı mesele bolum başkan olarak
bunu bir şekilde nasıl çıkaracağız diye ama bir aşırma yapıldı. Ben
ektirilece, okutulan kadar gittim. Fakülte sekreteri ve rektör yardımıyla
a'da garmuştum bu 97'ler 98'ler olabilir. Bu seraniki böyle bir şey
varsa tabiri dikkate alacağız dendi ama olumlu bir şey gelmedi. Bunun
öyle bir şey vardı. Diplomalarda sadece teknik kelimesinin geçmesi
cikkirdi o zaman teknik öğretmen olarak kabul edilebiliyoruz. Böylece
irarda ücretlerimizde fark ediyordu bir de dercecekte. Biz 9'a 1'den
başladık o zaman 8'e 1'den başlayacağız mesele ~~1~~ bir üç yıl
kazanmış olacağız mesele. Ben sınıf öğretmeniyken bunun araştırmasını
yapmışım. Gerekli yerlere de mirasatın oldu. Ana benden sonra baktı
mıydı biliyordum. Daha önce fakülte dendiğinde toplayıp. Ana işle-
misenin böyle bir kararı diplomasınızda teknik ibaresinin geçmesi bunun
resmi geredide yayınlanması olan, ensal posterin dendi. İsmi dendiği gibi
inden sonra bu bir istenecek gibi dendi. Tabi ayıttıkları vardı ben de
istemedik insan biliyorlar nasıl olur konuyu diye düşünüyorduk. Tekardan
o salatin etmek istemedim ama biliyorduk ki isteniyor. Bu dalganın
etkisine bildirilecek talim terbiye k gilda bir sıkıyor galilei resmi
molede yayınlamıyor. Yıkla billicece böylece bir teknik öğretmen
labileceyiz.

"Bence bu... çok basit"

hocam yarı Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer kurum-
larıyla solumun hiçbir şekilde dendiği bir şey...
gerekli olarak...
MEB hattı...
olmuş. MEB...
(karet bitiyor)

GÖRÜŞME FORMU

A-Kişisel Bilgiler

1-Adınız?

Hacer

2-Branşınız?

SÖNMEZKTEŞ NOT: Öğretmen fakat genellikle idarecilik yapmış.

3-Eğitim durumunuz?

Üniversite Konya Selçuk Üniversitesi

4-Kaç yıldır görev yapıyorsunuz?

16 Buradaki 10. yılın.

5-Daha önce hangi okullarda çalıştınız?

Samsun Veritopru ilçesinde halk eğitimi merkezidi. 2 sene
yolunda Gökkuş Kız Meslek Lisesi.

6-Göreve ilk başladığınızda kişisel olarak bir güçlükle karşılaştınız mı?

Benim herhangi bir güçlüküm olmadı mesela. Ben daha çok idari
alanda çalışma yaptım.

7-Branşınızla ilgili hizmet içi eğitim alma ihtiyacı duyuyor musunuz?

B- SERAMİK PROGRAMI UYGULAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN

ZORLUKLAR

1-Teori ve uygulama boyutu olan seramik eğitiminde öğrenciler hangi dersleri almaktadır; bu dersler ve süreleri sizce yeterli midir? Bu programın sizlerin elinden geçiyor. Seramik

bölümü herakalarıyla toplantılar yapıyoruz, birşeyi bir şeyler neler var? Milli eğitimden gelip seramik müfredatına dışına çıkamıyoruz.

Seramik bölümünün programlarını yaparken Seramik öğretmenlerinin bilgisinde alıyoruz bir de zaten MEB'in kendi müfredatı var. onun dışına çıkamıyoruz, sarkmaları vardır ama onun da lüks limitleri vardır. Programı yapan arkadaşlarımızla onlar görüşürler onlar zaten kendi işleminde zümre yaptıkları için neyi neyi ne kadar yapmaları gerekiyor, artırma leri eksiltme leri kendilerine göre belirlerler ondan sonra oturulur program.

2-Programların içeriklerini öğrenci eğitiminin kalitesi ve yeterliği açısından nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu anlamda yetersizlikler görülürse bu anlamda çalışma

bir yapılıyor programlara dair ama bizim zaten buna ilgi bu anlamda benim öğretilmiş öğretmenlerimizin bununla ilgili sıkıntısı yok, benim gözlemlediğim bir sıkıntı yok.

3-Seramik alanında eğitim veren bir öğretmen okulun özgün koşulları da düşünülürse kaç dersten (ne süreyle) sorumlu olmalıdır?

4- Okulunuzda seramik eğitimi veren öğretmen sayısı sizce yeterli midir?

Şimdi atama alarak alakalı bir durum bu bana göre biraz daha fazla olabilir, bir kaç kişi daha.

— Programın yapılması neyle ilgili böyle söylüyorsunuz? Programda alakalı olabilir ama dediğim gibi atamalar sadece bakanlık sercevesinde yapılıyor ve onun bu konuyla ilgili standartları daha farklı, sin yetişip yetişmemesi ya da program içeriğinin fazla olması ya da bunun asanların yetiştirilmesi bar alınmıyor atama çok farklı bir olay ama ben endi ağırlık baktığım zaman öğretmen sayısının biraz daha fazla olmasında fayda görürüm.

②

5-Seramik bölümüne öğrenci alımında aranılan kriterler nelerdir? Eğitim başarısı açısından bu kriterleri yeterli buluyor musunuz? ???

6-Uygulanan eğitim başarısı konusunda ne düşünüyorsunuz?(Lisans tamamlama, fabrika ya da atölyelere istihdam edilme vs.)

✓ Seramikten mezun olan arkadaşlarımız bu yıl bizim 50. yıl kutlamalarımız vardı o zaman burdan mezun olan bir arkadaşımız anıtkulunda seramik öğretmeni olarak göreve başladı. Bu anlamda bizim sıkıntımız olmuyor öğretmenlerimiz kendi alanlarında oldukça bilgili insanlar ve bu konuda oldukça fazla çalışıyorlar aynı zamanda okulumuz araştırma, tanıtım ve pazarlama bölümü altyapı olarak yapılması gereken bütün işlemleri araştırma bazında yaptığı için, bizim proje çalışmalarımızda

✓ 7- Seramik eğitiminin uygulama aşamasında (atölye çalışmalarında) ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

oluyor. Yani ben bu konuda bir eksik görmüyorum artık mezun olan öğrencilerimizde istikrarlı ve iş alanında kendilerini artılabiliyorlar çok güzel. — Araştırma, ve tanıtım pazarlamadan bahsettiniz, projelerimiz oluyor dediniz bunlar nelerdir?

Toplam kalite yönetiminiz var, onlar bunlarla ilgili genel

8- Seramik eğitimiyle ilgili ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

görüşleri geri dönüşleri alıyorlar. Sadece seramik değil burada bulunan tüm bölümlerde moda-tasarım, giyim, ayakkabı grafik vs. gayet güzel günümüzde belirli firmalarda gayet güzel çalışmalarını kariyer planlarını yapıyorlar bunların bize geri dönüşleri oluyor öğrencilerimizden biriden mezun arkadaşta moda tasarımı bölümünde kendi üniversite mezunuydu biriden sertifikasını aldı şu anda İtalya'da moda tasarımı bölümünde bu işle eğitim alıyor eğitimini devam ettiriyor.

— Meslek liselerinin geleceğini bu anlamda bu okullarda eğitim veren öğretmenleri, programları nasıl değerlendirebiliyoruz?

Tamamen bu devlet politikası eğer mesleki eğitime insanlar yönlendirilirse ve yönlendirilen insanlar aldıkları diplomasıyla işleri ağırlaştırarak iş alanları istihdam alanları bulabilirse, bir sorun yaşanmaz. Bir sıkıntı yaşanmadan bu alanlarda meslek liseleri açısından bir sıkıntı yaşanmaz. Böyle bir problem olmaz. Bizde çok daha farklı politikalar var, burada meslek lisesi gırtlığının daha sonra bu alanda üniversitesini okudum ve öğretmen oldum. Tabi bu anlamda ne kadar ilginçtiyseniz dersanız ben meslek lisesini tercih etmemiştim. Ama gittiğim okulda kayıt yaptıramayınca doğal olarak meslek lisesine yönelmek zorunda kaldım.

— Sonuçta bu okullardan mezun olanların hepsinin öğretmen olması gibi bir durum söz konusu değil,

Tabiki biz üniversitedeyken bölüm hocalarıyız sizler burada öğretmen olmak için okuyorsunuz sonuçta kendi bölümünüzle ilgili farklı meslek alanlarında da çalışabilirsiniz. Ama alanınız mesleki eğitime meslek eğitiminde okuyorsanız sonuç olarak öğretmenlik önünüzde en açık olan nokta diğer noktalar size kapalı. İstihdam anlamında önünüzde devletin ağırla olduğu kurumlar çok politikalar yok. Şirketler olmayınca siz bireysel olarak bir şey yapamazsınız ki. Ya da ortakları zorlamanız lazım. Avrupa standartlarında bize verilen etiketlerle, belgelerle bizim önümüzde bir seçenek olması lazım ama bizim önümüzde böyle bir seçenek yok. Ya da size sunulan böyle bir başarı yok önünüzü açacak hiçbir şey yok. Çünkü bu tarz eğitime ilgili konularda Avrupa'da anasından borsalıyor. Öğrencinin yeteneğiyle alakalı, öğrenci bu alanda yeterlikte bunu öğrenebiliriz, bunu şu yönle kaydırabiliriz. Kaydırabilirsin ama önünde seçeneklerin var nereye kanalize edeceğin belli. Bizim ülkemizde böyle bir politika uygulanmıyor ki, böyle bir eğitim sistemi yok ki. Yani bir bilgilendirme yok, öğreni bir şekilde yönlendirme yok rehberlik servisleri var ama nasıl bir izlen yapıldığı belli değil ben hiç görmedim çünkü. Eğer bana rehberlik edecek bir insan varsa onun zamanında yerinde ve ortamında yapması lazım. İş isten peşinden sonra yapılan rehberliğin hiçbir anlamı yok zaten. Biz de de hiçbir benim

“ağından bakıldığında bu şekilde yürüyor, istisnasız tamam” 3
zi takım şeyler var oturulmuş ama onun haricinde oturmayan
bir çok noktada var yani basamakları. Tekrar tekrar çıkmanız
gerektiyse ki sonuçta hedeflediğimiz noktaya ulaşabilelim ulaştığı-
mızda da bizim donanımızda gerektiği şekilde olması. Yani
boş boş değil, altına altına çıkarsın ama bunun içinde var.
Bunları çok iyi düşünmek lazım. Hani sadece bizimle ilgili konu-
larda bizim yeterliliğimizle ~~hareket edebi~~ ya da bizim isteklerimizle
hareket edebilirsek bu zaten mümkün değil sisten buna olarak
çalışmıyor. Ben 93 Orakta görevde basbolun 16. yılını 15 yılını
çalışmak üzere farklı sektörlerde de çalıştım. Benim ilk başladığım
zaman ki beklentilerimle ideallerimle ^{su anti gelişim} ~~gelişim~~ noktada hiç bir ilerleme
kaydetmedi devlet. Ve bir spretmene sunulmuş imkanlarla şartlarla
öğün bu ülkede çalışılması çok zor. Yurt dışından Avrupa'dan
jelen spretmen arkadaşlarımız var ortak yaptığımız proje çalışmalar-
ımızda değerlendirildiklerimiz zaman olarak standartlarımız arasında
güvenler var. Ama konuşurken anlatırken insanlar çok farklı anlatı-
yor bunu. Benim asıl istediğim bu değil ki ben bunu uygulamada
sınır istiyorum. Uygulanmadı olmayan bir şekilde bana bi şekilde
anlatılması ya da ifade edilmesi bence hiç mantıklı değil, bunun
internetten istenem ya da aklının bir yerinde kalsın da istenem.
Bu çok önemli çünkü.

—Vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederim.

GÖRÜŞME FORMU

A-Kişisel Bilgiler

1-Adınız?

Sibel Petğöz

2-Branşınız?

Seramik, suan Seramik ve Cam Teknolojisi olarak geçiyor.
Seramik merhumuymun branşınıza, camı tek. eklendi. Yeni bir
takım gelişmeleri olacağı.

3-Eğitim durumunuz?

Gazi Mesleki Eğitim

4-Kaç yıldır görev yapıyorsunuz?

14 yıl
94'den bu yana
Merhum olur olmaz göreve başladım.

5-Daha önce hangi okullarda çalıştınız?

Nezehir 94-96, 96'da Konya Meram Kız meslek lisesinde
Anadolu Kız meslek lisesinde 2 yıl görev yaptım 8 yıl görev yaptım
Türin yoktu Konyayı canlandırdık 3. dönem Konya'dan merhum eddik.
İlkbaharda görevlendirme ve etkin görevi nedeniyle Ankara'ya
gönderildi.

6-Göreve ilk başladığınızda kişisel olarak bir güçlükle karşılaştınız mı?

Stajyerlere Nezehir'de başladım ama his stajyer muamelesi
görmelisin. Haftada 16 saat ders verdim. İlk olmasından dolayı
heyecanın dışında büyük bir güçlükle karşılaşmadım. Okul çok
güzel idi ve kurulu bir atölyesi vardı. Korkuna güzel sergiler açtık.
3. dönem çok iyi geçti. Gini o dönemde Anas'a yeni girdi. Onların

7-Branşınızla ilgili hizmet içi eğitim alma ihtiyacı duyuyor musunuz?

en büyük eksiklikleri seri üretimde kalıpla yetillendirmeydi. Bizim
öğrencileri bu yönde de bilgilendirmemiz mevcut atölyelere fayda
sağlardı.

→ Her sene Kız Teknik Genel Müd'den hizmet içi eğitim programının
listesi gelir. Bir çok başlık vardır. Bana hitap eden seminerlere katılmak
istiyordum. Ana Seramikle ilgili hizmet içi eğitim programına rastla
madım. Olursa tabiki giderim.

Bunun dışında yabancı kaynaklardan takip ediyoruz. Fakat
fabrikat arada uyarılar var. Makine eksikliği çok fazla.

Seramikte bizler ara eleman yetistiriyoruz. Fakat
bunları yetistireceğimize atölyeler yok. Ne zaman diyecek ise
mevcut atölyelerde veliler bir sürecin girmesini uygun
görmediler bunların çok mücadelesini vardır.

Hizmet içi eğitim alanında en büyük eksikliğimiz
Cam teknolojisi. Bununla ilgili açılacak her türlü kursa seminare
giderim.

5. soru yanıtı:

ilk görev yerim

Nevşehir'de 94 ve 96 yılları arası 2 yıl görev yaptım.

Nevşehir'de Anadolu Kız Meslek Lisesi. 96'da Konya Meram

Kız Meslek Lisesinde 8 yıl görev yaptım. Orda da Seramik

öğretmeni olarak görev yaptım. Seramik olarak adı vardı ama

çokluğu vakti halime getirildim ben. Fırın yoktu, daha deşmiş

ok eski fırınlar vardı. Nevşehir'de ise kurulu bir atölyesi vardı.

Ben gittikten 2-3 sene sonra olanın atölyesi kapandı.

Oraya 91'de çalıştırıldık. Oradan 3 sene meram verdik. Oradan

sonra tekrar görevi stajyerliği oldu. Normal başka durumları falan

durumları çıktı. Ben 1 yıl kadar yarım yarım çalıştım. İlköğre-

timde görevlendirme oradan sonra zaten epimin işi nedeniyle

Ankara'ya geldik 2004 yılında. 2004' yılından beride buradayız.

6. soru yanıtı:

Simdi ben tabiki stajyerliğine Nevşehir'de başladım ama stajyer

muamelesi görmedim. Çünkü benim o dönemde 16 saat dersim

vardı. Seramik atölyesi dersine giriyordum, alçı atölyesi dersine

giriyordum, seramik tıngısı, seramik teknolojisi Çünkü lise 1 ve

lise 2 vardı orda bir öğretmen arkadaş daha vardı. Onun

derside benim dersimde fütürlü idi. Sonra benim haftada

bir günüm boş idi, o haftanın 1 gününde ilköğretimde görevlen-

dirme ile resim derslerini tercihen orda gidip ders vermiştik. O nedenle

stajyer gibi bir tavır görmedim. Ha tabi o tür işler yapmadım mı

yaptık hani tabiki idari işlerde bir takım yardımlar olsun orada

yaptık. Ama ben tabiki tül derse girerdim.

Kişisel bir zorlukla karşılaştım mı? İnsan tabiki meram

ilince sudan çıkması balığa dönüyor. Ne kadar uygulamaya geçil-

rinde yani eğitim uygulamalarına çıktığımızda o heyecanla ders anla-

tırsak anlatalım normal birebir tek başına çalışırken tabiki ilk

günlerde ilk derslerde korkunç. Çünkü her bir öğrenciyi öğrenimde

Sibel Pet 82 Seramik öğretmen ve sanat

Hiç birleşmeyecek iki nokta gibi görünüyor. Biz buralarda :
büyük atölyeler, teknolojinin (sadece Türkiye için konuşuyorum
just dışı için değil) benim o kadar çok yabancı deneyimin var ki
bi kere nazeme bakımından uyanıktayız. Bi kere meslek
işleriyle, fakülteler bakımından yine farklılık seyreder. Bu tabiki
neye alışık oldukları ya da arayışları ya da fırsatları
yani yetenekleri her şeyle alakalıdır. Ama dediğim gibi meslek
liseleri, zaten meslek liseleri diye bir şey bulmadı. Ankara'da
iki tane 100 Yılla, Olgunlaşma Enstitüsü. Olgunlaşma Enstitü-
sünde geleneksel yapıya bağlı var diğer meslek liselerine
saktığımızda kızların yetenekleri, seramik bakanlarının iyi tanıtıl-
ması ya da meslek bakanması için seramik çok ilgi uyandıran
bir meslek değil herhalde. Çünkü bunun hep para karşılığı
düşünüyor. Okulu bitirince ne yapacak bu çocuk her yerde
bununla ilgili birisi. Bir sınıf sayıyorum. Küçük işletmelerde
çalışabilir. İlerde atölye açabilir. Ama bunu söylediğim kızların
vali planını düşünmedikleri bunu söylüyorum. Onun dışında
nerde çalışabilir aslında çalışacağı bir yer yok. Bir ara eleman
yetistiyoruz fakat ara elemanın çalışacağı bir yer yok. Mesela
Nezpetinde yetistirdiklerimiz sporcileri uygun atölyelere yönlendirecek
idit. Ama orda da başka sorunlar vardı. Mesela kızların
atölyelerde çalışmasını uygun bulmuyor aile. Atölyelerde erkekler
olu. Şöase bile gönderirken ailelerle tek tek toplantılar yaptığın
u biliyorum. Belki şu anda değişmiştir. Mesela benim o dönem
nim seramik mühendisi olan bir gocuğum vardı. O kadar
çok sevindim ki. Ağırda çalışıyor muydu bir seramik fabrika-
nda ayrıca bir ithalat-ihracat işi kurmuş bu benim hiç
dinin etmeyeceğim bir şeyli mesele, çok sevindim. (Konudan
sonra idliyorum burada) --

İmudi eğitim yani hizmet içi eğitim alanında
can teknolojisi Programı değişti şu anda seramik ve can

5
teknolojisi oldu. Sadece hizmet içi eğitim
olara değil, tabiri, cam teknolojisi sınırlanabilir, aklıyla
fabrika, her yere giderim. Bunu bir teknik ^{bilgiyle} bildirmişim
bunun gelişimini sağlamak burada bir aklıyla ^{kurumun} kurmak için önce
bir fizibilite ondan sonra sınırları, ondan sonra uygulanabilir
bunun bir şekilde buraya kuracağız. Yani bu arada hizmet
içi eğitim diye hazır bir düşün diye bir şey yok. Arayış
bitirir de kendisinde bulmak lazım. Cam teknolojisi kuruldu
o her cam teknolojiyle ilgili bir şey biliyoruz.
o zaman ne yapıyoruz, bu cam teknolojiyle ilgili o'dan
k'ye her şeyi sınırlıyoruz. Bu eğitim sınırların zamanı da
olabilir, yer tutulmuş da olabilir, zaman sınırlı değildir.
Yerini ayarladığımız takdirde hizmet içi eğitime geçeceğiz.
Kır teknik genel müdürlüğüne bu konuda geçtikten önce
bize yardımcı.

B- SERAMİK PROGRAMI UYGULAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN

ZORLUKLAR

1-Teori ve uygulama boyutu olan seramik eğitiminde öğrenciler hangi dersleri almaktadır; bu dersler ve süreleri sizce yeterli midir?

2-Programların içeriklerini öğrenci eğitiminin kalitesi ve yeterliği açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

3-Seramik alanında eğitim veren bir öğretmen okulun özgün koşulları da düşünülürse kaç dersten (ne süreyle) sorumlu olmalıdır?

4- Okulunuzda seramik eğitimi veren öğretmen sayısı sizce yeterli midir?

5-Seramik bölümüne öğrenci alımında aranılan kriterler nelerdir? Eğitim başarısı açısından bu kriterleri yeterli buluyor musunuz?

6-Uygulanan eğitim başarısı konusunda ne düşünüyorsunuz?(Lisans tamamlama, fabrika ya da atölyelere istihdam edilme vs.)

7- Seramik eğitiminin uygulama aşamasında (atölye çalışmalarında) ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

8-Seramik eğitimiyle ilgili ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

1. समुच्चय :

modüller, modüllerin saatleri var o yüzden ne yapıyoruz? Zümre öğretmenler toplantılarında bunları belirtiyoruz. O yüzden ders saati yetmiyor derseniz terdidi-
mizi sormalıyız oluruz. Ha tecrübedir bir sene yanlış yaparız. Diyelim ki atölye dersi zorunlu dersi 6 saat koynuyor ama ben ne yapıyorum? 2. sınıfta 24 saat bu ders verelim 12 saat verelim. İşte bu bunları verince oradan sonra nedir modüllere göre hesaplıyoruz ~~da~~ olanaklı olan bunlar çıkıyor.

—Yeni programlara göre belirtiyorsunuz?

—Evet

—Peki tam gün mü herate bu okul.

—Evet tam gün sabah 9:00 'dan 16:40 'ya kadar 10 ders saat olduğu zaman bu 17:00 'ye kadar devam eder.

—Peki öğretmen sayısı yeterli mi?

—Bu sene program acamıyık ama önceki senelerde tabii yeterli geliyordu. Biz burada üç öğretmeniz ben atölye öğretimin iki öğretmen arkadaş daha var. Eğer iki sınıfımız daha olursa öğretmen sayımız yeterli olur. Çünkü bu okul hem eğitim hem üretim okulu. Üretime de eğitime de birer kişi ayırmak zorundayız. Artı 2 sınıfların işletmelerde beceri eğitimi dersi var. Bu ders olunca da tabiki öğrenciler dışarıya gönderiyoruz. Çünkü böyle bir işletme yok. İşletme dediğinizde öğrencinin orada işi görmesi gerekiyor, ya da o işletmede staj yapabileceği bir yer olması gerekiyor. Biliyorsunuz haftada üç gün işletmeye gitmesi gerekiyor iki gün okulda olması gerekiyor.

Biz kendi doner sermayemizdeki işletmeyi işletme olarak öğrencilerimize veriyoruz süreci okulda tutuyoruz. ①
Öyle olduğu zamanda öğretmen sayımız yeterli gelmiyor.

— Peki hocam bu durumda hiç dışardan bir eğitmeni almaya gerek duyuyor muyuz? Programı incelediklerinde çok fazla ders var çünkü...

— Hayır tüm programı veriyoruz müfredatla beraber. Bir tanesini veriyoruz. Ve bu bir tanesinden sertifikası oluyor öğrencinin. Örneğin seramik şekillendirme delinden nereden öğrencinin sertifikası veriyoruz. Gemicilik delinden ~~da~~ nereden ~~tanem~~ ise gemicilik sertifikasını veriyoruz.

— Şu an olgunlaşmada kaç adet var peki hocam?
(internetten programa baktı megep olarak ve programın liseler için özel olduğunuza belirtti fakat seramik olgunlaşmanın programları olduğunu belirtti)

— Şimdi biz olgunlaşmanın 2+4 yıl olarak düşünüyoruz. İmam gecen seramik seramik seramik yaptık. Bu programları 2+4 yıl olması gerektiğini düşünüyoruz çünkü yetersiz geliyor. Bir de biz öğrencilerimiz için üniversitede olduğu gibi bir bitirme tezi şeklinde proje hazırlamalarını istiyoruz. Bir de uygulamaya yaptırıyoruz. Bu bir seramik öğrencinin bir tasarımı nasıl yapılır, nasıl hazırlanır, nasıl sunulur bunu öğrenmesi için 2+4 yıl sürecinin uygulanması gerekiyor. Bu 4 yıl sürecinin kendine olan güveninin kazandırılması içinde gerekiyor. Gerçi buya eğitim öğretim bakanlığı süreci bunu yaptırıyoruz fakat baş yazında olursa olsun öğrenci metodolojisi aynı oluyor. Bunun içinde 4+4 yılı hem tasarımı hem üretim olarak hazırladık.

Çünkü olgunlaşmalar artık kaybolmaya yüz tutmuş
çok yerler oldu. Türkiye'de 12 tane olgunlaşma var.
Bu olgunlaşmalar lise düzeyinde yerler. Liseler sonra programın

uygulandığı yerler. fakat Ankara olgunlaşma bunlar ⑤
gerisinde çok farklı bir yere sahip baktıkça bir farklılık
kayıyor. Birazda araştırma-geliştirme süreci olan bir
yer burası.

Simdi dallara tekrar dönecek olursak seramikteki
dalları, her dal olgusunu seramikten 5 tane dal
görünüyor. (Yıldızlı dalların hepsi dal dır) Simdi

+ sablonla şekillendirme dalı

+ ağırlık şekillendirme

+ serbest ^{serbest} şekillendirme 1 ve 2 bunlarda ayrı ayrı

+ seramik el dekorları

bir de cam bölümü var ama henüz uygulamaya başlamadı.

Simdi birde bu süre yeterli sayılabilecek öğrenci başvurmadığı
için bölüm açamadık. Bu an hobi kurslarımız devam

ediyor. Bölüm kurulabilmesi için 8 öğrencinin olması gerekiyor.
8 öğrencisinde aynı bölümü seçmesi gerekiyor. Simdi bunlar
dan önce 8 öğrenci başvurmuş ya da sınırlı
yazısı seramik istenir o zaman yine açamıyoruz. Biz de
bu öğrencilere dedik ki gelin size kurs verelim. Simdi bu
öğrenciler bizim kurslarımız.

2 sorunun cevabı :

Simdi tabiki bir söz vardır "sen ne anlattıysan
anlat karşındaki alabilirdi kadarını alır" eğitim program
larında ne biliyorsak hepsini aktarmaya çalıştık, bilme-
diklerimiz durumda öğrencilerle beraber araştırdık. Simdi
buna örnek ki buna ne zaman geliyor daha öğrenen ~~en~~ekli
olup gelmiş, bankacı enekli olup gelmiş. Ben onlarla tanış-
tım sen diyorum ki siz öğrencisiniz bir öğretmeniz. bir
burada a'dan z'ye bilginiz herseyi öğretmeye çalış-
mıyorsunuz. Çünkü onların bilgi alanında hayat alanında
deneyim kazanmış gelmiş. Simdi bu öğrenciler bilginizi

aktarmak, bilgini öğretmek olduca zor.

②

3. sorunun yanıtı.

Bir öğretmenin 44 saat ders verebilir.

4. sorunun yanıtı :

Su an olgunlaşma için yeterli bir sayı su an 3 öğretmen bir de usta öğreticimiz var yeterli geliyor. Tabiki cam bölümü olduğunda öğretmenlere ihtiyacımız olacak.

5. sorunun yanıtı

İsmi olgunlaşma sor konusu olduğunda öğrenci bulamıyoruz. O yüzden kriterler belirledik yok. Aslında bana soracak olursanız tabiki aranması gerekiyor. Bir burada öyle durumlarda basılabilecek mesele burada algılama güçlüğü olan öğrencilerimiz var. Bunları merun ettik. Burada zaten en büyük sıkıntımız bölümü ayakta tutmak. O yüzden kriterlere bir ağırlık seçtik. Çünkü öğrenci bulamıyoruz.

Güzel sanatlar liseleri var mesele oraya öğrenci ve öğretmen alınanda bile kriterler aranıyor ve herca bu kriterlere ne kadar uyulursa eğitim kalitesi de o kadar yüksek olur. Olgunlaşmalarda böyle olması gerekir. Güzel sanatlar liselerinde olduğu gibi olgunlaşma- vada böyle bir şart kurulsa eğitim-öğretim alanında tabi ki daha faydalı olacaktı.

— Olgunlaşmalar su an ne olarak kabul ediliyor hocam?

— Olgunlaşmalar su an lise değil üniversite. Zamanında 2 yıllıklara denk olarak kurulmuş fakat 2 yıllıkla açılınca sıkışıp kalıyor. Fakat olgunlaşmanın kendine ait bir mfredatı yok. Kır tekniğe bağlı güzel sanatlar liselerindeki 4 yıllık programı bir 2 yıla sıkıştırıp veriyoruz.

0 yordan + 1 yıl daha olsun çalışmalarınız devam ediyor.

⑦

6. sorunun yanıtı :

Smoldi sadece kendi bakanım için softlanıyorum. Diğer bakanlarda da uygulanabilir eğitim kursları konusunda bir çok fazla çaba sarf ediyoruz. Buraya gelen öğrenci ne istediğini bilerek gelişti için anlatırken uygulama konusunda da bir sıkıntı yaşamıyoruz.

Öğrenci kurslarında mesela buraya iki yıllık olan mezun olma gelme ya da seramikler mezun olma gelme işleri var. Burada kendisini geliştirmeye geliyor.

7. sorunun yanıtı.

Uygulama alanında atölyelerde ciddi sorunlar yaşıyoruz. Mesela ben bir primörden yeteli randıman alamıyorum. Sır mesela bir sirlama kabınıdır yok perçeme benzeri sirlama yapıyoruz. Herseye rağmen düzenli birseyler çıkarmaya sergiler akmaya çalışıyoruz. Herseye rağmen dediğim zaman bu şeyleri sıraya kalsam eminim çok uzun vakit geçecektir.

— Hocam siz yine de kısa kısa değerseniz ?

— Sirlama tekniklerinde bir sır masasının olması, kompresörünün bozuk olması, turnetlerin yeteli olması bakımından oluyor mesela, çark tornası yok mesela ağı tornası yok. Ben bir çamur tornası çekmeye Hacettepe'nin atölyesine gidiyorum mesela 1 gün orda gidiyor. Buraya ciddi anlamda bir atölye kurulduğunda eminim üretim alanında çok kaliteli ürünler çıkacaktır. Bu çok iyi.

— Son olarak seramik balmirlerinde bu balmirlerin
hakkında ne söylemek istersiniz ne olması ne yapılması
gerekir mesela?

— Sımdı bi kere okul müdürlerinin seramik balmirleri
çok iyi tanınması gerekir. Ciddi reklamların tanıtımıla-
rın yapılması gerekir mesela benlar syle harajı dğil
örneğin herkes şehrinde bir frubilitte yapması yaptırması
gerekir mesela. Nereye hangi spirci gnderebilirim
dye kayıt etmeli bnce. Herkes üniversiteye gideyiyor.
^{Okuma listesi bnce bir kalandı mesela}
Meslek mesela menleket meselesi dye bir say var.
Menleket meselesine bnce en isten dğil en alttan
bakmak lazım. Ben bir okul müdürü olan bresela
benim balmirde hangi işletmeler var onların ihtiyacıları
nelerdir, benim balmirlerim nedir mesela onlara bakmak
gerekir. Her okulun meslek liselerinde konusuyorum bir
ar-ge 'si' var mutlaka o yüzden ben bu meslek meselesine
her okul müdürünün bu anlamda bakması ve bu anlamda
yaklaşması gerektiğini düşünüyorum. Herşeye bu var ama
bu şeye daha yakın seramik stü dñerini yapıyor.
Bu şeye Hacettepe'den, Gazi'den o kadar çok spirci
geldi ki usta spirci olmak için mesela ben üzülerek
sayıyorum yer yok mesela. Boşlukta arayışta pek çok
bişi var hepsi arayışta gziyor. Alınasınlar o zaman
yani bu kadar spirci vermesinler o zaman.

— Meslek liselerinde de alım şartları nasıl mesela
hocam mezunlar KPSS sınavıyla mı alınıyorlar?

— Sımdı devlet memuru olmak için KPSS şart ama
meslek liselerinde alım nasıl yapıyor bu konuda bilgim
yok yanlış bilgi veremeyeyim.

— Teşekkür ederim

— Bilgi için ben teşekkür ederim.

GÖRÜŞME FORMU

A-Kişisel Bilgiler

1-Adınız? Gülşen Turalı

2-Branşınız? Seramik öğretmeni

3-Eğitim durumunuz? Üniversite mezunuyum.

4-Kaç yıldır görev yapıyorsunuz? 14 yıldır bu okulda görev yapıyorum.

5-Daha önce hangi okullarda çalıştınız?

İlk görev Polatlı, Kız Meslek Lisesi, daha sonra Ulubey Profik.
Kız Sanat Okulu, Ceberci Kız Meslek Lisesi toplamda 30 yıllık öğretmenim.

6-Göreve ilk başladığınızda kişisel olarak bir güçlükle karşılaştınız mı?

Kişisel olarak değil ama tecrübesizliklerim oldu tabii.
Gençtim o zamanki.

7-Branşınızla ilgili hizmet içi eğitim alma ihtiyacı duyuyor musunuz?

Evet

B- SERAMİK PROGRAMI UYGULAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN

ZORLUKLAR

1-Teori ve uygulama boyutu olan seramik eğitiminde öğrenciler hangi dersleri almaktadır; bu dersler ve süreleri sizce yeterli midir? Program ve dersler hakkında bilgi alabilir miyiz?

Seramik ve Cam Teknolojisi oldu artık, Ankara'da cam eğitimi yok biliyorsunuz.

Buadaki mevcut öğretmenlerle cam ile ilgili bilgisi yok. Böyle bir sıkıntı var.

Seramik ve Cam. Tek. alanında sadece seramik bölümü tercih ettirmek zorundayız. cam olmaması nedeniyle öğretmenlerinde bilgisinde netlik olması nedeniyle.

Ders saatlerine gelince artık seramik eğitimi geçiş programında havuzdan seçiliyor dersler, böyle olduğu için ders saati süresini öğretmen yeterli bulduğu kadar süre veriyor yani atıyorum böyle bir örnek verebiliriz daha net bir yanıt olsun, 10. sınıfta havuzda ders 10. sınıfın ihtiyacı olan dersler havuzdan getirilerek ki bunların sürelerine öğretmenler zaman öğretmenler toplantısında karar veriyor buna göre ihtiyacı, kadar ders ihtiyacı kadar süreyle değerlendiriyor. 2-Programların içeriklerini öğrenci eğitiminin kalitesi ve yeterliği açısından nasıl değerlendiriyorsunuz? Güvenin koşullarına göre bilginin ihtiyacına göre yeterli.

Sınıfın burası Kütahya'da bir okul olsaydı önceliği tercih ederdi. Ama Ankara'da bir okul genel anlamda seramiğin genelini veriyor.

— Program yeterli geliyor mu?

Programın içeriğini ben bilemem uygulayıcıları daha iyi bilir ben programı yapanı değil. Programı öğretmenler değerlendirmeli bence.

3-Seramik alanında eğitim veren bir öğretmen okulun özgün koşulları da düşünülürse kaç dersten (ne süreyle) sorumlu olmalıdır? Bu süreyle programın bazıları, aslında bu sergüze

öğretmen programları çok güzel yönetiliyor insanlar, çünkü seramiğin en çok neye ihtiyacı varsa o dersi getiriyor öğretmen. Bazı dersler zorunlu sınıfın seramik bilgisi zorunlu ama programı incelediyse ne kadar da gereksinim zaten.

— Program inceleme ve aldıkları eğitim bir program uygulanması sonuçları belli daha iyi değerlendirilebilir.

Program adı değişti ama 6 yıldır uygulanan bir program ama bizde yeterli sayıya ulaşamadık. Seramiği OKS'den sonra tercih geliyor. 2-3 tercih oluyor burunda da

4- Okulunuzda seramik eğitimi veren öğretmen sayısı sizce yeterli midir?

Program açıyoruz. Bizde en az 12 kişi gerekiyor bilginin aktarılması için.

— Gerek yaptığınız süreci değerlendiriyorsanız seramik bölümü olarak bir merem verdiniz.

Toplamda 2 defa merem vermişizdir çok çok az bu sayı.

— Ankara'da bu bölümün lisans programı yok ama yeterli geliyor

Seramik adına sayıyor.

Evet ilerisi içinde solumda çok fazla olmasını olmasını çok büyük

Görsen sene grafitte alanındauarda gelişmelerimiz oldu ve çok ③
başarıyla muhtesandı. Çünkü bu alanda uğraşanlardan destek istediğimizde
çok güzel destek aldık ama seramikte kiime şöylesek burun kıvrıldı. Belki onlarda
kendilerine göre farklı olabilişler onlarında ~~etkinlikleri~~ ^{etkinlikleri} azdır.

— Peki destekler alarım hocam.

5-Seramik bölümüne öğrenci alımında aranılan kriterler nelerdir? Eğitim başarısı açısından bu kriterleri yeterli buluyor musunuz?

6-Uygulanan eğitim başarısı konusunda ne düşünüyorsunuz?(Lisans tamamlama, fabrika ya da atölyelere istihdam edilme vs.)

7- Seramik eğitiminin uygulama aşamasında (atölye çalışmalarında) ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

8-Seramik eğitimiyle ilgili ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

GÖRÜŞME FORMU

A-Kişisel Bilgiler

1-Adınız? Nalan Turner

2-Branşınız? Seramik

3-Eğitim durumunuz?

Hacettepe Üniversitesi Yüksek Lisans

Lisans ; Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Seramik Anasanat dalı.

4-Kaç yıldır görev yapıyorsunuz?

16 yıldır.

15 yıldır da buradayım.

5-Daha önce hangi okullarda çalıştınız?

Avrasya Endüstri Meslek Lisesi

6-Göreve ilk başladığınızda kişisel olarak bir güçlükle karşılaştınız mı?

Yüksek lisansla birlikte öğretmenlik yapmakta zorluk çektim. Okul idaresi bu anlamda izin vermek istemedi. Daha sonra yapmaya devam ettim ama bırakacaklar diye çok korktum idare bu anlamda kolaylık göstermedi. Yüksek lisans yapan öğretmenlere benim zamanımda yasal izin diye birşey yoktu. Okuldaki ders programınıza göre çalıştığınız okulsiz izin verebiliyordun ama bu benim için olmadı mesela.

7-Branşınızla ilgili hizmet içi eğitim alma ihtiyacı duyuyor musunuz?

Her zaman ihtiyas duyuyordum. Seramikle ilgili alacaktım ama yeni dallardan hizmet içi eğitim aldım orunda katkıları oldu tabii.

— Bölümünüze Cam Teknolojisi ile etkilemiş camla ilgili hizmet içi eğitime de ihtiyacınız olacaktır.

Cam bölümü olduğu ama okullarda, camla ilgili atölyeler yok sadece kağıt üzerinde. Gıcık da burada ihtiyas vardı biz öğrenmedik gibi bir durum olmadı. Sıra yok zaten. Seramik atölyesinin bendi içinde ayrılması lazım herşeyden önce, alıcı gibi, branşlaşması lazım o yüzden cam oldu ilks bile katıyor.

B- SERAMİK PROGRAMI UYGULAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN

ZORLUKLAR

1-Teori ve uygulama boyutu olan seramik eğitiminde öğrenciler hangi dersleri almaktadır; bu dersler ve süreleri sizce yeterli midir?

Şimdi bunlar değişen şeyler. Asağı yukarı 16 yıldır bu meslekteyim bu süreçte sürekli değişen sürekli yenilen programlarla karşı karşıya kalıktık. İlk başta belli bir ders saati süresi vardı mesela ona göre giriyorduk derse seramik dersi gibi altı saatlik gibi. Şimdi ise ihtiyaca göre havuzdan ders çekip şöyle veriyoruz öğrenciye. Program zaten çok farklı, öğrencimiz yok zaten, kursiyerlerimiz var o yüzden çok net bir bilgi veremeyeceğim.

2-Programların içeriklerini öğrenci eğitiminin kalitesi ve yeterliği açısından nasıl

değerlendiriyorsunuz? Programlarımızda bizim gibi öğretmen arkadaşlarımız hazırlıyorlar mutlaka canla başla çalışıyorlardır. Modüler sisteme geçtik modüller hazırladık belirlen-
dik bizde ama öğrenci olmadığı için bunlar hakkında da bilgi veremeyeceğim dediğim gibi bakmadım ama mutlaka iyidir diye düşünüyorum.

3-Seramik alanında eğitim veren bir öğretmen okulun özgün koşulları da düşünülürse kaç dersten (ne süreyle) sorumlu olmalıdır?

Yine aynı şey söz konusu aslında. Modüler eğitimde öğretmen aslında danışman olarak duruyor. Çok fazla derse girip birebir derste uygulayan değil danışman kişi olarak bulunuyor. Bu şekilde bakarsak tüm gün okulda durup modülleri yapıp gelen insanlara danışman olarak durumundasınız. Bu zaten sabit görevin oluyor ama derse girip çıkarsan çok ~~çok~~ tabiki. Benim 40 saat derse girdiğim olmuştur.

4- Okulunuzda seramik eğitimi veren öğretmen sayısı sizce yeterli midir?

Yeterli şu anda fazla bile duruyor. Çünkü öğrencimiz yok.

→ Seramik derslerinde branşlaşmaya gidilmeli mi sizce?

Seramik çok geniş bir alan tasarımıyla teknoloji boyutuyla.

— Örneğin bazı öğretmenlerimiz lisansta bunun eğitimini yeterli bulmadığını söylediler. Seramik binayısı veya seramik teknolojisi olarak.

Bazı bölümlerde bunun sınırlı sırası değişebilir. Gazi'de binaya ve teknolojiye ağırlık verilirken alıyorum bi Hecettepe'de bu ikinci planda kalabiliyor.

5-Seramik bölümüne öğrenci alımında aranılan kriterler nelerdir? Eğitim başarısı açısından

bu kriterleri yeterli buluyor musunuz? Şimdi bizim okulumuzda öğrenciler sınavla

(okul) kazanarak geliyorlar. İlk başta işletmeli olmaları gerekiyor. Burası Güzel Sanatlar gibi değil teknik eleman yetiştirdiği için ayrıca bir yetenek sınavına tabi tutmuyor.

6-Uygulanan eğitim başarısı konusunda ne düşünüyorsunuz?(Lisans tamamlama, fabrika ya da atölyelere istihdam edilme vs.)

Türkiye'de ara eleman teknik eleman yetiştirmesi gereken okullar burası. Ama bizde Üniversite eğitimi zorunlu herkesin bence de üniversite eğitimi olması gerekiyor ama bu Avrupa'da böyle değil bizde ya üniversite mezunu olacaksın ya da vasıfsız eleman işiyle bakılıyor. Birde okulların bu fabrikalarda, işletmelerde ciddi bir anayasa yapması gerekiyor bu anlamda. Çünkü firmalar hep vasıfsız elemanı tercih ediyor ve bizler mezun ettiğimiz öğrencilerimizi bir yerlere yerleştiremiyoruz.

7- Seramik eğitiminin uygulama aşamasında (atölye çalışmalarında) ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

Asıl hedefimiz teknik eleman yetiştirmek olduğu için endüstriyel

anlamda eğitim vermemiz gerekiyor atölyelerimiz bunu karşılayarak durumda değil. Laboratuvar ortamı olması gerekiyor, ciddi alet atölyeleri, seramik atölyeleri ayrı olması gerekiyor bir lisans eğitimi gibi ihtiyacı var seramige. O yüzden seramik atölyelerini bir resim gibi küçük alanlara sığtıramazsınız.

8-Seramik eğitimiyle ilgili ne tür sorunlar yaşıyorsunuz? Bunun dışında başka sorunlarınız var mı neler yapabilirsiniz?

Bu birazda bizim dışımızda olan şeyler tabi atölye imkanlarının

daha geniş olması vs.

Bölümler kurulmadan daha önce alan dışındaki insanlar atölyelerin kurulmasında etkili oluyorlar o zaman çok da mesleği bilmeyen insanlar oldukları için çok atillik kurulmuş atölyeler. Belki bir çok yerde gereksiz malzemeler alınmış, bunun için ayrılan kaynaklar çok da yerine ulaştırılmamış. Ayrıca ya da bilinçlice kullanılmıyorduk daha fazla olurdu. İkincisi fabrikalar, fabrikalardaki her alet edevatı okullara sokmamız mümkün değil. Avrupa'da da böyledir ve çok fazla staf vardır, bizde böyle bir imkan yok.

Çocukları sık sık bir yıllık, 2 yıllık 3 aylık fabrika stajlarına almamız. dırım, kopukluk olmaması için. Gelişmiş ülkelerde mesela Avrupa'da, Japonya vs gibi işletmelerinde mesleğe yönelik bilgilerinin işletmelerinin artırılması için 4 yılda bir fabrikaya staja gönderildiklerine şahit olduk. Bakanlıkta yaptığımız araştırmalar sırasında. Yani bir işletmen teknik bir işletmense, teknik okulunda ders veriyorsa 4 yıl okulunda çalıştıktan sonra 1 yıl fabrikada staj yapıyor. Muhasebeciyse mesela 4 yıl okulunda muhasebe dersi verildikten sonra 1 yıl muhasebecilik yapıyor bu şekilde yeniliklerden gelişmelerden haberdar olabiliyor. Yani piyasada sektörde neler olduğunun bilebilmesi için işletmenin işletmesinde sektör deneyiminin olması gerekiyor.

— Verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ederim —

GÖRÜŞME FORMU

A-Kişisel Bilgiler

1-Adınız? Serpil Beyazlar (atölye şefi)

2-Branşınız? Seramik

3-Eğitim durumunuz?

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Seramik Bölümü

4-Kaç yıldır görev yapıyorsunuz?

11 yıldır görev yapıyorum.

5-Daha önce hangi okullarda çalıştınız?

Kütahya Endüstri Meslek Lisesinde Seramik Şöformentliği eğitimi yaptım (çizimcilik ve seramik bslm 3 yıl) daha sonra 11 yıldır burdayım.

6-Göreve ilk başladığınızda kişisel olarak bir güçlükle karşılaştınız mı?

Göreve başlar başlarken 48 saat derse girdim stajyer olmama rağmen bu zorluk benim için. Stajyer olarak şöformentlik.

7-Branşınızla ilgili hizmet içi eğitim alma ihtiyacı duyuyor musunuz?

Hizmet içi eğitimini uygulamalarda düşünüyorum Teorik bilgisi sonucunda kitaplardan alınarak bilgi edeliyoruz ancak uygulamada öğrenmesi zor olabilir çünkü deneyimden dolayı. Eğitimci olarak hizmet içi eğitimde talep ve yeterli bütçe alınması gerekiyor Bu sayı saptandıktan sonra bütçelerde olabilir aslında.

B- SERAMİK PROGRAMI UYGULAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN

ZORLUKLAR

1-Teori ve uygulama boyutu olan seramik eğitiminde öğrenciler hangi dersleri almaktadır; bu dersler ve süreleri sizce yeterli midir?

Öğrenciler yok ki. Seramik ve Cam bölümü aldık daha yeni. Megep'in programını uygulayacağız. Önümüzdeki sene talep olursa bölüm işlevsel hale getirilirse programdaki dersleri uygulayacağız.

2-Programların içeriklerini öğrenci eğitiminin kalitesi ve yeterliği açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Program içeriklerinde şöyle bir sıkıntıdan bahsedicem.

Seramik ve Cam Teknoloji'si olarak geçiyor. Biz Cam dersi alıyorduk. Cam bölümünde eğitim almıyorduk. Hizmetçi eğitim alanında burda devreye girerek. Bakanlığa başvuruyorsanız dediler ona göre hizmetçi eğitim programı açarız sizde ona göre eğitim alırsınız dediler. Bunu yapacağız.

3-Seramik alanında eğitim veren bir öğretmen okulun özgün koşulları da düşünülürse kaç dersten (ne süreyle) sorumlu olmalıdır?

Zaten uygulamalı dersler verdiğimiz için 5 gün üstü işte yoruluyor tabii. Öğretmen kadrosu olarak biz yeterli durumdayız zaten o yüzden böyle bir sıkıntı yaşamıyoruz. Teorik ve uygulama derslerinde paslarına yapabiliyoruz. Öğretmenlerimiz arasında bu bizim adımıza sorun olmuyor. Ann dediğin gibi beklevel olarak yorgunluk oluyor tabii. Bizde bir öğretmen haftada 23 saat derse giriyor 1 günde nöbet için okula geliyor. Ben atölyeye gittiğimden itibaren 5 gün burada oluyum. Öğretmenlerimiz arasında teknolojiden daha iyi olan teknoloji.

4-Okulunuzda seramik eğitimi veren öğretmen sayısı sizce yeterli midir?

6 öğretmeniz biz bu okulda ve yeterli.

Yalnız okulumuzun Ankara'da Seramik Eğitimi veren tek okul olmamasında belkide yardım. Bir de Öğrenciye ver anca onların bizim öğrencilerimize tanıtıyoruz. Baktıktan sonra geliyorlar.

Sizce, atölyeden iyisi bu atölyeye veriyoruz. Bu da bizim için kolay oluyor.

5-Seramik bölümüne öğrenci alımında aranılan kriterler nelerdir? Eğitim başarısı açısından

bu kriterleri yeterli buluyor musunuz? Öğrencinin istekli olması çok önemli, yaratıcı gücünün

olması gerekiyor. Bizde Anadolu Meslek var orayı sınavla alınıyor ama yeterli sınavıyla değil. Şimdi bizde resim veya heykelden yaptığımız kırımlar ve teknoloji derslerimiz var. Öğrencinin matematik bilgisinin olması gerektiren dersler yani sadece ilgi ve yeterlikte tek başına yeterli değil. İtem yeterliği olarak hem de zehası.

— Peki bu bölümlere yönlendirme nasıl yapılıyor?

İlkokul ilköğretimden sonra orta bınında meslek tanıtımları var bazen birinden de öğretmen arkadaşlar gidiyor. ya da okullardan bizi ziyarette gelenler oluyor. Çok da bilinci olubtılarını söyleyemem öğrencilerin seramikle ilgili isteyen 1 ya da 2 tanedir. Ailelerinde çok etkisi var tabii. Bir de iş sahasının olmaması bu bölümlere cazibeyi azaltıyor. En önemli bu tanıtımdan ziyade iş sahasının olmaması yani.

6-Uygulanan eğitim başarısı konusunda ne düşünüyorsunuz?(Lisans tamamlama, fabrika ya

da atölyelere istihdam edilme vs.) Ben Erciyes'te staj yaptım, Kütahya'da

atölyelerde bulundum pek çok atölye gezdim biz de de mesela atölye koşullarımız çok yeterli olmamakla beraber iş yapılabilir durumda en büyük eksiklerimiz öğrenci olmaması iş sahası Ankara'da yok mesela bu da öğrencinin bu bölümü tercih etmemesinin en büyük sebebi. Yeterli iş sahası, fabrikalar açılan bilse buraya da öğrenci başvuruda bulunabilir tabii.

7- Seramik eğitiminin uygulama aşamasında (atölye çalışmalarında) ne tür sorunlar

yaşıyorsunuz? Atölye ortamı bizim için yeterli olmuyor, öğrencimiz fazla olursa

ayrıca bir atölyeye daha ihtiyaç duyacağız. Materyale ulaşma sıkıntımız yok ama atölye olarak seramik bir atölyemiz yok, sırlama kabiniimiz yok. Alaı tornamız var ama ayrıca bir yere ihtiyacımız var. Burada sarbre elle şekillendirme yapabiliyoruz. Zaten suan getirdiğin eğitimle sınırlandığımız durumdayız.

8-Seramik eğitimiyle ilgili ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

8. Soru olarak ne söylemek istersiniz. Seramik Bölümlerinin yeniden işlerlik kazandırılması, sorunlarının giderilmesi daha iyi eğitim-öğretim yapıları bilmesi için neler yapılabilir?

Bu soruda öğrenci gibi iş sahasının kısıtlı olması en önemli sebep. Ankara'da bu imkan neydeyse hiç yok. Belki bir İstanbul'da, Kütahya'da, Uşak'ta aileler iş imkanını nedeniyle çocuklarını bu okullara yönlendirebilirler. Bizde ise hiç talep olmuyor. Son 3-4 yıldır öğrenci mezun etmedik. Bunlar mesela üniversite mezunu bu konuda çok az bir bilgi bulamıyorlar.

A-Kişisel Bilgiler

Die Samen dieses Baumes sind so klein, daß man sie leicht in die Hand nehmen und sie zwischen den Fingern zerreiben kann. Die Samen sind sehr leicht und fliegen sehr weit. Die Samen sind sehr leicht und fliegen sehr weit. Die Samen sind sehr leicht und fliegen sehr weit.

B- SERAMİK PROGRAMI UYGULAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN

ZORLUKLAR

1-Teori ve uygulama boyutu olan seramik eğitiminde öğrenciler hangi dersleri almaktadır; bu dersler ve süreleri sizce yeterli midir?

Programdaki derslerin tamamını alıyorlar bu konuda bir sıkıntı yok 1. sınıfta daha çok teorik derslere ağırlık veriliyor 2. sınıfta ise uygulamaya derslerine

2-Programların içeriklerini öğrenci eğitiminin kalitesi ve yeterliği açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Suan verdiğimiz dersler çok yeterli bir üniversitede ne ders aldığımız burada daha yavaş mesela daha ağır geliyor öğrenciler. Uygulama derslerini daha çok tercih ediyorlar. Uygulamaya daha ağırlık verilebilir mesela

3-Seramik alanında eğitim veren bir öğretmen okulun özgün koşulları da düşünülürse kaç dersten (ne süreyle) sorumlu olmalıdır?

Seramikle ilgili tüm derslere bir giriyoruz mesela o konuda şikayetçiyiz. Kimyaya bir giriyoruz, seramik teknolojisi bir giriyoruz, derse herseye parçalanıyoruz yani. Bir kimyacı arkadaşla ya da bir resimciyle desen derisi için yardım alıyoruz. Seramikte pratik olmalıdır bence. Şyle oluncada yeterli gelmiyoruz tabiki. Atolye dersinde tornaya ağırlık verelim diyoruz mesela hepsini vermek durumundayız. 7 değişik derse giriyorum ve çok zorlandım mesela.

4- Okulunuzda seramik eğitimi veren öğretmen sayısı sizce yeterli midir?

Su anda yeterli kiws okulu için.